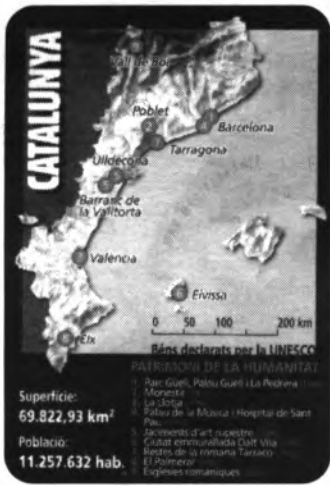

EL PP INDULTA TORTURADORS

DIJOUS 4 DE GENER DE 2001

el govern espanyol ha indultat en dues tercers part de les seves condemnes al policia Julio Hierro Moset, condemnat per torturar la militant basca Ana Maria Ereño i participar al segrest de Segundo Marey. El govern del PP també ha indultat parcialment la policia Maria Jesús Fanegas, Juan José Fernández Lagunilla, José Luis Fraila, Luciano Garcia, Pedro Laiz, Aníbal Machín, Paulino Navarro, José María Rodríguez i Damián Vinayo. Tots ells estaven condemnats per tortures.

L'ESTEL

PREMSA
CORTINA

paisocatalans.org/estel
E MAIL focifum@teleline.es

A.P.P.E.C
ASSOCIACIÓ
DE PUBLICACIONS
PERIÒDIQUES
EN CATALÀ

ANY XX. NÚMERO 452

1er DE FEBRER DEL 2001

PREU: 250 PTS - 1,50 euros

V I L A D ' E I V I S S A

Fa 28 anys que en Celso Pérez va obrir l'empresa Limpiezas Royal a la vila d'Eivissa. Neteegen cases, oficines, barques, obre nova, etc. Tel. 971 315 868

Fa 8 anys que na Carme Serra regenta la botiga de trofeus i gravats Cas Datilet al carrer Vicenç Serra d'Eivissa. Tel. 971 190 807

Fa 13 anys que na Pilar Portillo regenta la Pastisseria l'Artisà a la barriada des Pratet d'Eivissa. L'Artisà és el seu marit n'Antoni Costo de Lleó que li fa els pastissos. Tel. 971 191 147

Son els nins que aprenen kikboxin al Gimnàs Budoka d'Eivissa. Tel. 971 312 068

Fa 11 anys que n'Aina Garcia i na Maria Neus Escandell regenten la Perruqueria unisex Ones a Eivissa. Tel. 971 311 964

Fa mig any que els germans Vinyes regenten la botiga de moda i complements Sa Marina a la Vila d'Eivissa. Els seus avis, els vells Vinyes, obren aquesta botiga l'any 1890. Tel. 971317 444

Fa mig any que en Vicenç Ponce i en Xavier Vila-Real s'han associat per regentar el Restaurant Sa Llesca a la barriada des Pratet d'Eivissa. Pa amb oli i amics. Només els vespres a una mitjana de 1500 ptes. Tel. 971 192 727

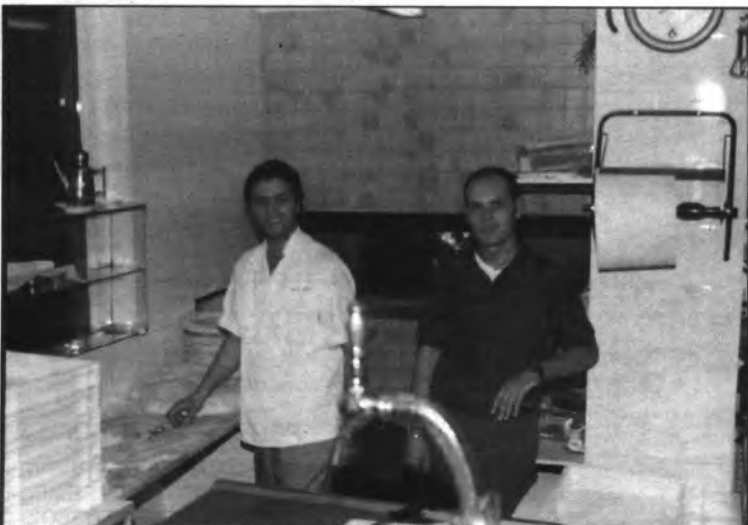
Fa 30 anys que els germans Ferrer regenten la botiga de Moda Ferrer a la Vila d'Eivissa. Els seus pares, n'Antoni i na Maria de ca n'Andreu de Bona l'obren l'any 1933. Tel. 971 311 270

Fa 13 anys que na Guadalupe Benavides i Calbet regenta l'Estanc de Vara de Rei a Eivissa. Tel. 971 311 473

Fa 8 anys que en Sebastià Hernández regenta el café Mio al carrer Vicenç Serra d'Eivissa. Un lloc en expansió amb una plaça de més d'una quarterada d'extensió. A la foto amb sa neta Alcía. Tel. 626 221 206

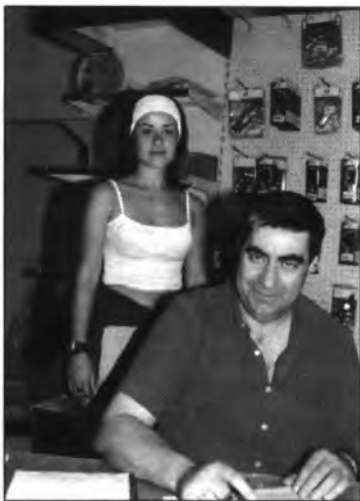
Fa 15 anys que en Núncio i en Genaro de Nàpols regenten la Pizzeria Bella Napoli al Pratet just devora el Port d'Eivissa. Tenen forn de llenya i despatxen les millors pizzes i pastes de l'illa. Tel. 971 310 105

Fa un any que en Vicenç Martí i n'Antoni Guasch s'han associat per obrir la Immobiliària Es Pratet just davant l'Hotel es Port d'Eivissa. També són administradors de finques. Tel. 971 317 985

Especial dedicat a
**LA CIUTAT DE MALLORCA i
LA VILA D'EIVISSA**
Si vos ha agradat, telefonau al
971 26 50 05
i el vos enviarem cada quinze dies

VILA D'EIVISSA

Fa un any que n'Antoni Lara ha obert el Cibernàtic l'Alameda d'Eivissa: telefonia mòbil, internet i ciberespai on els internautes es poden comunicar a 500 ptes l'hora. La secretària és ben joliva. Tel. 971 303 382

Fa 2 anys que en Jimmi Baiguini de Gènova regenta el Bar Che Guevara al Port d'Eivissa. Cuina genovesa i bon rollo. Tel. 971 316 998

Fa 26 anys que en José Chica de Màlaga i el seu fill Vicenç d'Eivissa regenten el Bar Fenix a Figueretes. Són del Betis. L'altre fill Josep és campió de billar d'Eivissa d'Espanya i d'Europa. Tel. 971 390 602

Fa 4 anys que en Xinxo Guillante de Donostia regenta el Bar Xinxo a sa Marina d'Eivissa. Bar de pinxos i cuina basca. Tel. 607 269 630

Fa un any que en Xavier Ribes ha obert l'empresa de lloguer de cotxes Extra a l'aparcament de ses Feixes d'en Balançat al Port d'Eivissa. També te la consigna on se guarden les maletes procedents dels vaixells de Formentera. Fa 32 anys que en Rafel fa correngudes de motos i ha anat diverses vegades al Trial des Revellat de sant Joan d'on guarda un bon record del president de la Penya Motorista en Joan Jaume Nigorra. Tel. 971 191 717

Fa 15 anys que na Pepa Costa va obrir la Perfumeria Joy a Figueretes. Tel. 971 304 755

Fa 10 anys que en Pablo Garcia Albizuri d'Argentina, artista plàstic, amb tres artistes més ha obert la botiga Canibal Love a l'Alameda d'Eivissa. Tel. 971 399 124

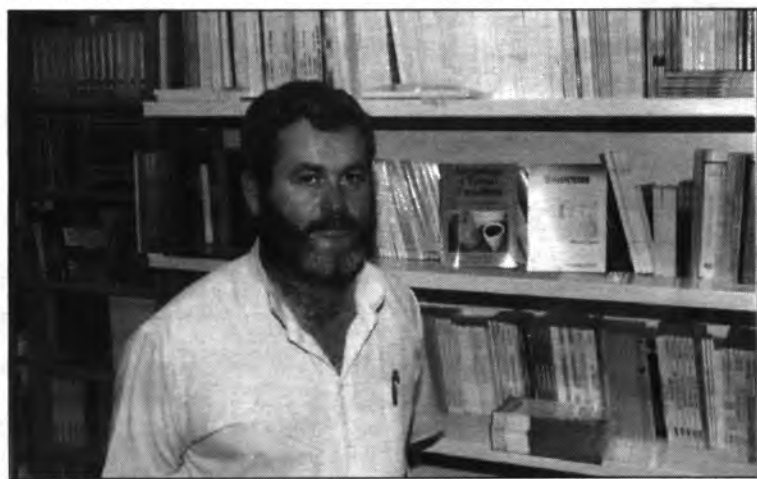
Fa 30 anys que en Michel de França regenta la perruqueria La Tignase al Pratet d'Eivissa. Abans va estar 5 anys a sa Marina. Tel. 971 310 426

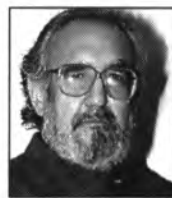
Na Carme Martines i na Kathy Wecky són les encarregades de l'Hotel es Corsari a Dalt Vila d'Eivissa. Son 15 habitacions dobles amb una suite que costa 30.000 ptes la nit i una altra que en costa 60.000, desdijuni inclòs. El menú costa 10.800 ptes. Un palauet medieval per passar-hi la nit de noces. Tel. 971 301 248.

Fa 15 anys que els germans Ferragut regenten el Bar Vent i Vent davant la Consigna dels vaixells de Formentera al Port d'Eivissa. Son pare, n'Andreu Ferragut va obrir aquest local fa 30 anys. Tel. 971 191 170

Fa 6 anys que en Miquel Costa va fundar l'Editorial Mediterrània a la barriada de Figueretes d'Eivissa. També te llibreria i venda de periòdics. És el punt de trobada dels intel·lectuals eivissencs. Tel. 971 392 156

Foc i Fum

MATEU MARIÓ DE SANT JOAN

* Molt de foc i fum als carrers de Berlín i de Lisboa de s'Arenal de Mallorca hi ha hagut la primera de l'any. El la matinada del dia dels Reis amb un fort vent que ajudà a propagar les flames, hi va haver 9 cotxes cremats al carrer Berlín, una façana ennegrida i li línia telefònica cremada. Tres dies després altres dos cotxes aparcats al carrer Lisboa resultaren cremats. Temps enrera, tothom tenia sa portassa on posaves es carruatge i una païssa per la bístia. Ningú deixava el carro pel carrer. Ara, milenars de cotxes que valen un aparell de milions de pessetes cadascun, passen la nit al carrer amb el natural perill de vandalismes, robatoris, i cremades. No estaria demés tornar als vells temps i tancar amb pany i clau el cotxe dins sa portassa, sobretot a la nit.

* Si no ha fan així, s'exposen a la

campanya que ha començat arreu de la nació catalana contra la "E" a les noves matrícules, que convida a tothom a pintar amb esprais la "E" de les matrícules, enganxar-hi adhesius a sobre o dur a terme qualsevol altre iniciativa per tal d'esborrar-la.

* Ens informen que el cantautor Jaume Sureda ha tret al mercat el seu darrer treball "En Directe" amb diferents concerts enregistrats en escenaris de l'illa a més de dos temes inèdits enregistrats en estudi. Al nou disc hi ha col·laborat músics de gran talla com Miquel Figuerola, Jacob Sureda junior, Abella i Carles Girmalt. Tel. 971 279 497

* De la Revista s'Unió de s'Arenal ens diuen que han convocat el IV Certamen de Poesia. Per a més informació, Plaça Major 1-07600 s'Arenal. Ω

Pobrets militars, quina llàstima que fam...

Deu n'hi do! l'enrenou que s'ha aixecat pels casos de leucèmia i càncer en militars. El denominador comú en tots ells, és que han estat enviats a missions de "pau" als Balcans.

Aquesta notícia, ha esclatat com una bomba als mitjans de comunicació, i arrel d'això tots els exèrcits que integren l'OTAN han sotmès a un rigorós examen mèdic a tots i cadascun dels seus soldats. I...quin és l'origen del mal? una coseta sense importància, que a algun o alguna il·luminada se li va ocórrer utilitzar urani empobrit a la municció utilitzada contra "els dolents". ¿què és l'urani empobrit? és una substància radioactiva, residual de l'urani utilitzat a les centrals nuclears i a l'armament nuclear. Conté una proporció d'isotop d'urani-235 inferior a la que de forma natural es troba a l'urani.

Pobrets militars, quina llàstima que fan, ells que van tots cofois a fer la guerra (ui! perdó pel lapsus que en aquests temps els exèrcits fan la pau), i es troben que a sobre del risc de mort en combat, es poden morir de càncer per culpa del seu

propi armament. I tot perquè als amos del món els importa ben poc la vida de les persones, fins i tot la dels botxins que defensen els seus interessos. Per això s'ha de remoure cel i estels, s'han de trobar responsables i s'han de trobar solucions per a que els pobrets soldats no se'ns morin. Però alguna alta instància, algun exèrcit o algun polític s'ha parat a pensar en la població civil? Els militars han sofert irradiacions tan sols per manipular la municció, de la qual cosa són ells i solament ells els responsables. Però la població civil va ser víctima dels bombardejos i tirotejos a discreció, per la qual cosa, comparativament, ha estat sotmesa moltíssim més a radiacions que els militars. El que passa és que a aquesta gent els classificaran a la llista de danys col·laterals. Ningú els farà cap examen, ningú els donarà indemnitzacions, ni s'intentaran depurar responsabilitats en nom d'ells. Això sí que és cinisme, pobrets soldats, doncs... no fan cap pena, per que ja sabien al que anaven, i com diu la saviesa popular "Qui juga amb foc tard o d'hora es crema". Zizania Ω

PATRICIA

PERRUQUERIA UNISEX EUROPEA AFRO-AMERICANA

TOT TIPUS DE TRUNYELLES, EXTENSIONS, PÈL COSIT, TENYIT FIXOS I TEMPORALS, PERMANENTS, TALLATS, EMMOTLLATS, POSTISSOS, CUES, PERRUQUES, MAQUILLATGE, MANICURA, PEDICURA... PRODUCTES AFROAMERICANS

CARRER DE JERONI POU, 4

CIUTAT DE MALLORCA

TEL. 971 465 094

Les nostres legítimes ànsies d'independència

PERE FELIP I BUADES

Teng la necessitat de reflexionar sobre els successos passats a la Plaça del Rei En Jaume de la Ciutat de Mallorca el passat dia 30 de desembre amb motiu de la celebració de l'entrada de l'exèrcit català a la Ciutat, la qual cosa significà la integració de Mallorca a un nou món que te les seves senyes d'identitat, la seva cultura, la seva llengua, la seva història i, no ho oblidem, el seu regne pròpi amb el seu rei i la seva bandera.

Des d'aquelles dates, les generacions de mallorquins que han viscut i han mort a aquesta terra son els hereus d'aquells que amb la seva sang i el seu esforç crearen en aquesta terra els ciments que per a nosaltres és una societat peculiar mallorquina que durant segles ha sobreviscut a les invasions dels bàrbars que venen aquí atrets per la riquesa que se'n poden dur i amb ànsies ocultes de subjugar el nostre poble i d'esclafar la nostra llengua, la nostra identitat, la nostra tradició... Tot això, avui no ho fan amb les armes, però si amb els seus jutges, les seves lleis, els seus policies i sobretot amb els seus mitjans de comunicació perfectament untats no sols per tal de protegir els seus compatriotes invasors, sinó per fer rentades de cervell als desgraciats mallorquins

que presos d'una vertadera guerra mediàtica amb forta càrrega ideològica castellana, arriben a renegar d'ells mateixos, traïxen al seu poble a la seva família i als seus avantpassats i s'abraçen a l'invasor, el veneren de manera estúpida venent-se per un plat de lleties. Arriben creure-se que ells han pertangut a la família castellana dels invasors. En la seva immensa estupidesa s'arriben a creure, no sols que ells són espanyols, sinó que els seus avantpassats també ho foren, fins i tot que el Rei En Jaume i les seves tropes també ho eren.

També tenc la necessitat d'analitzar uns comportaments i comentaris que freguen la paranoia quan venen dels polítics, mitjans de comunicació i representats d'institucions que carreguen les tintes de manera exagerada sobre aquests successos comparant-los amb la realitat quotidiana que se viu avui a Mallorca, un lloc on se cometen tota classe d'atropellaments, robatoris, assassinats i implantació de les màfies del crim organitzat de la Xina, d'Alemanya, de la gent de Centre Europa etc., que campen ben amples per aquesta terra sense que ningú dels qui han aixecat la seva veu indignada contra uns joves coherents amb les seves arrels que con-

testaren a la provocació que significa la bandera dels invasors espanyols en un acte d'afirmació d'unes arrels catalanes indiscutibles, i de la política de n'Aznar, explotadora de les nostres riqueses i amb la pretensió no gens amagada d'exterminar d'aquesta terra qualsevol senya d'identitat que no sia la de Valladolid. O les d'un rei que fa crides d'amor per aquesta terra i se mostra insensible a la necessitat del nostre poble de seguir existent com a tal donant recolzament als afanys colonitzadors del gran capità Aznar, un perillós extremista que du el seu partit a la caça de bruixes, a la caça d'aquells que no són com ells, que no pensen com ells, d'aquells que no tenen el seu mateix idioma, és a dir dels catalans, bascos i gallecs.

El paper més trist, però, és el dels mallorquins, catalans i valencians del PP que es veuen obligats a tirar pedres damunt les pròpies teulades a l'haver d'obeir ordres dels seus amos espanyols.

Tot això sense oblidar als joves que tiraren ous a les autoritats (parlaven castellà, jo els vaig sentir i vaig pensar que eren infiltrats per provocar addarulls) que no varen ajudar amb la seva actitud a la legitima lluita per aconseguir la independència del nostre poble, independència que hem d'aconseguir per mitjans democràtics, és a dir a les urnes quan sia hora de votar. Ω

Dos mots de la veritat

Vos he de dir que la cara mecau de vergonya: la independència dels Països Catalans no es defensa tirant ous i provocant disturbis. El que passà la nit de la revetlla de la Festa de l'Estandart no honra gens no mica al nacionalisme català.

Segons el diari foraster i ara "progre", El Dia del Mundo, "los españoles de siglo XXI, seran majoritàriament partidaris de l'avortament per part de les dones que no volen tenir fills, de l'eutanàsia i no diguem del casament dels homosexuals. Encara manquen 99 anys perquè s'acabi aquest segle i cap de nosaltres serà viu per con-

tar-ho. Tanmateix pens que aquests nous valors morals, desgraciadament assumits per molts d'elements del nacionalisme català d'esquerres no durà res de bo a cap nació del món.

Per que representa i organitza, no puc simpatitzar ni admirar a n'en Joquin Rabasco, però he de confessar que s'ha de tenir molta sang freda o la cara més dura que el ciment per presentar-se a recollir en el Diplomàtic el premi Barco de Rejilla. Conviendreu amb mi que a Mallorca -si no venen quatre exaltats de forals nacionalistes més radicals, tant els espanyolistes com els catalanistes són més aviat dialogants.

En aquest començament d'any, de segle i de mil·lenni, tant si sou home com dona, jove o vell, ric o pobre, independentista o dependentista, català o foraster, de tot cor vos desig un bon any 2001 i que la nostra terra mallorquina tengui tot allò que te dret a tenir. Ω

En Joanet de can Nirvi

60 ANIVERSARI

BELLVER
TEJIDOS - TEIXITS

PALMA
C/ Sant Miquel, 44
Tel. 971 72 22 41 • Fax: 971 72 50 49

INCA
Pça. Verge de Lluc, 1
Tel. 971 88 31 08

MANACOR
C/ Joan Segura, 7
Tel. 971 55 60 12

TEXTURES

Local 2605
Tel. 971 40 56 97
PORTO PI CENTRO

e-mail: tbellver@retemail.es
web: www.mallorca.com/palma/bellver/htr

C I U T A T

Fa un any que en Miquel Aguiló regenta la Merceria ca n'Angela al carrer des Bastaixos de Ciutat. Va obrir aquesta botiga el seu repadrí Ramón Aguiló l'any 1850. L'any 1836 la seva tia Catalina Valls l'havia obert com a botiga on venien de tot. Tel. 971 711 424.

Fa 33 anys que na Rosa Bonnin regenta la botiga de moda de senyora Ivory al carrer Colom de Ciutat. Tel. 971 725 292.

Fa 25 anys que en Ramon Dot regenta la Pastisseria Dot al carrer de Jaume II de Ciutat. Son pare, Ramon Dot la va obrir l'any 1936. Tel. 971 724 122.

Fa 16 anys que na Catalina Aranda regenta una botiga de Brodats i d'armes antigues a les Galeries de la Plaça Major de ciutat. Tel. 971 710 480.

Fa 2 anys que en Miquel Salvador i el seu net Ferran de Barcelona regenta la Joieria Ramses al carrer Paners de Ciutat. A la foto amb la dependenta Xisca. Tel. 971 711 051.

Fa 3 anys que na Margalida Vicenç va obrir la botiga de moda alternativa, No Name a la Plaça de la Peixateria de Ciutat. A la foto amb sa filla Maria Pepa que hi fa de dependenta i el seu fill Bartomeu, que és músic i pintor. Tel. 971 728 507.

C I U T A T

Fa 30 anys que la família Mas de Muro regenta el despatx de pa i pastissos Dolça Palma al carrer del Sindicat de Ciutat. N'Antoni Mas fou pastisser una bona partida d'anys a l'Hotel Formentor fa una cinquantena d'anys, més tard fou pastisser a l'Hotel Nixe Palace i a altres establiments de categoria de Ciutat. Tel. 971 711 134

Na Vanessa Martines és una de les dependents del bar del Centre Social Flassadors al barri antic de Ciutat. A aquest centre, dependent de l'Ajuntament s'hi donen classes d'informàtica, hi ha un club d'Esplai, Biblioteca, etc. Tel. 971 712 658.

Fa 15 dies que les germanes Sans han obert la papereria i Objectes de Regal Llueta al carrer de la Missió de Ciutat. Tel. 971 722 331.

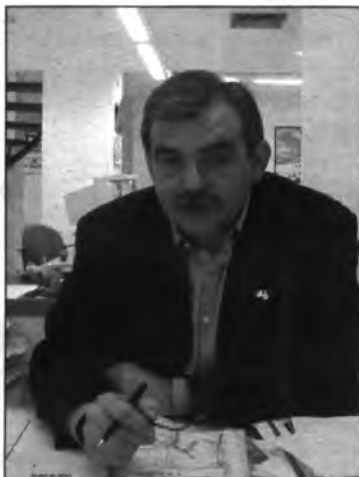
Fa 9 anys que n'Anna Jaroso regenta la cafeteria Delifrance a la Rambla de Ciutat. A la foto amb la seva dependenta Maria José. Tel. 971 720 555.

Fa 26 anys que na Joana Sunyer de son Ferriol regenta la Carnisseria del Carne a Ciutat. Sa Mare, na Joana Morro la va obrir l'any 1956. Tel. 971 712 082.

Fa 10 anys que en Llorenç Oliver de Muro te consulta d'Audifons al carrer dels Horts de Ciutat. Tel. 971 728 419.

En Pep Ferriol de Maria de la Salut és l'encarregat de viatges Martel al carrer dels Oms de Ciutat. L'amo de l'empresa és en Mateu Pou de santa Eugènia. Tenen sucursal al carrer de Maria Lluïsa Serra de Maó i al carrer Carles III d'Eivissa. Tel. 971 723 842

Recuperar la memòria històrica a Formentera

BERNAT JOAN I MARI.
PRES. D'ESQUERRA REPUBLICANA-ILLES BALEARS I PITIÛSES

Fa algunes setmanes, coincidint concretament amb la celebració del Dia de la Constitució, un grup de Ciutadans per la Recuperació de la Memòria va organitzar un acte a l'espai que fou camp de concentració a l'illa de Formentera. Sa Colònia ha constituït un dels tabús que més temps han durat a l'illa, mostrant com eren encara obertes les ferides deixades per la guerra del 36-39 i per la dictadura franquista que la va continuar. Algunes de les persones que participaren en l'acte celebrat a Formentera el passat sis de desembre retreien als organitzadors que aquest no hagués tengut lloc anys abans, quan començà la transició a la democràcia. Aleshores, certament, a nivell del conjunt de l'Estat espanyol, es va pagar el preu de la memòria. Com que calia construir un estat democràtic sobre uns principis fragilíssims, continuïsta en certa manera del règim dictatorial, i en el qual hi cabessin tant els franquistes com els demòcrates, era imprescindible esborrar la memòria de tot el que havia ocorregut abans i de com s'havia gestat aquesta novella democràcia. No presenta, emperò, gaire qualitat democràtica, el fet de sustentar el sistema precisament en l'oblit de la Història. Justament la majoria de les dictadures que han acabat a l'Europa de final del segle XX han topat amb la pràc-

tica exactament contrària: fomentar la memòria històrica, posar de manifest totes les seues injustícies, perseguir els que hi tenien responsabilitats, fer pagar un preu elevat als col·laboradors, etc.

Aquí la cosa va funcionar a l'inrevés, i pens que d'aquest mal enfocament -a hores d'ara ja del tot injustificable- se'n segueixen alguns dèficits democràtics importants: entre d'altres, un títol VIII de la vigent constitució espanyola que permet la intervenció de l'exèrcit si algú decidís, per exemple, d'exercir el dret d'autodeterminació. Per molt que Espanya l'accepti davant l'Assemblea General de les Nacions Unides... I aquesta hipotètica intervenció de l'exèrcit en defensa de la "unitat d'Espanya" no constitueix només una antigalla defensada pels sectors més carques de la societat, sinó que ha comptat recentment amb el suport, sense anar més lluny, del batle d'A Corunha, que és del PSOE.

Com se sol dir, més val tard que no mai. L'acte de Formentera va comptar amb més participació de la que els organitzadors esperaven, i fou emotiu i intens. Moltes de les persones que varen estar tancades en aquell camp de concentració a causa de les seues idees polítiques -o del simple accident d'anar a caure en el bàndol equivocad, que de tot hi devia haver!- ja no hi són; d'altres no

estaven en condicions de ser-hi presents, a causa de la seua edat avançada... Molts dels que hi érem, trepitjàvem per primera vegada aquell espai, ara ple d'esperregueres i de filferros rovellats, tabú durant tants anys per a la majoria dels formentersers.

Seria interessant que l'acte esmentat no quedàs reduït a una mera reivindicació d'un dia. Fet l'acte simbòlic, tothom cap a ca seua i s'ha acabat! Al contrari: caldria que a partir d'ara l'ajuntament de Formentera i el Consell Insular d'Eivissa i Formentera es prenguessin molt seriosament la demanda d'un sector important de gent de recuperar la memòria històrica. Per això, s'hauria de declarar la "colònia" com un Bé d'Interès Cultural (BIC), o d'interès històric (si és que la figura existeix com a tal), i s'hi hauria de fer algun petit museu que recordàs la barbàrie i el feixisme del qual varen ser víctimes els que patiren el camp. Encara queda un barracot que no ha caigut: allí s'hi podrien concentrar fotografies, panells explicatius i d'altres mostres que poguessin donar a tothom que hi estigués interessat una idea del que va passar en aquell lloc. Ni que sigui perquè preservar la memòria històrica pot ser una manera que fets tan luctuosos i lamentables no es tornin a repetir. Ω

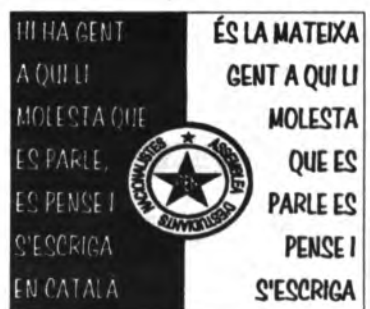
Autoodi

En una entrevista realitzada per Xisco Busquets a Brisas (6.01.01), l'escriptora Rosa Mª Colom i Bernat (Sóller 4.01.1937) ha dit: "Sempre he pensat que els pitjors enemics de la llengua catalana són els mallorquins". D'això se'n diu autoodi, una xacra psicològica present molt sovint en els pobles colonitzats i en els grups històricament perseguits com són els negres, els homosexuals, les dones, els jueus... L'autoodi consisteix a assumir el discurs denigratori de l'enemic en contra del propi grup d'origen. Per exemple, quan una dona malparla de les dones repetint el discurs del masclisme fa autoodi. Aquest fenomen

psicològic pervers va acompanyat de sentiments d'autoinculpació. És el cas, per exemple, de quan una dona apallissada interioritza el pensament que si l'home li ha pegat era perquè s'ho mereixia. Quan na Rosa Mª Colom diu que els pitjors "enemics del català són els mallorquins" s'autoinculpa ja que ella és mallorquina. Dient això, el que fa es evitar entrar en conflicte amb el colonitzador espanyol. Per dir això segur que no tindrà cap problema perquè no qüestiona l'ordre establert ni el passat històric que ens oprimeix des de 1715 ençà. Tots/es ho hem vist alguna vegada en la nostra vida: quan algú no gosa enfrontar-se a l'amo explotador, llavors descarrega la seva fúria sobre el seu ca, el seu veïnat o la primera persona que troba. Rosa

Mª Colom viu dins un tabú. No s'atreveix a dir que el pitjor enemic del català és Aznar, El Mundo, la justícia colonial, el capità general o en Joaquín Rabasco, per exemple, i com que no s'atreveix desvia la seva agressivitat i frustració contra el seu propi poble. Ω

Jaume Sastre

Gaby Loyam, S.L.
INMOBILIARIA

GABRIEL MAYOL SASTRE
DIRECTOR

A GABY LOYAM feim les coses be, lo altre depèn de vostè. Si vol vendre la seva propietat, cridi'ns

Santiago Rusiñol, 116 - B
07300 INCA - Mallorca
Tel. 971 50 72 99
Mòbil 600 53 75 77
Fax 971 88 36 26
<http://www.gabyloyam.com>
e-mail: gabyloya@gabyloyam.com

El correu electrònic i la regressió laboral

JOSEP Mª LOSTE DE PORTBOU.
ARTICULISTA

La possibilitat, validada, per una sentència judicial, que un treballador sigui acomiadat per utilitzar el correu electrònic de l'empresa amb finalitats, i sobretot, que la direcció pugui punxar els missatges dels seus treballadors, pot generar una gran polèmica i justificar, un cop més, una greu regressió laboral social i democràtica de molts ciutadans, amb poc poder adquisitiu, del nostre país.

De fet, el que resulta intolerable d'aquest cas és que el govern central rebutgés el passat 28/11/00 una esmena presentada per diversos grups polítics progressistes al Senat, en la qual es reclamava al govern de Madrid que garantís d'una forma eficaç, el dret a la intimitat i inviolabilitat de les comunicacions per correu electrònic, tant en l'àmbit laboral com en el privat. Hem de pensar que el correu electrònic, cada cop més, està esde-

venint una eina de treball, personal i intransferible. És a dir, que sembla que la dreta neoliberal que tant s'omple la boca cada dia de mots com llibertat i modernitat, i de voler universalitzar la societat de la informació, després, a la pràctica, li surten tots els tics conservadors i reaccionaris, i intentar intrumentalitzar un avenç tecnològic que ha d'estar al servei de tots els ciutadans, per reprimir i imposar el seu credo i els seus interessos cada cop més autoritaris i neototalitaris

Al meu entendre, és molt greu que les empreses puguin impedir que, per exemple, els delegats sindicals puguin disposar d'una adreça de correu electrònic per les seves activitats sindicals sense interferències de cap mena. Això seria l'inici d'una gran reculada social per a tota la humanitat de conseqüències alarmants. Ω

A C U D I T S

Envia'ns el teu acudit antiespanyol a :
barilla@navegalia.com i el penjarem a la web

Un alemany, un foraster i un mallorquí troben devora Can Pastilla una llàntia meravellosa. El primer que demana un desig és l'alemany que amolla: "m'agradaria que a Alemanya fes un bon sol i hi hagués un bon clima i així no hauria de venir a Mallorca a comprar-me una casa". El geni de la llàntia respon: Concedit! Tot seguit és el foraster que parla: "Idò jo voldria que hi hagués feina per a tothom a Andalusia i així no hauríem de venir a Mallorca a cercar-nos les sopes". El geni de la llàntia respon: Concedit! Quan li toca el torn al mallorquí, aquest demana al geni: -És vera tot això que has concedit a l'alemany i al foraster, segur que és vera? Ben vera que és -va contestar la llàntia. Llavones el mallorquí contesta: -Idò per a jo que sigui un "carajillo"!

N'Antich i en Cosemari

dinen amb el rei d'Espanya. De cop, en Xesc veu com en Cosemari agafa una forqueta d'or i l'amaga a la butxaca. En Xesc vol imitar-ho, però sempre es troba amb els ulls d'en Cuan Carlos o d'algun cambrer. Quan ja no pot pus, diu: Maquestat, se haser un cuego de manos. Mire. Ve este tendor? Me lo meto en el bolsillo. Ca-ma-la-quí-ca-ma-lacà! Ahora está en el bolsillo de Cosemari! Mirelo!

A la sala d'espera de maternitat d'una clínica, hi havia un negre, un català i un foraster. Surt el metge i els notifica que han nascut tres nins sans, però, per una confusió en les etiquetes, no se sap de qui és cada infant. El català entra aviat i agafa un nin. El metge l'atura: perdoni, però ha agafat el negre. El català respon: Es pensa que m'arriscaré a emportar-me l'espanyol? Ω

SA CAPOLADORA

Full dominical

L'església de Mallorca estrena mil·lenni publicant un *Full dominical* poc edificant: 75% en espanyol, 25% en català, i amb un article en portada titulat "Sólo una globalización sinónimo de solidaridad puede ser humana". L'escrit, de Joan Bestard, resumeix una conferència pronunciada a Madrid, i sembla que els redactors del *Full* no han vist cap necessitat de treure'l, aquí, en català. Es veu que l'església de Mallorca s'ho agafa amb disciplina i al peu de la lletra, això de la globalització: 'si Espanya ens engloba i tots sabem castellà' -deuen pensar- 'la llengua catalana està fora de joc i fa nosa, així que foris!'. Seria més lògic trobar, a la portada del *Full dominical*, un títol com ara "Només una globalització respectuosa amb les identitats pot ser cristiana". Però no. Hauré d'estimar Déu prescindint d'intermediaris. Fes-nos lloc, Jaume Santandreu, que venim amb tu!

Ells

Una. El Govern de Madrid apuja en un 1.832% les taxes aeroportuàries, increment que repercutirà en el preu dels bitllets, també en els vols entre illes (visquen les compensacions de la insularitat!, visca el REB!). Dues. El Govern central es nega a subvencionar els projectes culturals insulars que s'han presentat, i per tant no veurem un duro de l'1% per cent cultural previst en el pressupost; això aturarà cinc projectes (entre ells, la rehabilitació de Teatre Principal d'Inca). Tres. Espanya espolia anualment de Balears 170.000 milions de pessetes

La nostra gent

Una. La Generalitat de Catalunya cedeix a les Balears 35 oficines comercials, repartides per 31 estats, sense demanar res a canvi; els empresaris de les illes en podran fer ús per promoure els productes balears a l'exterior. Dues. L'Institut Ramon Llull, finançat majoritàriament per la Generalitat de Dalt, impulsarà la projecció internacional dels artistes balears; els escriptors, per exemple, multiplicaran les possibilitats de ser coneguts enfora i traduïts a altres llengües. Tres. El volum de diners que Espanya espolia al Principat de Catalunya voreja el bilió de pessetes.

L'evidència

Tant costa de veure qui és la nostra gent i qui no ho és, qui ens estima i qui ens agredeix? Ja ho deia Blai Bonet: "La nostra missió consisteix a convertir en públic allò que és evident".

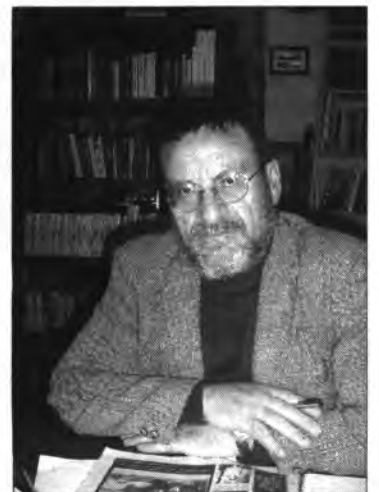
La dignitat

Ja que hem fet recordança d'en Blai Bonet, callarem un instant i escoltarem la seva veu: "La veritat està en la dignitat [...] Si un home no és ni se sent rus, i l'obliguen a viure com a rus, aquest home viurà, tota la vida, en la indignitat, i el fruit natural i final de la indignitat permanent és l'esclat de la guerra física [...] Ser súbdit és incompatible amb la dignitat". Ω

CIUTAT

Fa 10 mesos que na Mamen i na Sandra han obert la botiga i punt de creuta i punt mallorquí Punt i Creueta al carrer de la Missió de Ciutat. Tenen escola de brodat on hi va gent de totes les edats i sexes. Tel. 971 725 348.

Fa 35 anys que en Miquel Garcia de Toledo va obrir el Mercadet d'En Miquel al carrer de can Maçanet de Ciutat. Ven mobles antics, llibres, curiositats, articles de col·lecció... Tel. 971 710 924.

Fa 2 anys que en Pep Cabot regenta el restaurant Ecu al carrer de la Reina Esclaramunda de Ciutat. Tel. 971 727 377.

Fa 5 anys que Na Teresa Gil de Girona regenta la botiga Neroli al carrer de l'Església de Santa Eulàlia de Ciutat. Ven productes d'aromateràpia i cosmètica natural provinents del Taller d'Alquímia de Tortellà a Girona. Tel. 971 720 578.

ANTIGA IMPREMTA

Neroli

Jaume S. Llorens Ramis

C/. Convent de Sant Francesc, 2 i 4
Tel. 71 44 31

07001 Palma de Mallorca

Cafeteria - Restaurante

BONAIRE

Menú

Dies feiners 925
Diumenges 1.400

Ctra. Militar, 215 • Tel. 971 743 225 • El Arenal

Sa Xerradeta a Ses Tarragones amb... Maria Margalida Jordà

Na Maria Margalida Jordà té 26 anys, és la regidora de cultura i festes del nostre de l'ajuntament de Maria i militant de les joventuts del PSM, per aquest motiu va poder viatjar el passat mes d'octubre als camps de refugiats del Front Polisari al Sahara. Encara no ha paït tot el que ha vist i viscut aquests dies, ja que fa poquet que ha arribat, i ens comenta una vegada i una altra que per a ella aquest viatge ha estat una experiència

Explica'ns un poc de què va aquest viatge.

El viatge estava organitzat per la Direcció General de Cooperació i el Comitè de Solidaritat. A més de visitar-los per conèixer de prop la seva situació portàvem ajuda humanitària, l'avió anava tan carregat que fins i tot dúiem caps per damunt nosaltres. Anàvem amb un vol xàrter directe de Palma a Tindouf i a més de mallorquins hi havia gent de les altres illes.

Els visitants els podem dividir en tres grups: d'una banda hi havia famílies de les illes que durant l'estiu havien tingut nins saharauis a casa seva i anaven a "tornar" la visita, el grup de polítics i un grup de joves militants de partits polítics.

La teva condició de viatgera fou com a regidora de l'ajuntament de Maria?

No, jo hi vaig anar com a jove del PSM i vaig pagar-me el viatge de la meua butxaca.

Quin preu tenia aquest viatge?
El preu era de 81.500 Pts.

Quina ajuda humanitària dúieu?

El Fons Mallorquí duia moltes de caps que no sé que hi havia dedins. A nosaltres ens digueren que necessitaven roba per a infants, sabó, compreses, i d'altres objectes d'ús personal i material escolar.

S'ha de dir que les famílies que visitaven els nins que havien estat per aquí a l'estiu els duïen bicicletes i altres objectes que allà només serveixen per crear desigualtats entre ells. Va ésser una actitud bastant criticada.

Quina impressió te'n dugueres del desert?

Jo creia que tot era arena i dunes i vaig quedar ben fotuda, perquè no és així. El terra és fort i el color de

l'arena és totalment diferent com el m'havia imaginat, me va sorprendre molt. El color i la textura de l'arena de les dunes és molt diferent de la resta de desert.

Quan vas amb els camions d'una banda a l'altra, no hi ha carreteres, però l'arena és compacta i s'hi pot circular perfectament.

Com estan organitzats els campaments de refugiats?

Hi ha 4 nuclis de població, amb la intenció que si algun dia pateixen un bombardeig o els ataquen, no sia tan fàcil destruir-los com si visquessin tots junts. Per exemple d'un campament a l'altre hi ha més de 4 hores en camió. Cada un d'aquests nuclis estan dividits en barris, això sí, tot de haimas (tendes de campanya), ja que no volen construir cases perquè la seva situació és transitòria.

Quin mitjà tenen de subsistència als campaments?

Ajuda humanitària, viuen totalment pendents de l'ajuda humanitària. Als campaments no hi ha homes, només alguns que se dediquen a feines burocràtiques, els demés són a campaments a entrenar-se per a la guerra, (el que aquí anomenam servei militar) i cada tres mesos tenen 15 dies de permís per visitar la família. Per això als campaments només hi ha dones i nins.

Els nins estudien. Hi ha escoles?

Sí, els nins i nines tots estudien, a més tenen molt clar que han d'estudiar per poder-se fer respectar.

Allà només poden cursar estudis fins a batxillerat, per seguir a la universitat han d'anar a l'estranger i solen anar a universitats de l'Estat espanyol, d'Argèlia o Cuba. No només els homes, les dones també poden anar a la universitat, és dels

pobles musulmans més avançats en aquest aspecte.

Hi ha servei públic de transport per anar d'un nucli a l'altre?

No, però s'hi pot anar. Quan algú vol visitar un altre campament se posa al costat de la pista per on passen els camions i espera que en passi algun i quan passa hi puja. I la cabuda dels camions no té límit, mentre hi ha gent n'hi puguen.

Quina organització política tenen?

Tenen govern, hi ha un president de la república i ministres. A Rabuni és la "Capital" on hi ha els ministeris i l'administració política.

Quina població hi ha als camps de refugiats?

135.000 persones més o manco als camps de refugiats, altres ja viuen als territoris recuperats o estudiant a l'estranger. Als territoris recuperats, que ja estan sota el seu control, només els visitaren els polítics, però varen haver de fer un viatge d'unes 9 hores amb camió.

Quines esperances tenen amb el referèndum d'autodeterminació?

El sentiment general no el sé, però amb la gent que jo vaig parlar no hi confien amb el referèndum i no m'estranyaria gens qualsevol dia veure que han començat a pegar tirs i se declaren en guerra. La seva situació és molt fotuda i ja no aguanten més, fa 25 anys que viuen d'aquesta manera.

Una cosa que me va sorprendre molt són els nins, la seva felicitat, passen amb molt poques coses, sense joguets, comparteixen fins i tot una pilota de futbol, però si ho pensam bé, aquests nins no han vist res més, ja han nascut allà i això és el seu món. Els únics

enriquidors. Amb el viatge, les impressions i tot el que ens volia contar del que havia vist, vàrem fer una bona vetllada i no ens va quedar temps per poder fer cap pregunta de la seva tasca per la Casa de la Vila. Això és una petita mostra de la situació del poble Saharai per exigir el que els pertoca com a poble i persones, el seu territori per poder establir-se i ser un poble com els altres de la terra.

que han sortit són els que han tingut la sort d'anar a passar temporades a l'estiu a l'estranger, com els que vénen per Mallorca. Aquestes sortides a l'estranger és per evitar que els menuts estiguin els mesos d'estiu al desert, ja que les temperatures arriben als 56 o 58 graus. Però quan tornen grans és quan se'ls fa difícil la vida als campaments, ja que allà no tenen sortides ni futur.

No hi deu haver diferències socials als campaments?

És una altra cosa que me va sorprendre. Sí que hi ha diferències i des de fa pocs anys, a partir de l'any 1991 més o manco, que és quan comencen a circular doblers i la gent que té algun familiar fent feina a l'estranger els envia doblers, per això han començat a haver-hi aquestes diferències.

Tens cap anècdota que no ens hagi contat?

Ara me ve al cap el ritual del te, que és la beguda oficial, tot el dia beuen te. Cada vegada que fan te ho fan en tres vegades, el primer és amarg com la vida, el segon és dolç com l'amor i el tercer és suau com la mort.

Mentre na Maria Margalida seguia contant coses i anàvem fent comentaris, més que una xerradeta fou una tertúlia, ja que ens acompanyaren na Joana Maria, na Francisca i en Martí, que també feren preguntes o hi afegien algun comentari, cosa que ajudà a enriquir aquesta entrevista i ens servirà per conèixer un poc més un poble que no està tan lluny de nosaltres, el poble Saharai i esperem que prest puguin fer el seu esperat referèndum i viure com qualsevol poble lliure del món. Ω

**Magí Ferriol i Miquel Morey –
Revista Fent Carrerany**

A Mayor Oreja, Menor Cerebro

Dimecres 27 de Desembre de 2000

El ministre de l'interior espanyol, Jaime Mayor Oreja, ha parlat finalment clar i en una entrevista al diari "La Razón" ha afirmat que el pacte antierrorista firmat pel PP i el PSOE té per objectiu "neutralitzar l'ofensiva política del nacionalisme". Amb aquestes declaracions, Mayor Oreja ha reconegut que l'objectiu del pacte no és només lluitar contra ETA, sinó també criminalitzar qualsevol nacionalisme dissident, al marge de com s'expressi. Pel ministre, doncs, l'únic nacionalisme legal hauria de ser l'espanyol, el que propugna la "Espanya una, grande y llibre".

(Pres de llibertat.com)

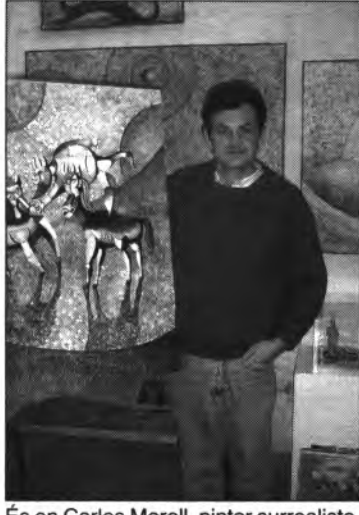
M a l l o r q u í !

La llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, és oficial a Mallorca. Els teus fills tenen el dret i el deure de saber-la. Exigeix escoles catalanes al teu poble o barriada.

C I U T A T

Na Rosa Abeledo és la dependenta de la Joieria Alfredo al carrer de l'Església de santa Eulàlia de Ciutat. Tel. 971 716 239.

És en Carles Morell, pintor surrealista, de colatges etc.. És fill del Marqués de Soler. El seu besavi, Faust Morell te un carrer a Ciutat. Tel. 971 721 656.

Fa 15 anys que n'Elena Paquier regenta la botiga d'objectes de regals Capri al carrer d'en Brossa de Ciutat. Tel. 971 718 995.

Fa un més que na Maria Antònia Rosselló ha obert el despatx de pa i pastissos Forn de Campos a la Plaça de santa Eulàlia de ciutat. Tel. 600 409 744.

Fa 7 anys que na Joana Mª Serrano a qui veiem amb la seva filla regenta el Bar Joventut al carrer de Montissió de Ciutat. Tel. 971 714 480.

Els germans Salvà són els fills de la Gestoria Administrativa Salvà que regenta son pare en Mateu Salvà a la Plaça de santa Eulàlia de Ciutat. El Senyor Salvà, ja jubilat és el president honorari del Col.legi Oficial de Gestors Administratius de les Balears. La Família Salvà te casa a s'Arenal i allà passa els estius. Tel. 971 721 415.

El senyor dels Estels que és qui fa aquests reportatges, fou convidat pel coronel d'Escatlar al Restaurant s'Imprenta del carrer Morey de Ciutat. Li ferem una foto amb la propietaria del lloc na Juliete Darses.

En Xavier Mulet és la quinta generació de xarcuters a la xarcuteria i bomboneria La Pajarita al carrer de sant Nicolau. Tel. 971 711 844

Fa un més que na Magdalena de Bulgaria regenta el Bar Magdalena just davant la porta del Parlament de les Illes Balears. Entre pans i begudes. Tel. 971 720 140.

Fa 20 anys que en Rafael Domínguez fa feina a la botiga de confecció a mida de peces en pell Dengrà a la barriada de la Seu. L'Amo del lloc és n'Armand Dengrà. Tel. 971 722 512.

Un perill que ve: George W. Bush

MIQUEL ALEMANY I BAL·LE

Des de el 20 de gener de enguany els Estats Units tenen nou president. És el republicà George W. Bush. Des de el dia de Sant Sebastià esdevingué el president nombre 43 de la nació més poderosa de la terra des de el punt de vista polític, militar i sobretot econòmic.

La seva pujada al poder ha estat molt polèmica i molt més abans de que el partit republicà l'anomenés candidat a la presidència de la nació. El seu anterior càrrec polític fou el de governador del estat de Texas. En aquest estat del Golf de Mèxic, va destacar molt per les signatures de sentències de mort. Des del l'any 1995 va ordenar moltíssimes execucions. No tingué mai pietat. Les protestes de diverses associacions contra la pena de mort, del reverend Jesse Jackson i les peti-

cions de clemència des de diversos països estrangers no aconseguiren fer li baratar de opinió. Bush demostrà ser un personatge sense escrúpols i un autèntic tirà, que no li venia be el paper de bon samarità i que la paraula caritat no existia pas al seu diccionari.

Quan el partit republicà el nominà a presidència, els demòcrates que governen el país des de 1992, decidiren que un fill del darrer president republicà, anomenat igual que ell, feren els ous enterra. George W. Bush Jr no es troba capacitat per poder governar la nació més poderosa del mon. És un incompetent total.

Es presentà a les eleccions del 2000 amb una reputació dolentíssima que a alguna persona de nacionalitat nord-americana amb un nivell intel·lec-

tual alt i amb sentiments humans hagués rebutjat el vot cap el partit republicà. Bush es presentava com el candidat sense compassió, partidari de la pena de mort a tot el país i amb antecedents per conducció temerària de cotxes degut a la consumició de begudes alcohòliques. Fou "la ovella negra" de la seva família. La seva dona quasi el va abandonar perquè tenia problemes amb la beguda. A més, va portar a la ruïna, una empresa relacionada amb el petroli, i el que és pitjor ha crescut políticament sota l'ombra del seu pare que fou president dels Estats Units entre 1989 i 1993.

El seu germà Jeb, governador de Florida el recolzà molt quan a les eleccions del 2000 no hi havia forma de nomenar president.

El estat de Florida fou decisiu. Després de una llarga lluita, els tribunals nord-americans li regalaren la presidència. Bush Jr és una copia negativa del seu pare. Se li pot aplicar la dita: Segones parts mai foren bones. Ara cal preguntar se: Que passarà als Estats Units

Els propers quatre anys? Se li aplicarà un impeachment (Acusació contra un funcionari públic en actiu i al que no poden acusar els tribunals degut a la immunitat) al president Bush?

En aquests moments no se'l pot jutjar com a president de la nació mes poderosa de la terra, però té tots els ingredients necessaris per ser ho. De aquí un cert temps ho sabrem. La seva nul·la experiència en el mon de la política internacional, la seva elecció dubtosa com president i la seva reputació com home i com polític el posen com candidat a ser eliminat de la Casa Blanca més aviat que de pressa.

George W. Bush Jr no demostra gaire confiança entre els seus aliats internacionals. El president dels Estats Units es àrbitre de la política universal i les seves decisions en política exterior tenen gran pes. Bush Jr té un càrrec molt important com president de la nació més poderosa de la terra, també com a cap de govern i àrbitre de la política internacional. Hi

haurà gent que mirarà amb recel aquesta elecció perquè creuen que és un dèspota i un totalitari que fa veure que és un demòcrata quan en realitat no ho és i que ha arribat a la presidència en unes eleccions que han sigut la rialla del mon per mor de les irregularitats provocades segurament per ell. A més com president i responsable de moltes decisions de política exterior pot fer i farà molt de mal per mitjà la CIA o les companyies transnacionals.

Els Estats Units no es mereix un president com aquest. La nació més admirada i respectada del mon, que ha donat homes il·lustres en el camp de la cultura, els esports i a la ciència, convé que recapaciti i prengui una solució davant aquest home tant amargat que pot fer molt de mal amb la aplicació de la pena de mort.

Si ho va fer a Texas, segurament ho durà a terme a tot el país.

Si ningú hi posa remei, serà massa tard per trobar la solució ideal. Mal camí passar lo prest. Ω

CRONOLOGIA DE LA HISTÒRIA DE CATALUNYA TOTA

El ple renaixement europeu (1491-1520): any 1500

PER RICARD COLOM - Colomtaube@hotmail.com

DEFENSEM LA NOSTRA HISTÒRIA CONTRA LES MANIPULACIONS DEL P.P.-REAL BORBONICA ACADEMIA DE LA HISTORIA, QUE PRETENEN REINSTAURAR DE MANERA «MODERNA» LA «FORMACIÓN DEL ESPÍRITU NACIONAL» FRANQUISTA.

“...els que no saben d'història acostumen a no tenir criteri polític, o a no tenir un criteri apriorístic que per qualificar-lo d'una manera o d'altra s'ha acabat per dir-ne **filosòfic**...”.

(Enric Prat de la Riba, 1870-1917, president de la Mancomunitat de Catalunya a les cartes a en Joan Manyé i Flequer).

“La història és la suma total de totes aquelles coses que haurien pogut ser evitades”.

(Konrat Adenauer, 1876-1967, polític democristià alemany).

“No crec pas en l'esperança d'esdevenir millors, ni en el progrés. Jo llig quasi més història que no literatura. I la història ensenya”.

(Alvaro Mutis, any 1997).

“La història és mestra de la vida”.

(Dita llatina).

“La història és el millor mestre per als alumnes distrets”.

(Indira Gandhi, 1917-1984, política de l'Índia).

“El millor profeta del futur és el passat”.

(Lord George Gordon Byron, 1788-1824, poeta i aventurer romàntic anglès)

“El passat defineix el present perquè la humanitat no és mestressa de la seva pròpia història”.

(Sigmund Freud, 1856-1939, psiquiatra austro-jueu, fundador de la Psicoanàlisi)

“...crec que cal admetre que sovint hem d'estudiar història a fi de desempallegar-nos-en”.

(C. Wright Milis).

“Entre d'altres exercicis de l'esperit, el més útil és la història”.

(Caius Salustianus Crispus, 86-34a.C., polític i historiador romà).

“Allò curiós no és pas com és escrita la història, sinó com s'ha d'esborrar”.

(Manuel Alcántara, 1928-..., poeta i periodista foraster).

“La història dels homes amb prou feines és altra cosa que la terror de la inferioritat”

(Giovanni Papini, 1881-1956, escriptor catòlic italià).

La Llotja de València.

3.1.1500: Alexandre VI eleva l'estudi General de València, de gran volada, a la categoria d'Universitat. Tot i ser el centre humanístic més important dels reialmes

catalans, es veurà prest delmat per la implacable persecució inquisitorial contra els seus millors mestres (com Joan-Lluís Vives).

24.2.1500: Carles d'Habsburg, futur emperador i hereu immediat de Castella i Borgonya, neix a la plaça militar de Gant (Flandes).

1500: La ciutat de València comença a fer grans préstecs al rei per a la política mediterrània.

Sistema d'insaculació a Manresa, Balaguer i Puigcerdà.

A Mallorca han estat presentats d'ençà 1488, 346 casos de “convertos” (xuetes): 2576 són damnats i 89 reconciliats. Els damnats ho són *en efigie*, però els confisquen els béns.

“Lo Segon del Cartoixà” és estampat a València.

Estampats a Montserrat l’*“Exercitatio de la vida espiritual”* de l’abat Garsías Jiménez de Cisneros, i l’*“Epístola”* de Joan Gerson, primers llibres en castellà editats a Catalunya.

Primer llibre imprès en català a Perpinyà, el *“Breviari d’Elna”*.

Tractat de Granada, de repartiment de Nàpols, entre Fernando el Catòlic i Louis XII de França.

França conquesta el Milanesat (Milà és llavors de les majors ciutats europees) amb ajut suís.

El parlament (Dieta) d’Augsburg condemna els gitanos, els declara “traïdors als països cristians” i els acusen de brui-xeria, segrests de nins i bandolerisme.

“Adagis” d’Erasme de Rotterdam, en els quals critica la guerra, l’avarícia, el fanatisme i l’obscurantisme del seu temps.

Bobadilla arriba a Ameríndia amb plens poders i obre **procés contra en Colom**, el qual és tramès a la Península presoner i sense quasi cap títol: els desigs de l’avarícia dels reis -que volen desdir-se del 10% de les riqueses americanes concedides en principi a Colom- es veuen així acompanyats.

Pedro Alvares Cabral arriba prop de Baía, a l’actual Brasil, probablement per error. Vicente i Pinzón arriben a la desembocadura de l’Amazones.

Peter Henlein inventa el rellotge de butxaca (*l’ou de Nuremberg*).

ca. 1500: Els castellans van escapçant sistemàticament i progressiva les referències a la titularitat catalana del descobriment d’Ameríndia.

Els països catalans sols tenen vora 700.000 habitants (xifra molt inferior a la població de Castella): 320.000 el regne valencià, 300.000 el Principat, 51.000 les illes. L’Aragó uns 250.000 hab.

L’humanista italià Pietro Bembo (1470-1547) es plany dels excessos i privilegis de què gaudeixen els clients i familiars del “Papas Cathalanus” (nat prop de Xàtiva), acostumats a Itàlia a tenir el monopoli de papes de les famílies patrícies i nobles italianes, amb la cèlebre exclamació: “O Dio, la Chiesa Romana in mani dei catalani!”.

Bosch completa el seu “*Verger de les Delícies*”.

7. 1500: Alfons de Nàpols és ferit a Sant Pere, mentre es recobrava, un criat de Cèsar Borja l’ofega. Aquest crim provoca la desitjada ruptura amb Nàpols.

1500-1559: Vida del conqueridor Sebastià Garcilaso, company del genocida Pizarro.

1500-1571: Vida d’en Benvenuto Cellini, escultor i orfebre italià.

EL VERGER DE LES DELÍCIES, ca.1500 (Prado, Madrid). Aquest quadre, el més famós i anticonvencional d’en Bosch, representatiu de la seva plena maduresa, mostra el paradís terrenal amb la creació d’Eva, la primera temptació i la caiguda, és a dir, la Història del món i la progressió del pecat, i acaba en les penes de l’infern, en la part dreta: una visió fosca, glaçada, com de malson visionari de les guerres de religió que s’aveïnen. Com la major part dels seus altres ambiciosos treballs és un gran tríptic en tres peces d’altar. Aquesta pintura fou realitzada probablement per al gaudi privat d’una família aristòcrata. Les torbadores i belles imatges de sensualitat i els ensomnis que afligeixen la gent que viu en el seu món, plenament capficats a la recerca dels plaers prohibits, expressen l’originalitat iconogràfica d’en Bosch amb una tremenda força. El tret més especial d’aquest sensacional treball rau potser en la seva qualitat ensomniadora: munions de figures humanes nues, ocells gegants i cavalls enjagassats gaudint de l’idíl·lic paratge delictós, com d’un altre món però alhora suggerint el futur hippisme, expressat gairebé com a còmic i amb una força moral bíblica. Tots els elements hi concorden en una perfecció harmoniosa, malencònica, imaginativa, que diu adéu a l’Edat Mitjana i com al cim de la intel·ligència pluridisciplinària i la passió estètica més mística i enlluernadora de l’art del Ple Renaixement europeu.

LO PROCÉS DE LES OLIVES

(fragment)

Nota: Aquestes delicioses gloses de la València renaixentista són ben interessants pel seu endiablament i jocs de mots, indirectes i insinuacions sexuals iròniques i críptiques (potser per l’ambient inquisitorial) alhora que elegància, i donen una idea ben brillant de l’enginy i el tarannà de l’època que encara es conserva en gran part a la zona de València.

BERNAT FENOLLAR

De vós i de mi, lo temps assegura a l’home celós de mal sospitar: car tot nostre fet està en parlar, cercant lo descans d’enuig e tristura. Per què vull saber, menjant vós olives, lo com de aquelles traueu lo pinyol, ni com, de la closca, lo xic caragol; que fer io no ho puc sens dents ab genives.

JOAN MORENO:

D’olives lo past és fina pastura: molt més que lo sucre se pot desitjar; io no só en temps de renunciar, car fort en mi sent rebrotar natura, e tinc gran desig de dolces olives que, ab gran sabor, llançàs lo pinyol, menjant per lo gust d’un bell caragol que tinc molt guardat per fregar genives.

Rèplica

Puix tan bé glosau la mia textura, i ab seny equívoc voleu postillar, io em dubte que el brot que us veu rebrotar retenga virtut, ni menys la verdura; i ab tan flac rotllo, de tan forts olives, no crec que mai oli tragau del pinyol; si banya no trau vostre caragol, doncs, ¿com poreu mai fregar-ne genives?

Resposta

Io no em meravell de vostra pintura, ni de la tenor de vostre cantar, que vos me vullau com a vós jutjar: segons vostre text vós feu la lectura. Si vós no podeu menjar les olives, io tinc fermes dents per traure el pinyol, i, treta la banya, lo viu caragol fa créixer saliva per boca i genives.

Rèplica

Fengir de potència edat tan madura, aquesta raó no vull decretar; consell tan lloat no es deu oblidar: *Cognosce te ipsum*, car és gran cordura. I així jutjareu ab tendres olives lo quant poc campeja lo corcat pinyol, i el calapatenc, mústiú caragol, si pot fer bocí que uomple genives.

Resposta

Segons nostra fe i per conjectura, resurrecció no es deu gens dubtar: demostren virtut de ressuscitar la vista i lo toc de bella figura. Tal propietat tenen les olives: que fan gros bocí d’esmortit pinyol, i alçar lo cap al flux caragol, cercant aquell lloc on són les genives.

Rèplica

Alçar pot lo cap, mas no serà dura la carn de aquell per abarrinar l’esmortit pinyol., pot vida cobrar, mas força no pas d’obrir tancadura. Deixau, doncs, als jòvens aqueixes olives, i vós, com a vell, salvau lo pinyol; reclam és de guatlles vostre caragol, tan flux com dieu per rompre genives.

Resposta

D’aquestes olives feta feixadura,

gens vós no dubteu que fa revivar:
que ab medicina així singular,
lo vell bé porà llimar la clausura.
Vós feu mal juí contra les olives,
de l'arbre d'amor bell fruit sens pinyol,
car fan escalfar lo fred caragol
i entrar sens empatx de dures genives.

Rèplica

Del llibre d'amor és llei i escriptura
que, tan tost que l'hom se coneix passar
lo punt i lo terme del seixantenar,
se deixe d'amors, ni en prenga procura.
Inhàbil és fet per a tals olives,
ni per a mai traure d'aquelles pinyol,
la vella virtut de tal caragol,
e, doncs, avorrit deuen tals genives.

Resposta

Aquell gran esplet que molts desnatura
en la joventut, per molt practicar,
a la velledat no deixa plegar
virtut natural, mas fa que poc dura;
doncs, si em só guardat per a tals olives,
semblant sens excés llavor del pinyol,
miracle no és al vell caragol
restar-li virtut d'entrar per genives.

Rèplica

Tendran les olives prou gran desventura,
que vostre apetit hagen a esperar;
e si en jovent volgués dejenar,
en la velledat ¿sentreu-ne fretura?
No es poden salvar tan fines olives,
ab suc ja florit, de ranci pinyol;
defall per poc ús cascun caragol,
tan prest com per massa emprar les
genives.

Resposta

Enveja mostrau de ma gran ventura,
que els béns de amor me hagen a dar;
io no só com vós, que no pot portar,
vostra ànima, cos feixuc de vellura.
No us prenga desig de les tals olives
ni en cobdieu molla ni pinyol
que en vós no hi viuria lo mort caragol,
en cas que us prestassen la boca i genives.

Rèplica

Si el meu cos se nega, lo vostre no sura:
que vells som los dos, e no es pot negar;
doncs ¿com la ventura vos puc envejar
que us vinga tan prop de la sepultura?
Cert, io no desige com vós les olives,
ni puc en aquelles plantar lo pinyol;
puix vós no podeu alçar caragol,
donau peix seget a vostres genives.

Resposta

Vós tot sou vestit de tal vestidura
qual vós la volríeu en mi abrigar:
açò és manifest a qui ho vol mirar,
(no us vull dir injúria) que em par oradura.
I voleu fengir no menjar olives
per por de infàmia i del seu pinyol;
hipòcrit si sou en lo caragol,
io gens no ho puc ser ab dents i genives.

Rèplica

Atorgue-us que sent dels vells la pressura,
i dolc-me de vós que no em façau par;
hipòcrit mai fui, mas vull-me arreglar
segons la edat dispon i mesura.
Menjau-les madures almenys, les olives,
que prest separades seran del pinyol;
deixau ja les verdes, que el flac caragol
jamés romprà el cuiro de fermes genives.
(continuarà)

Bernat Fenollar (ca.1440-València, 1516)
Joan Moreno (València?, primer quart
del s. XV darrerries del s. XV). Ω

ONG's mallorquines més farcides d'APG's

CECILIA BUELE I RAMIS. DIPUTAT DEL PSM-ENTESA NACIONALISTA AL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

Com a mostra del creixent augment de la solidaritat amb altres pobles de la terra, molt sovint se sol fer al·lusió al gran nombre d'ONG's, que han anat proliferant en aquests darrers temps. I és que se n'hi han anat escampant com a bolets, pertot arreu. És un fet.

Aquests darrers anys i a les nostres illes, s'ha incrementat moltíssim el nombre d'Organitzacions No Governamentals de tota casta. I això podria ser considerat com a signe positiu de progrés i d'avanç cap a una societat més solidària.

Moltes d'aquestes ONG's, emperò, s'han avesat a alimentar-se primordialment, per no dir gairebé en exclusiva, amb fons i recursos públics.

Doblers que són extrets d'aquelles partides que el Govern de les Illes Balears - o qualsevol altra administració pública - destina a la cooperació i la solidaritat.

És allò que representa, per a enguany, 1% dels pressuposts generals de la CAIB: uns 1.400 milions de pessetes aproximadament.

En una de les compareixences realitzades per la Consellera de Benestar Social davant del Parlament, aquest diputat del PSM-Entesa Nacionalista s'interessà a saber més detalladament quin percentatge de l'1% que el Govern de les Illes Balears té pressupostat destinar als països de l'anomenat Tercer Món, hi arribava realment. A tot estimar, el 70%, reconeixia la Consellera.

Això vol dir que, per cada 100 pessetes que el Govern de les Illes Balears destina als països més empobrits, ja es dona per descomptat que almanco n'hi haurà 30 que es quedaran aquí: en publicitat als diaris, en programes de ràdio o de televisió, en cartells i tanques publicitàries, en jornades, en estudis tècnics, en manteniment de locals, en ordinadors, en viatges de gent d'aquí, en sous de personal, en allotjaments, en espectacles i muntatges audiovisuals, en campanyes conscienciadores, en cicles formatius...

Aquest diputat no és dels qui pensen que no hi ha d'haver cap partida pressupostària pública destinada a totes i a cadascuna d'aquestes finalitats. No en faltaria d'altra.

Allò que considera, emperò, que s'ha de rebutjar amb molta més fermesa és que, precisament, tots aquests doblers públics es detreguin d'una partida que afecta la destinació de l'1% a projectes de cooperació amb els països més empobrits de la terra.

Si es continua actuant així, en nom de la gent més empobrida de la terra, hi haurà gent d'aquí que aconseguirà viure-hi molt millor -sobretot ONG's i empreses -! La pobresa del tercer món estarà contribuint, d'aquesta manera, a incrementar encara molt més la riquesa i el benestar d'alguna gent del nostre entorn.

Davant d'això, hi calen, si més no, algunes reflexions més profundes. Som de l'opinió que cal impulsar la creació i el manteniment d'ONG's (Organitzacions No Governamentals) mallorquines que es moguin i actuïn cada cop més amb allò que podrien anomenar-se APG's (Aportacions Personals Gratuïtes).

La credibilitat i valoració positiva d'una ONG qualsevol s'ha d'arribar a mesurar, no tant per les accions que aconseguix realitzar, sia allà on sia, com pel conjunt d'APORTACIONS PERSONALS GRATUÏTES que aconseguixi d'arreglar-hi.

Cal apuntar, en aquest sentit, cap a la gratuïtat màxima possible de qualsevol membre que conformi una ONG. I valorar-n'hi la dedicació, el temps, els esforços, els doblers propis, les iniciatives i suggerències, les col·laboracions desinteressades, les xerrades-col·loquis, els viatges pagats per un mateix, els locals mantenguts amb recursos propis, l'organització de trobades pel seu compte, la recaptació de recursos i/o donatius particulars, etc.

S'ha de reconèixer que una ONG

que pretengui funcionar i moure's, substancialment, en base a les aportacions que pugui rebre de les administracions públiques, deixa de ser una autèntica Organització No Governamental (ONG) i corre els riscs d'anar-se convertint en el braç allargat d'un Organisme Netament Governamental (ONG).

En la mateixa proporció que és capaç de prescindir-ne, estarà aprofundint en la seva veritable raó de ser, que no és cap altra que la de ser NG = No Governamental.

S'ha de recordar que les mateixes lleis vigents a l'actualitat ja contemplen l'obligació que tenen les administracions públiques d'aportar, com a màxim, el 50% de les despeses ocasionades per aquelles entitats que sol·licitin algun tipus de subvenció pública.

I les ONG's que volen treballar, i que treballen de debò en tasques de cooperació amb l'anomenat Tercer Món, no n'han de ser cap excepció. Més tost, i ben al contrari, n'han d'esdevenir model i exemple a imitar i a escampar pertot arreu.

Em criden poderosament l'atenció determinats fulls informatius que van repartint determinades ONG's, on apareixen pàgines i més pàgines d'actuacions fetes, sense que ningú hi pugui arribar a destriar cap xifra ni una, mínimament indicativa dels doblers - públics o privats - que s'hi han invertit. S'hi informa de tot, manco del més important, com són ara els imprescindibles recursos econòmics.

Amb els doblers públics no s'hi pot jugar! Som dels qui pensen, creuen, manifesten i defensen que els doblers públics són massa sagrats, perquè se'n pugui abusar impunement. Es mereixen el més gran respecte. Ni que tan sols es tracti d'un sol euro! Ja me'n direu què no s'ha de dir de 1.400 milions de pessetes per a enguany... Ω

Mallorca, 2 de gener de 2001.

PEL DIÀLEG, LA PAU I LA LLIBERTAT A EUSKAL HERRIA

ACTE PÚBLIC A FELANITX

INTERVINDRAN:

Martin Aranburu, d'Eusko Alkartasuna (EA)
Óscar Matute, d'Ezker Batua (IU)

Dia: dissabte 27 de gener

Hora: 8.30 del vespre

Lloc: Casa de Cultura de Felanitx

ORGANITZA:

Comitè de Solidaritat Illes Balears-Euskal-Herria
Partit Socialista de Mallorca - Entesa Nacionalista (PSM),
Esquerra Unida (EU) i
Esquerra Republicana (ERC).

L'antifranquisme a Mallorca. VII LLIBRE

La transició i la campanya de la burgesia i el reformisme contra el socialisme i l'autodeterminació

MIQUEL LÓPEZ CRESPI

A Madrid la camarilla que decidí abandonar públicament tota vinculació amb el marxisme revolucionari (la lluita de classes com a motor de la història) era el grup històric procedent de la guerra civil i de l'extermini de l'esquerra revolucionària

El dinou d'abril de 1978 s'inaugurava a Madrid el IX Congrés del PCE (el primer en la legalitat d'ençà el final de la guerra civil). Aquest congrés seria conegut arreu com el de la campanya antileninista del PCE, ja que s'hi consagrà oficialment el rebuig de l'herència d'octubre, el leninisme i la lluita pel socialisme (entesa com a combat pel poder dels treballadors). Alhora les burocràcies provincials del carrillisme també varen fer els seus congressos "regionals" (el PCE, amb l'acceptació de la "sagrada unidad de España", no podia -ni pot!- parlar de congressos "nacionals"). A Madrid la camarilla que decidí abandonar públicament tota vinculació amb el marxisme revolucionari (la lluita de classes com a motor de la història) era el grup històric procedent de la guerra civil i de l'extermini de l'esquerra revolucionària (recordeu els sagnants Fets de Maig de 1937 a Barcelona). La direcció era formada per Santiago Carrillo, Pasionaria i la vella guàrdia dels Simón Sánchez Montero, Ignacio Gallego, Marcelino Camacho... I els més joves: Nicolás Sartorius, Pilar Bravo, Zaldívar, Jordi Solé Tura... Abans, el 22 de gener, el Comité Central ja havia anunciat la seva intenció de portar endavant aquesta campanya contra les idees del socialisme i del comunisme (la consagració oficial de l'històric revisionisme pràctic de l'estalinisme espanyol).

És el mateix any de la publicació del famós pamflet de Santiago Carrillo Eurocomunismo y Estado, llibret que pretén teoritzar la conversió a l'antileninisme dels partits que ja en el

A l'esquerra el dirigent estalinista Santiago Carrillo enterrador de la lluita per la República, l'autodeterminació i el socialisme en temps de la transició.

1935, en el V Congrés d'una Internacional depurada d'elements revolucionaris, donà carta d'existència al combat contra la ideologia marxista i leninista. Eurocomunismo y Estado vol ser una "aportació al debat de les idees" quan no deixa de ser un refret mal fet, sense cap ni peus, de les més endarrerides concepcions revisionistes de la història del moviment obrer (Berstein i Kautsky passats per aigua): la defensa total i absoluta de l'Estat capitalista contra els moviments antisistema, la mitificació cínica de la democràcia formal burgesa (amb totes les seves mancances) com el màxim a què pot aspirar la classe obrera i les nacions oprimides per l'imperialisme.

Sabíem que l'estalinisme feia les aportacions a la teoria marxista amb les bales dels seus assassins (recordem tots els revolucionaris bolxevics, anarquistes o treballadors d'esquerra sense partit executats d'un tret al cap a la Lubianka de Moscou)

El "debat" dels Santiago

Carrillo i tota la plana major del revisionisme europeu (amb Berlinguer i Marchais a l'avantguarda) ens feia copsar la putrefacció absoluta dels hereus de Stalin. Recordava la famosa frase de Trotski abans de ser assassinat a Mèxic (precisament per un membre del PCE-PSUC, Ramon Mercader!): "Stalin no revisa Marx i Lenin amb la ploma, sinó amb les botes de la GPU [la policia política estalinista]". Aquestes preteses "modernitzacions" del pensament socialista feien riure (si no feien plorera). Sabíem que l'estalinisme feia les aportacions a la teoria marxista amb les bales dels seus assassins (recordem tots els revolucionaris bolxevics, anarquistes o treballadors d'esquerra sense partit executats d'un tret al cap a la Lubianka de Moscou, morts a qualsevol camp de concentració simplement per haver volgut servir les idees de l'octubre roig). La història de la degeneració i liquidació final del partit de Lenin i Trotski a mans dels botxins estalinistes es pot estudiar a El Partido Bolchevique de Pierre Broué (Editorial

Ayuso, 1974); Stalin: una biografia política d'Isaac Deutscher (Edició de Materials, 1967); Nuestra propia gente d'Elisabeth K. Poretzki (Zero, 1972); Que juzgue la historia de Roy A. Medvédev (Destino, 1977); El año I de la revolución rusa de Victor Serge (Siglo XXI, 1972), en la imprescindible obra de Trotski La revolución traída (de què hi ha diverses edicions en espanyol), en el Trotsky del citat Deutscher (Era, 1968-1970, tres volums), i en tot d'altres fonts valuoses.

Les "aportacions" del grup Carrillo-Pasionaria resten molt ben resumides en el llibre d'Arnbal Ramos (Arturo Van den Eynde) El proletariado contra la 'Unión Sagrada': anti-Carrillo, quan explica (pàgs. 21-22): "En un pasado reciente y de ningún modo enterrado, el asesinato político, la prisión, la calumnia, la tortura han sido los 'argumentos' favoritos de Stalin, de sus camaradas y de sus sucesores... Cuando, por ejemplo, el Mundo Obrero de los años 36 y 37 'argumentaba' contra el trotsquismo en España, apenas daba a la lucha literaria otra fun-

ción que la de preparar a la opinión obrera para la entrada en acción de la GPU estalinista con sus *argumentos de peso*: provocación, secuestro, asesinato... Ese es el aspecto de las cosas que Carrillo elude siempre que vierte sus lágrimas de cocodrilo por los viles asesinatos de Andreu Nin, de Kurt Landau, de los trotsquistas Moulin y Wolf. Y, desde luego, el mal que ha hecho al marxismo, la huella sangrienta que ha dejado sobre el marxismo esta bota de la policía estalinista, ha sido *infinitamente más pernicioso, más profunda y más duradera* que la de las teorías revisionistas de los Berstein y de los Kautsky".

Recordam l'assassinat de bolxevics (la vella guàrdia del 17 fou exterminada de rel) només per a "situar" el paper del PCE en la lluita (ja antiga) contra l'herència de la Revolució d'Octubre. El combat contra el marxisme revolucionari i les idees de l'Octubre Roig (poder dels treballadors, control obrer damunt la producció...), ja es fa fer evident en temps de la guerra civil (1936-1939) amb l'atac contra les conquestes revolucionàries dels treballadors en el primer any de la guerra. Els estalinistes espanyols del PCE-PSUC varen ser l'avantguarda en la lluita contra les col·lectivitzacions agràries a l'Aragó, País Valencià i Catalunya, oposant-se a la mateixa idea de revolució socialista. Els homes de Carrillo i Líster s'encarregaren de la feina bruta de desarmar i militaritzar les milícies obreres antifeixistes, d'acabar amb el control obrer de les fàbriques autogestionades i amb tota mena d'experiència popular de democràcia obrera. La fase final (maig de 1937) va ser ja la de l'extermini físic de les avantguardes (principalment del POUM i de la CNT-FAT) que volien mantenir aquestes conquestes revolucionàries del començament de la guerra. Vegeu (entre molts d'altres estudis): Las colectividades de Ara-

L'ANTIFRANQUISME A MALLORCA VII LLIBRE

de M. López Crespí

Cada quinze dies a L'ESTEL (d'agost de 2000 fins a l'agost de l'any 2001)
Per demanar números endarrerits, telefona al 971 26 50 05

EP!!!

PARES, EDUCAU-ME EN CATALÀ, A MALLORCA HI HA EL MEU FUTUR

gón, de Félix Carrasquer (Laia, 1986); *La CNT en la Revolución Española*, de José Peirats (Reudo Ibérico, 1971, tres volums); *Durruti: el proletariado en armas*, d'Abel Pax (Editorial Bruquera, 1978); *La Revolución Española*, de Stanley G. Payne (Argos Vergara, 1977); *Revolución y contrarrevolución en España*, de Joaquín Maurín (Ruedo Ibérico, 1966); *Revolución i contrarevolució a Catalunya (1936-1937)*, de Carlos Semprún-Maura (Doposa, 1975); *El corto verano de la anarquía: vida y muerte de Durruti*, de Hans Magnus Enzensberger (Grijalbo, 1976); *Los amigos de Durruti, los trotskistas y los sucesos de mayo*, de Frank Mintz i Miguel Peciña (Campo Abierto Ediciones, 1978); *Mi guerra civil española* (Destino, 1978) i *Homenatge a Catalunya*, ambdós de George Orwell...

L'any 1956 ja havia representat la consolidació de la política del PCE de "reconciliación nacional" (amb la burgesia i el franquisme)

A nosaltres, el militants de l'OEC, ja no ens venia de nou l'abandonament de les idees socialistes d'Octubre, l'atac als continguts teòrics del marxisme, la criminalització de les ensenyances de Lenin quant a la destrucció de l'Estat burgès i la seva substitució per la classe obrera armada, pels consells de diputats obrers i pagesos. Tampoc al POUM, al PORE o la mateixa Acció Comunista, a la CNT, a cap organització anticapitalista no els venia gens de nou quan, després de totes les renúncies de la transició, el PCE es decidia a fer públic el seu abandonament de qualsevol principi de transformació de la societat de classes. Als atacs contra les posicions revolucionàries en temps de la guerra civil (atacs que arribaven, com hem explicat una mica més amunt, fins al segrest, tortura i assassinat del dissident) hem d'afegir les brutors del grup de Carrillo en la

postguerra: l'abandonament de la lluita guerrillera (sovint amb lliurament dels caps de la resistència a la policia); el reforçament dels sindicats verticals feixistes (CNS) en moments en què estaven amenaçats per les lluites obreres (sobretot d'ençà les grans vagues del 62-63 fins a la transició)... L'any 1956 ja havia representat la consolidació de la política del PCE de "reconciliación nacional" (amb la burgesia i el franquisme). Si coneixem a la perfecció aquest abandonament per part de l'estalinisme espanyol de qualsevol defensa (tant teòrica com pràctica de la lluita pel socialisme... ¿per què s'aguditzà precisament el 1978 l'atac contra el leninisme i les idees anticapitalistes i antiimperialistes d'Octubre?

1978 és l'any d'aprovació de la Constitució consensuada entre franquistes i reformistes d'esquena del poble. La Constitució té moltes mancances democràtiques. Entre abstencions i paperetes amb el "NO" hi ha deu milions de ciutadans que no la volen enfront els quinze milions que l'aproven després d'una campanya bestial de propaganda on són silenciades les veus que volen explicar determinats caràcters antidemocràtics d'aqueixa llei. Els comunistes (OEC en aquest cas) sabem de la importància fins i tot de les llibertats burgeses per a organitzar el poble, per a assolir noves cotes més elevades de drets per als treballadors; però precisament perquè ens consta aquest valor (que Carrillo no ens havia d'ensenyar, cínic) és per això mateix que volfem una Constitució burgesa àmpliament democràtica, que reconegués alguns trets essencials de les lluites històriques de l'antifeixisme, el republicanisme i els pobles nacionalment oprimits. Ni això no volia el PCE, amb la seva acceptació de la monarquia, l'estat imperialista, l'economia de mercat i la tutela de l'exèrcit sorgit de la victòria feixista en 1939! Ω

Del temps divuitè: el pont menorquí

Al 1715, un cop consumada la nostra desfeta en la guerra del **Borbó** i esfumades, almenys momentàniament, les esperances de tornar a esdevenir un país independent —com Portugal—, en un estat català de lliure comerç, la repressió borbònica franco-espanyola suprimí totes les lleis i institucions catalanes (i el sistema fiscal, l'autonomia monetària i l'organització militar) i promulgà l'inafaust **Decret de Nova Planta** (1716), encara vigent, amb que quedà legislada la "nova" situació (política, militar i econòmica) als Països Catalans; aquest succés iniciava una política intensament centralitzadora i uniformadora, justificada per Felip Vè amb el "dret de conquesta". No cal dir que les conseqüències lingüístiques i literàries que se'n derivaren foren considerables.

D'antuvi, hom sotmeté als catalans a una absoluta subjugació lingüística. Fou prohibit l'ús de la llengua en tots els àmbits i es va "recomanar", amb instruccions i disposicions diverses, que poc a poc fos foragitada de les escoles, fins que el "racionalisme oligàrquic" del **despotisme Il·lustrat** obligà a l'ús exclusiu del castellà a les escoles i en la vida pública (Reial Cèdula d'Aranjuez del 1768). Hom potenciava, així, la persecució "legal" de l'idioma del país, la qual cosa afavoria granment la fragmentació dialectal i accentuava encara més el conflicte onomàstic i el particularisme lingüístic català, iniciat el segle XV. Tanmateix, l'ús social de la llengua catalana es mantingué ferm car, bo i essent bandejada de tots els usos **formals** sobretot en l'expressió culta escrita, era la llengua habitual de relació en totes les situacions de comunicació **informals** (les més importants per a la bona salut de qualsevol parla).

El segle XVIIIè va ser, doncs, per a la literatura catalana, una etapa de profunda decadència. L'esfondrament de les llibertats nacionals n'agreuà les conseqüències i ocasionà una producció baixa i mancada de vitalitat. El català literari s'emportà progressivament, fins al punt que féu dir, erròniament, a l'il·lustrat **Antoni de Campmany**, que la llengua catalana "era morta per a la República de les lletres". Heus ací que la literatura enciclopèdica dels **notables** il·lustrats s'escrigué en castellà, cosa que els allunyava de la realitat catalana, mentre que la literatura del poble es vehiculà habitualment en català (de fet, la **disglòssia** es va estendre principalment entre les classes superiors i els intel·lectuals orgànics, els sectors més castellanitzats de la societat catalana de l'època, molt més que no pas entre les classes populars, per a les quals l'ús de la llengua pròpia era una exigència gairebé "biològica").

Únicament **Menorca**, cedida a Anglaterra pel Tractat d'Utrecht (1713), restà, almenys momentàniament lliure de les genocides disposicions borbòniques, i fou l'únic territori on el català continuà essent, mercès a la política liberal anglesa, la llengua **oficial**, (emprada a les disposicions públiques, als tribunals, a l'ensenyament escolar). En aquest context, sorgí a l'illa el moviment literàrio-cultural més interessant i suggestiu del segle. El 30 d'abril de 1778, un grup d'escriptors erudits i humanistes, ideològicament lligats als corrents neoclàssics, s'agruparen en la **Societat Maonesa de Cultura**, una mena de petita acadèmia de la llengua, on l'ús de la llengua catalana era, lògicament, obligatòria, fins i tot per als mateixos britànics que hi assistien.

Principal impulsor i prime-

ra figura d'aquest moviment cultural va ésser el prestigiós advocat maonès **Joan Ramis i Ramis** (1746-1819), en la casa del qual es reunia l'inquiet cenacle. Autor de peces dramàtiques tan estimables com **Lucrècia** i de produccions poètiques sorprenents com l'**Egloga de Tirsis i Fillis**. Malgrat això, la producció catalana de Ramis cessà quan l'Espanya borbònica incorporà l'illa menorquina al seu jou (1802). El nostre home es destapà aleshores com un personatge oportunista. Celebrà el fet de petanyer a la corona espanyola i passà a escriure gairebé exclusivament en castellà (deu ser per açò que arribà a ocupar càrrecs públics importants en la administració). Altrament, l'altre gran representant del cercle, el també misser **Antoni Febrer i Cardona** (1761-1841), fou sempre fidel a la llengua i cultura pròpies i als postulats del mateix moviment, fet que es reflectí en el conjunt de la seva obra. Estudià la llengua i l'investigà literàriament i científicament en obres com **Principis de la lectura menorquina**, amb l'afany de fer-ne un instrument vàlid de cultura per als seus contemporanis.

Quan la Societat Maonesa de Cultura es disolgué, al 1785, ja havia donat els fruits pertinents. El considerable esforç cultural realitzat a l'illa veïna serví per omplir el buit i fer de pont entre el Segle d'Or i la **Renaixença**. La identificació de la llengua com a símbol principal de la pàtria fou reclamada pel puixant Romanticisme, i així el català anà adquirint, fins i tot molt més enllà dels plantejaments romàntics, una presència viva en l'ús culte, en tant que **única** llengua pròpia i real de la societat. Ω

Andreu Salom i Mir

DAUS

MARCS
MOTLLURES

C/ Ramon Llull, 5
Tel. 971/ 72 09 36
07001 Palma (Mallorca)

Viajes
MARTEL S.A.

**VOLS I TARIFES
(ANAR I TORNAR)**

GENER I FEBRER 2001

Nova Iork	50.000
Miami	68.000
Toronto	58.000
Sao Paulo	85.000
Bons Aires	93.000

Oms, 50-B
07003 PALMA DE MALLORCA
Balears - España

Tel. 971 72 38 42
Fax 971 72 85 66
Email: ventas@viajesmartel.com

Xarxa Feminista

"El dia en què l'home es va apoderar del llenguatge, es va apoderar de la història i de la vida. En fer-ho, ens va silenciar. Jo diria que la gran revolució d'aquest segle és que les dones recuperin la veu"Ω

Marcela Serrano, Xile 1951

Comunicat dels Joves Socialistes de Mallorca

Davant l'assassinat d'Anna Torres els Joves Socialistes de Mallorca no poden estar callats. No volem ni podem permetre que aquests tipus de violència sigui portada dels diaris i noticiaris. Els Joves socialistes condemnem i repulem aquesta mort, aquesta i la de moltes altres dones que han estat assassinades pels seus companys. Seguirem amb la nostra campanya d'infor-

mació "L'amor no és l'hòstia", campanya adreçada a les joves parelles, per conscienciar-los que el primer maltractament és el començament d'una llarga humiliació. Volem que la nostra campanya, realitzada conjuntament amb la **Federació de Dones Progressistes**, arribi a tots els indrets i que a poc a poc i pas a pas, aquesta assassinats deixin de produir-se. Ω

Les dones invisibles

EULÀLIA SOLÉ

De fet, com que no se'ls hi veu la cara, és com si les dones de l'Afganistan no en tinguessin. Ni se les pot mirar ni elles poden veure bé a través d'aquella mena de reixa practicada en el llençol que les cobreix de cap a peus. Fa temps que a les bones persones els hi fan pena, des del 1996 en concret, sense que això les hagi ajudat en absolut.

Abans de que els "taliban" es fessin amb el govern, eren uns éssers amb drets i deures. Ara s'han convertit en dels grups més desgraciats del món. Abans, des dels anys 30, vivien sense ve; des dels anys 50, anaven a la universitat; fins ara, exercien de metges. En aquests moments no són res. No poden treballar, no poden estudiar. En canvi, poden morir pel carrer sense que ningú s'hi atansi.

Uns fets tan terribles han mobilitzat a la gent en els actes del Dia Internacional de la Dona. A Barcelona, algunes persones es van cobrir amb l'anomenada "burka" en un símbol de solidaritat. Es va enlairar globus en senyal de protesta. Es va pronunciar un manifest reclamant de les Nacions Unides accions de protesta.

Tanmateix, el 8 de març ha passat i seria terrible que tot continués igual. Que l'anomenada Comunitat Internacional, que els Estats Units i companyia, continuessin com fins ara, sense fer-hi res.

Durant anys s'ha comprovat que això de la Declaració dels Drets Humans no va amb les dones. D'entrada se'n va dir Drets dels Homes. Després s'ha

canviat el nom tot prenent que homes i dones siguin iguals. Tanmateix, la pràctica no sempre correspon a la teoria.

¿Quan hem vist que les Nacions Unides, per esmentar una institució amb pes internacional, hagi intervingut davant dels països que maltracten a les dones amb mutilacions genitals? Els actes perversos contra el sexe femení solen considerar-se costums culturals, ritus religiosos, assumptes interns ens els quals no es pot intervenir.

La pròpia Amnistia Internacional ha tardat bastant a denunciar els patiments de les dones. Consultant els seus arxius esdevindria fàcil comprovar quina enorme majoria de noms masculins ocupen un lloc i que poques dones han merescut atenció i compassió.

¿Serà degut a que els governs, els centres de poder, pertanyen als homes? ¿Són insensibles, egoistes, interessats? Si la història secular de les dones ha estat la de les víctimes, ¿res no ha de canviar?

Als països on el sexe femení està aconseguint sortir de l'explotació psíquica i material, la reacció contra la injustícia de Kabul no pot limitar-se a les protestes d'un dia. Ho ha demanat Emma Bonino, comissària europea d'Afers Humanitaris. Ho han de recollir l'Institut Català de la Dona, les associacions feministes, els partits i sindicats. Cal aconseguir que les Nacions Unides obliguin el règim afganès a retornar a les dones la llibertat i els drets que els han arrabassat. ¿Com, si no, podem sentir-nos satisfets a l'altra banda del món? Ω

Guerrilla Girls

<http://www.guerrillagirls.com/>

Guerrilla Girls és un grup de dones artistes, escriptores, actrius i directores de cinema i professionals de les arts que lluiten contra la discriminació. Es mostren com a doblatge de la consciència de la cultura i com a rèplica a la tradició masculina representada per personatges bons, com ara Robin Hood o Batman. Duen una màscara de gorila per centrar-se més en el tema que no pas en les seves prò-

pies personalitats, cosa que ha provocat misteri sobre la seva identitat i que els ha suposat una promoció important: "Nosaltres podem ser qualsevol; nosaltres som a tot arreu". Usen l'humor per transmetre informació i per provocar discussió. En la seva pàgina es poden consultar els pòsters i les diferents accions que han dut a terme des de que es va posar en marxa el grup, ara fa 14 anys, i que denuncien el sexisme i el racisme en l'art arreu del món i en la cultura de primer ordre.Ω

Als Països Catalans i sobretot a les Illes Balears i Pitiüses, sa madona duu es manes dones comanden als tres Consells Insulars.

Acabar amb les ablacions

EULÀLIA SOLÉ

A França, una noi nascuda a Mali ha dut als tribunals una dona que entre 1983 i 1994 havia practicat l'ablació a 48 nenes franceses d'origen africà. Ha actuat en defensa de la seva germana petita, per evitar que passés pel que ella mateixa va sofrir als 13 anys, sense que ningú no alcés la veu. Ha estat un gran pas endavant.

França és un estat laic on sovint han esclatat polèmiques sobre el dret o no de les nenes musulmanes a usar el vel quan van a l'escola. Com és habitual, les argumentacions contraposen la llibertat religiosa al respecte a les lleis del país de residència. Tanmateix, la mutilació femenina esdevé molt més greu que l'ús o desús d'una peça de roba. I no obstant això, han hagut de transcórrer molts anys des de la Declaració dels Drets Humans perquè s'aixequessin veus de protesta en contra d'un turment que pateixen 130 milions de dones al món. Les organitzacions internacionals dedicades a la defensa dels drets de les persones han tardat massa

a preocupar-se d'aquestes dones. Sovint emparant-se en el respecte als afers interns de cada país. Com si els drets de la persona, tan pomposament proclamats a elles no els pertoquessin.

Només una consciència creixent a nivell mundial permetrà deslligar les dones d'atemptats d'aquesta mena. Només entre les immigrants a països europeus, és clar, sinó als estats on la religió, o la tradició, ho segueixen imposant. Dic tradició però no es tracta només de l'islamisme, com sol creure. A països africans sense credencials també es practica la mutilació genital, no solament allí, sinó que a Egipte el patrocina dels cristians coptes es manifesta, així com a Egipte, partidari de sotmetre les nenes cristianes a aital barbaritat.

Ha arribat l'hora que les dones turmentades deixin de ser invisibles, deixin de ser ignorades. Per sobre de creences, ritus i creences hi ha una Carta Magna internacional que vetlla per la integritat física i moral de tots els éssers humans. Remoure les mans no seria propi

del dit món civilitzat. En una època en que es presumeix de globalitat, el pes de l'opinió pública s'ha d'estendre més enllà de les fronteres. Les creences fan els costums, però les lleis racionals han d'estar per sobre.

Per sort, això comença a succeir a països on el maltractament de les dones estava arrelat des de fa segles. Per exemple, a Senegal, on a partir de desembre de 1998 l'ablació del clítoris està castigada amb penes d'un a cinc anys. Per exemple, a Egipte, on la mutilació genital de les dones a hospitals públics o privats també es castiga amb condemnes a la presó. Malgrat això, el setembre de l'any passat una nena d'onze anys va morir degut a la pràctica de l'ablació.

Vèncer la rutina, sobreposar-se al menyspreu envers les dones propi de moltes cultures esdevé difícil. Tot just estem al principi d'un llarg camí. Només el canvi de mentalitat i la solidaritat de totes les persones aconseguirà eradicar una de les violències més intolerables de què és víctima el sexe femení.Ω

Dones i treball

<http://xarxamac.diba.es>

La incorporació de la dona al mercat laboral ha estat protagonitzada per la seva fluctuació, la discontinuïtat i la dificultat d'accés a ocupacions qualificades i reconegudes socialment. Per aquest motiu, l'adaptació a aquestes noves formes de treball i la necessitat de conèixer les noves tecnologies per a accedir directament al mercat laboral, avui dia, obliguen les dones a estar preparades per a aquest nou model, en el qual les habilitats i les actituds són un pas directe al treball assalariat, i, per tant, les dones hi tenim molt a

dir. La XarxaMAC és un projecte inscrit en el context de la Iniciativa Comunitària NOW. Es defineix com una xarxa integral d'informació i documentació sobre dona i treball, mitjançant la utilització de les noves tecnologies

en el camp de les telecomunicacions i la formació d'agents locals, sindicals i associatius. La Xarxa ofereix un servei d'informació que serveix de punt de suport per a totes aquelles dones que busquen feina, o que volen millorar la que ja tenen, i per a totes aquelles persones interessades en les condicions que afecten la vida laboral de les dones.Ω

Autoinseminació

El Grup de Lesbianes Feministes hem editat la Guia per a l'autoinseminació, adreçada a totes les dones que decideixin ser mares sense tenir relacions sexuals amb un home i sense passar pels interessos i filtres (econòmics, ideològics, etc.) de les clíniques privades. També estem organitzant unes jornades sobre aquest tema per a l'inici de l'any 2001, i tenim en

projecte impulsar la constitució d'un grup de suport format per lesbianes que vulguin ser mares. Si voleu un exemplar de la Guia o més informació d'aquestes activitats, podeu trucar un dijous de 20 a 21.30 h al 93 412 77 01 o, en aquest mateix horari, venir a Ca la Dona (Casp, 38, pral.) o escriure'ns a info@lesbi-fem.org Ω

Els Drets Humans de la Dona

<http://www.unn.edu/humanrts/instree/women/sp-an-wmn.html> Guia-recull dels documents oficials de les Nacions Unides. Es pot trobar a internet gràcies a la subvenció rebuda per Amnestia Internacional - USA. La seva redactora és Rita Maran. Els documents que es poden consultar: Carta de les Nacions Unides; Declaració Universal dels Drets

Humans; Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals; Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics; Convenció sobre els Drets del Nen; Convenció sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona; Declaració sobre l'eliminació de la violència contra la dona; Carta de ratificacions.Ω

L'assetjament sexual no és cap broma

MERÇÈ CIVIT

En el moment de tractar l'assetjament sexual penso que és important que recordem la definició que en fa el Consell de les Comunitats Europees, en una resolució de l'any 1990, en què s'afirma "que la conducta de naturalesa sexual o altres comportaments basats en el sexe que afecten la dignitat de la dona i de l'home a la feina, inclosa la conducta de superiors i companys, constitueix una violació intolerable de la dignitat dels treballadors o aprendents i que resulta inacceptable si: Aquesta conducta és indesitjada, desproporcionada i ofensiva per a la persona que n'és objecte. La negativa o la submissió d'una persona a aquesta conducta per part d'empresaris o treballadors (inclosos els superiors i els companys) s'utilitza de forma explícita o implícita en prendre una decisió que tingui efectes sobre l'accés d'aquesta persona a la formació professional, a l'ocupació, a la seva continuació, als ascensos, al salari o qualsevol altra decisió.

Aquesta conducta crea un entorn laboral intimidatori, hostil o humiliant per a la persona que n'és objecte." A la majoria dels països de la UE, l'assetjament sexual és regulat i penalitzat; a Espanya i Catalunya també ho és en el Codi Penal i, a l'àmbit laboral, en alguns convenis col·lectius. Però

una cosa són les lleis i una altra són les pràctiques que algunes persones tenen i que estan motivades per una cultura i educació masculista, autoritària i de manca de respecte a les persones.

L'actual precarització del mercat de treball, que afecta sobretot les dones, fa molt més difícil prevenir i sancionar l'assetjament sexual cap a elles, que són les que el pateixen en un 99% dels casos.

L'assetjament sexual és una agressió contra la dignitat de les persones i en la majoria dels casos té conseqüències negatives en la persona afectada i en el seu lloc de treball. El Sindicat és l'instrument que tenim per a la millora de les nostres condicions de treball i és per això que des de la Secretaria de la Dona de la CONC hem engegat una campanya que té dues finalitats: d'una banda, la conscienciació i formació dels quadres i delegats i delegades del Sindicat i, de l'altra, fer arribar a les dones la informació necessària per si es troben en una situació d'aquest tipus.

Les delegades i els delegats són les persones que tenen el contacte diari amb els treballadors i les treballadores, i per tant són les primeres persones que poden detectar, prevenir i intervenir aquestes situacions. Cal que tinguem clar què és, per què passa i quines conseqüències té per a les dones. Ω

PETITS ANUNCIS

SERVEIS PROFESSIONALS

S'ofereix jardiner amb coneixements de cuina. Demanau per en Lluís. Tel. 604790.

Cerc feina per guardar nins petits a ca seva a a ca meva per les zones de Sineu i Maria. Tel. 525380.

Cerc feina per guardar nins a Can Picafort o Inca. Carrer Nou, 5, Maria de la Salut.

S'ofereix pintor empapador, econòmic, seriós, ràpid i net. desplaçament per tot Mallorca. Tel. 203239

Pneumàtics Son Ferriol. Equilibrat de rodes, canvi de rodes i pegats, alineament de direccions assistida per ordinador. Avda. del Cid, 73. Tel. 427553. Son Ferriol.

Si teniu qualche vidre trencat, crida al 473819 i el vos posarem tot d'una.

Cerc feina per fer a ca meva. Tipus ceràmica, sabates o similar. Tel. 297067.

Cerc feina de representant d'arts gràfiques o comercial de publicitat. Tel. 297667.

Es confecciona o arregla qualsevol peça de vestir, cortines, coixins, etc. Tel. 771005.

Es passen treballs a màquina i per ordinador. Netedat i rapidesa. Tel. 771005.

Gabinet de Psicologia. Neurosis, trastorns de caràcter, psicoteràpia infantil, depressió. Tel. 427193.

Cerc feina per guardar nins a la comarca de Cala d'Or. Tlf. 842156.

Si voleu vendre terrenys, solars o cases a Mallorca, vos oferim assessorament complet. Tel. 971 265 005

Representants musicals que es posin en contacte amb "Marejol" per contractar actuacions a les Illes. Som un grup capdavanter al Principat. Tel. 933 593 632.

Necessit dona a hores per fer net. Hi ha molta de feina. Tel. 971 867 286

Tenc una empresa de manteniment de jardins i de piscines a la zona nord de Mallorca. Tel. 971 864 532 - 696 278 393.

Hola, som na Mònica, una al.lota feina de 21 anys. Cerc feina de dependenta o qualche hotel rural per Inca i voltants. Se parlar anglès i un poc d'alemany. Tel. 606 378 757.

PERSONALS

Atenció, catalans i catalanes independentistes. Vull cartejar-me amb tots vosaltres. Estic boja pel bon rock català: Sau, Els Pets, Lax'n'busto. No us talleu i escriviu a Marta. Indústria, 114-08030 Malgrat de Mar.

Als Països Catalans es fa molt bona música! M'agrada, però, en especial la que surt de Mallorca a càrrec d'en Tomeu Penya. Independentistes, si somnieu en una nació lliure plena de música catalana i de vibracions nostres, escriviu-me: Francesc Bujet. Passeig del Migdia, 32-2-3-17200 Palafrugell.

Ens agradaria cartejar-nos amb al.lots i al.lotes que com nosaltres estiguin penjats/penjades per Lax'n

busto i que defensin la nostra llengua. Raquel Llagostera Costa. Gardènia, 4-08880 Cubelles.

Cercam gent entre els 18 i els 45 anys per excursions, sortides, etc. Abstenir-se els qui vagin de mala fe. Apartat 1.792 Ciutat.

Pensionista de 78 anys, 1'80 d'altària, català. Vull conèixer senyora pensionista entre el 50 i 70 anys, per no estar tot sol. Tenc bona pensió i pis amb 5 habitacions i dos banys. Cerca'm al 462536. Ferran.

Hola! Som una al.lota felanitxera. Som molt independentista, i estic boja pels Sau, pels Oculs i pels Pets. Segur que si m'escriviu feim una gran amistat. Som molt divertida. Adéu. M. Glòria. Carrer d'en Magallanes, 29-07670 Porto-colom.

Vull intercanviar revistes, còmics, fanzines i adhesius amb tots aquells joves que estiguin orgullosos de tenir sang catalana o basca a les seves venes. Pau Arranz- C/ 2 Volta 31-07209 Son Mes-quida-Mallorca.

Jove de 29 anys, fadrí, amb estudis universitaris, agraós i simpàtic, desitjaria conèixer al.lota formal de 20 a 27 anys. M'agrada el ball de saló i som bastant actiu. Anima't i escriviu-me a l'apartat 690 de Ciutat.

Hola, Em dic Raquel i tenc 14 anys. Tenc ganes d'escrivir-me amb gent de 14 a

16 anys. Si vols escriure'm... Raquel González-C/ Ansel Calvé, 13, 1° 3°-08950 Esplugues de Llobregat (Barcelona).

Som un alemany de 38 anys, cerc amigues i amics per a sortides i més. També vull estudiar la llengua mallorquina. Escriviu-me a la Bústia Postal 97 - 07080 Ciutat.

Sóc un noi de 31 anys. Solter. No minusvàlid. Voldria mantenir correspondència amb noia minusvàlida que tengui bon caràcter, culte, es senti sola. Escriviu a la Bústia Postal 163 - 08400 Granollers (Vallès Oriental).

Cerc al.lota sense fills de 22 a 28 anys. Signe Lleó o Sagitari, que sia capaç d'estimar sense traïció. Telefona'm al 512018 dies feiners a partir de les 23 hores.

Atenció: administrativa cerca amigues i amics per a sortides, excursions, i a l'estiu anar a la platja. Bústia Postal 1400-07080 Ciutat.

Capritxós, especial, diferent i atractiu jove de 27 anys, cerca dona independent i intel.ligent que vulgui companyia, carícies, massatges i sexe durant les seves estades al principat, a canvi d'ajuda econòmica. Manel 907843901-973603214.

Hola, al.lotes, noies, ragazzas. Som dos joves de 24 anys, morens i atractius que desitjan conèixer al.lotes enrollades i catalanoparlants, si és possible, per a fer acampades, organitzar festes, sortir e marxar i passar-ho bé durant l'estiu. Som genials. Anima't que ets jove. Escriviu a C/ Joan Alcover, 1 Algaida (Mallorca) C.P. 07210.

Hola, soc un noi de 16 anys i estic interessat en cartejar-me amb gent que també defensi l'alliberament nacional dels països Catalans. M'agraden "Els Pets" "Brams" i "Jo t'ho diré". Enric Blanc. C/ Montcada, 1 - 08291 Ripollet.

Naturalesa, la mar, la muntanya, una pel.lícula, un cafè... si ets dona, atractiva i divertida, t'he de conèixer urgentment. Bútia postal 1174 - 07080 Ciutat de Mallorca.

Vull correspondència amb femelles fins els 38 anys. Escriviu a: Oscar-Blanquerna, 58 - 07010 Ciutat.

COMUNICATS

Si vols rebre la revista L'LLA gratis, la pots demanar a Edicions Bromera, Polígon Industrial, 46600 Alzira. Tel. 96-2402254

Per a tots aquells i aquelles que vulguin lluitar contra l'invasor, contra els traïdors, contra l'explotació obrera, i per una terra lliure i catalana, els Maulets tenim obert l'apartat de correus 349 C.P. 43480 de Salou (Tarragona), per a qualsevol informació o col.laboració contra l'ocupant.

Si voleu rebre llibres en català gratuïts sobre diferents temes d'actualitat, socials o teològics, sols us cal escriure a Cristianisme i Justícia, carrer Roger de Llúria, 13, Barcelona 08010, o telefonau al (93) 3172338.

Professora titulada fa classes de solfeig, piano i harmonia. Individuals i en grup. Tel. 756114. Magdalena.

Universitària fa classes de repàs d'EGB i català a la zona de Pere Garau de Ciutat. Tel. 243383.

Si voleu intercanviar adhesius, revistes, informació, etc, sobre el tema d'alliberament nacional, escriviu a l'Associació «Xavier Romeu». Apartat de correus, 36. 43480 La Pineda. Tarragona.

El Consell Nacional Català ofereix diversos llibres, gratuïtament, a tot aquell que els demani, al voltant dels drets i història de la comuna pàtria catalana. Podeu escriure a l'apartat 15.071 de Barcelona-08080.

Si voleu rebre informació sobre les Joventuts d'Esquerra Republicana (JERC), i rebre els nostres butlletins, escriviu ara mateix a: JERC-Illes. Santiago Russinyol 1, àtic. 07012 Ciutat de Mallorca.

Estam interessats en un intercanvi cultural amb persones i institucions dels Països Catalans que desitgin informar-nos sobre el passat i el present del dits països i estiguin interessats en qüestions vinculades a l'Argentina. Escriviu-nos a: Baigorria 1337 .200 Rosario-Argentina.

Acció Cultural del País Valencià i el Bloc Jaume I ja és a Internet. Si voleu intercanviar propostes d'acció i lluita, o informar d'activitats, etc., podeu connectar: ACPV @vlc.servicom-es

Vos recomanem boicotejar les ONG's espanyoles AGNUR España, Médicos del Mundo i Unicef amb els bancs espanyols Central Hispano i Banco de Santander que els donen suport.

Subscripcions gratis a còmics en català per a nins de 6 a 10 anys. "El Llaüt de Xàbia" -Apartat 53- Xàbia 03730 Patrocinat pel Magnífic Ajuntament de Xàbia.

Cursos gratuïts de llengua andalusa. Podeu adreçar-vos a: LENGUA (Ensenyans a Dittansia de la Yenwa Andalus) P. Pedro Romana, 1-4-2-14007 Còrdova.

Si quies rebre el Puxa Asturias en to casa, y de baladre, sólo tienes qu'enviar la direcció a: Endecha Asturias. Cai Llangreu, 10, 2°-Xixon 33206-Asturies.

La meva col.lecció té 20.000 adhesius polítics. Faig exposicions. Crec persones que hem facin arribar enganxines de l'Esquerra Revolucionària. Paniello-Apartat 139 - 22400 Monsó-Osca.

"El Full" és una publicació interna de l'Associació Roca i Ferreres. Si voleu rebre'l gratuïtament comuniquen el vostre nom i adreça: Apartat de correus 9247, 08080 Barcelona.

Lluita, la revista de l'independentisme valencià és a Internet: <http://www.estelnet.com/lluïta>.

Si voleu afiliar-vos a sindicats nacionals catalans: C. S. C * 93 4541188.

Oferim de franc cursos bíblics i subscripcions a revistes cristianes en català: Ajuda Evangèlica dels Països Catalans. Apt. de Correus 1.022. 12995 Castelló. Tlf. (964) 207607.

Els Castellans de Mallorca, necessitam gent!! Si t'a-

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A L'ESTEL

Nom.....DNI

Cognoms.....Tel.....

ATENCIÓ

- Escriviu un sol anunci per cupó
- Usau lletres majúscules
- Escriviu dins el requadre el text

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:
L'ESTEL, Apartat de Correus 124. 07600 S'Arenal de Mallorca

Si voleu una Mallorca lliure i independent d'Espanya, veniu al LOBBY PER LA INDEPENDÈNCIA Apt. de Correus 531

PETITS ANUNCIS

grada passar-ho bé. Si vols tenir nous amics sans i saludables. Si t'agrada fer pinya amb un projecte nou: Feste Casteller!! Vine a veure'ns!! Assagem els disabtes a l'Escola d'Adults son Canals. Carrer son Canals, 10. Telèfon 452414, Isidre.

Pintors, escultors, fotògrafs, etc., interessats en exposar les seves obres, així com gent interessada en comprar o simplement en visitar l'exposició del moment, podeu passar pel Café es Museu. Carrer Guillem Timoner, 10-Felanitx.

Grup folclòric sense gaire pretensions cerca sonadors i sonadores, cantaires i gent engrescada per seguir fent coses. Actuam alguna vegada, no guanyam gaire, però ens ho passam d'allò més bé. Ens reunim els dimecres a les 20'30 al Rafal Vell (Antiga escola). Som gent acollidora. Trucau al 971 505374

Els nacionalistes interessats per un sistema d'intercanvi cultural i turisme alternatiu per a nacions sense

estat, podeu informar-vos a: Turisme Alternatiu: Bústia Postal 1.171 Castelló 12005. Es tracta d'un sistema de llarga trajectòria provada arreu del món, molt adabtable i econòmic.

Les persones interessades en les activitats de les Associacions i clubs UNESCO poden adreçar-se a la Federació Catalana de la Unesco: Mallorca, 207-08036 Barcelona. Tlf. 932534367.

Necessitam persones amb idees i ganes de tirar endavant la nostra llengua i la nostra cultura. Associació la Brúxola. Tlf. 93 4353323.

Coleccionau Fanzines? Voleu saber que fan els/les independentistes del Tarragonès? Subscriviu-vos al Butlletí del Col·lectiu independentista "El Timbaler de Bruc". Per 600 peles el rebreu cada dos mesos durant un any. Bústia Postal, 7- 43893 Altafulla.

Si us interessen les llengües minoritzades de més a prop, adreçeu-vos a: **Llengües Vives**. Bústia Postal

5224/08008 Barcelona.

Si vol rebre l'Euskararen Berripapera (en foraster) gratuïtament escriviu a: Hizkunta Politikarako. Wellington Dukea, 2 - 01020 Vitoria-Gasteiz (Araba).

Coleccionista d'adhesius compra, camvia, recolleix material d'esquerra revolucionaria o independentista. Coleccionisme I.S.G. Bústia Postal, 135-48980 Santurzi-Biskaia.

Col·laboreu! Ajudeu-nos! Per un projecte de documentació d'indrets de les Illes i dels Països Catalans necessitem targetes postals (noves o utilitzades de "Escudo de Oro" Biblioteca Catalana de Krefeld - Box 1665 D-47716 Krefeld Alemanya. Tel. 07-49215126635.

Classes particulars. Totes les assignatures i tots els nivells. Petits grups. Professors/es titulats. Preus econòmics. Telf. 971467931. Ciutat de Mallorca.

Classes particulars d'he-

breu, grec i llatí a tots els nivells. Jordi 971242795

Piano Blues, Jazz, Rock. Classes particulars. Harmonia moderna. 971242795 Nanel.

Atots els valencians que vulguen contribuir a la construcció nacional del País Valencià. L'associació cívica Tirant lo Blanc us espera. Som els nacionalistes valencians. 963879408.

Sóc professor d'una DIWAN (escola bretona) i escric llig català. Envieu-me informació sobre els Països Catalans, especialment de tema d'ensenyament: Gràcies. Joel Donnart-44, Hent Frinaoudour, Penc'hoad-F-22860 Plourivou Breizh/Bretanya - Estat francès.

El Call, la revista dels jueus dels Països catalans és a internet. <http://www.fortunecity.com/victorian/coldwater/252>.

Acaben d'editar-se els Evangelis segons sant Mateu, sant MARC I SANT Lluc, en versió interconfessional, en llengua catalana, en cas-

settes i CD. El seu preu per joc és de 3.000 ptes. Posteriorment s'editarà l'evangelis segons sant Joan. També hi ha editat tot el Nou Testament en Braille en llengua catalana, i edició interconfessional. Són 22 volums, i es poden demanar a Mn. Joan Magí, Parròquia de sant Pere i sant Pau, 43007 Tarragona.

Ha nascut Correfoc!!! Una revista de literatura i Història catalanes. 64 planes 250 ptes. Col·labora-hi o feste'n subscriptor. Tlf. 971 200 810. Lluís.

A Ciutat estam creant el primer equip de rugbi català de Mallorca. Els Almogàvers. Interessants cridar al 971 200 810. Lluís.

BORSA DEL MOTOR

Si vol un cotxe nou de la nostra gamma, véngui i en parlarem. Agència oficial Renault. Tel. 413867. Son Ferriol.

VENDES

Venc piano marca TLEYEL, un quart de coa, en bones condicions. Mig milió de pessetes. Tlf. 939 373 151.

Venc figures d'escaiola noves per decorar o polícromar: àngels, betlems, fruites, flors... per lots o a la menuda. Trucau capvespres i vespres al 971 29 44 44.

Videoconsoles, jocs, còmics a preus realment assequibles: Infomanga, carrer de sant Geroni, 2 Tel 636 720 814 Manacor.

Compraria videojocs, videoconsoles cotxes. Telefonau al 636 720 814. Sant Geroni, 2 local 3-07500 Manacor.

Venc mobles usats en bon estat. Tel. 971 867 286.

Infomanga li ofereix: lloguer de videojocs, canvi i compres de Pel·lícules, informàtica etc. Sant Geroni, 2. 636 720 814 Manacor.

L'ESTEL. SUBSCRIVIU-VOS-HI, ANUNCIAU-VOS-HI

S I D A

La recerca de la convivència amb el HIV

Fa quinze anys, i just després d'haver tingut el meu primer fill varen catalogar-me com a portador d'un virus mortal.

Ell meu fill també n'era portador així com el meu marit. Era l'any vuitanta-cinc, i per tant no hi havia massa informació sobre el tema que arribés a les nostres mans

La medicina, però, ja va encarregar-se de posar-nos la por al cos amb l'amenaça d'una mort imminent.

Tot això va suposar un replantejament important de la meua vida així com una recerca ja en aquells moments, d'ajudes alternatives que ens donessin una altre visió del «problema».

En part, la recerca va ser motivada pel fet que el meu marit va començar a posar-se molt malalt, encara avui mèdicament no se massa bé de què, el que si que es cert, es que a partir de la fatídica notícia, va entrar en una espiral depressiva de la que ja no se'n va sortir.

Va morir tres anys després. Segons la partida de defunció va ser deguda a una «aturada cardiorespiratòria SIDA».

Dos anys més tard l'any 1.990, vaig ajuntar-me amb un altre home que també era portador del virus i

que estava molt pendent de les anàlisis i de les revisions mèdiques. Ens van comunicar, donats els resultats de les anàlisis, sens dubtar-ho ni un moment que l'única solució per allargar la nostra vida era prendre AZT. Jo vaig decidir, des d'un convenciment intuïtiu que no prendria aquell medicament. Era com si ens volguessin convèncer de l'existència d'una malaltia que patíem, però que jo no sentia ni física ni mentalment. Ell va morir.

La diferència, en aquests moments de dubte, que hi ha entre viure i morir es la de fer-se un replantejament total de la vida, una anàlisi profunda del que hem fet i quines son les motivacions que ens hi han portat i donat a que hem decidit viure, canviar tots els patrons de comportament.

A aquestes conclusions, i de moltes altres vaig arribar-hi després d'un profund esgotament vital. Físic degut al consum de drogues i a la vida desorganitzada que duia. Esgotament mental, emocional, etc. Jo tenia aleshores trenta anys, i havia tingut el meu segon fill en feia un; el meu estat general era força patètic, i el meu segon company era a punt de morir.

Després d'aquesta mort i la d'al-

tres amics, vaig dedicar-me molt a poc a poc a refer la meua vida, a canviar, a renovar-me absolutament en tots els aspectes: tant interiorment com el meu entorn, el meu espai de vida; vaig desfer-me d'objectes, mobles, etc. que em portaven records d'un món que volia deixar enrera.

Moltes hores de solitud volgué, de reflexió, llegint llibres d'autoajuda, practicant el silenci i, sobretot, escoltant el meu jo interior.

Van ser quasi dos anys de vida monacal i de recerca.

Evidentment continuava treballant al meu taller, doncs havíem de menjar; tinc dos fills als quals, sobretot en aquells moments, m'hi vaig dedicar plenament, tot poc a poc, i a ells els hi agraeix la vida.

Estic absolutament conviscuda del poder de la ment, i de que la força i les ganes que tu tinguis de viure i sobretot de creure en la saviesa de cos fa que al teu voltant s'acostin les ajudes necessàries per sortir-te'n.

L'última anàlisi va ser l'any 96, «l'expert en medicina de torn» sense dubtar-ho gaire, ni qüestionar-se el meu estat de salut que per cert és formidable, em va sentenciar que: si jo no prenia els còctels que en aquell moment eren l'últim

crit en medicina, jo moriria en uns dos anys. I això senyors és molt bèstia!!! Jo em sentia bé, no patia cap malaltia. Perquè doncs m'estaven intentant convèncer que jo era una malalta crònica i que havia de prendre una medicació altament tòxica pel cos i, per tant, amb uns efectes secundaris terribles. Tot això era «imprescindible» per curar no sé ben bé què.

En aquells moments, i amb una força interior que no sé d'on sortia, vaig dedicar-me a recollir informació, llibres, premsa, diverses associacions, etc.

Vaig visitar diversos metges, i m'adonava que els posava en dificultats a l'hora de respondre les meves preguntes.

Amb tot i això vaig decidir que, si efectivament m'havia de morir, seria molt millor que fos d'una forma natural i sense destruir-me el cos d'aquella manera, francament, no s'ho mereix.

He d'agrair a la medicina un bon tros de depressió, d'enfonsament i dubte. Malestans inseguretat, tristesa, que molt possiblement van influir en baixar les tan preuades defenses que ells, com en una heroica croada (comercial, això si), intenen defensar d'un pobre contrincant

fantasma.

Crec que hi ha moltes alternatives per mantenir el cos i la ment en forma, i que la vida es un seguit de proves a superar. Cal sobretot una profunda convicció de canvi; perquè a la nostra vida entrin coses noves i diferents. Hem de fer espai i treure tot allò que és vell, emocional, físic i material, renovant com sigui possible, i sempre amb esperit de transformació.

No hem de caure en la auto-compaixió, l'esport preferit de l'ésser humà, i mirar de comprendre per que ens passen les coses. A la fi, sempre decidim única i exclusivament nosaltres sobre la nostra vida i sobre com volem que sigui.

Demanar ajut és molt bo. Dins del camp dels ajuts hi ha moltes opcions, que et donen una perspectiva molt diferent de la vida.

Ara, fent la reflexió sobre la mort dels meus dos companys, he arribat a la convicció que ells estaven cansats de viure i que hi tenien tot el dret. Que lluitar per viure no era el seu objectiu.

Objectiu que jo no comparteixo. Sento que val la pena viure i que cada dia és una nova experiència que val la pena no perdre's. Amb amor, Flora. Ω

En defensa d'un concepte ètnoc de l'esser català (I)

MIGUEL ÀNGEL RODRÍGUEZ I FERNÁNDEZ

Fou en Josep Guia qui exclamà "*Trista condició la de qui viu sense saber quina és la seva pàtria!*" Certament, tot ésser humà necessita tenir clar a quina nació pertany. Una persona podrà sentir o no estima pel seu país (igual que en podrà sentir o no pels seus pares, pel seu físic, pel color del seu cabell, etc.) però haurà d'ésser nacional d'algun territori concret, ja que ningú no és totalment apàtrida, ni li convé d'ésser-ho, com ja mostraré durant la meua exposició.

Tots tenim alguna pàtria, més gran o més petita, més pobra o més rica, amb la qual podem sentir-nos més o menys identificats, però que existeix. Mai no he conegut ningú que sigui totalment apàtrida, ja que tothom, en major o menor mesura, se sent identificat amb un paisatge, una llengua, uns costums, i una comunitat nacional específica. El fet que algú no s'estimi el seu país, i que fins i tot en renegui, no el fa apàtrida; igual que el fet que una persona renegui del color blanc de la seva pell no el fa negre. Una persona podrà odiar els seus pares però, evidentment, aqueixa persona té uns pares, encara que no els parli, no els vegi mai o que no els conegui; però el fet que una persona no vulgui saber res dels seus pares, o que no els conegui, no significa que no en tingui, ja que tothom és fill d'algú, li agradi o no.

Ara, si tots estem obligats, en major o menor mesura, a sentir-nos nacionals d'algun país, això no significa que no estem en disposicions reals de triar la nostra nacionalitat. No existeix absolutament ningú que ens pugui negar, moralment, el dret a elegir quin ha d'ésser el nostre país.

Molt s'ha escrit en els darrers dos segles sobre el tema nacional, i són moltes les teories que s'han bastit per a (intentar) explicar el fet nacional.

Des de la Revolució francesa de 1789, han estat tres els models teòrics que s'han construït a Europa per a definir què és una nació, models que exposaré a continuació tot breument.

1ª Teoria: La Jacobina.

Poc abans de la Revolució francesa ja s'havien donat les primeres teoritzacions d'aquest corrent de pensament. Durant el segle XVIII, l'il·lustrat Rousseau havia parlat de la necessitat de l'existència d'un contracte social entre els ciutadans i un

Estat determinat. L'Estat seria una mena d'ésser totpoderós, capaç d'afaiçonar la voluntat col·lectiva en el marc territorial que dominés. Aquest Estat utilitzaria les tradicions i el patriotisme per a fer sentir-se una comunitat unida i solidària als ciutadans que hi habitaven. Per això, s'hi hauria d'instaurar una educació nacional a través de la qual els nens acabessin sentint-se integrats dins una pàtria concreta.

Ja en 1789, l'abat Siyès, en el seu plamflet "*Què és el Tercer Estat?*", considerava que només la burgesia constitueix la nació. Més tard, la nació s'acabà identificant amb el poble que havia enderrocat la monarquia francesa, i per tant també les classes populars acabarien conformant-la.

En aquest model de nació, l'Estat esdevé el centre de tot el sistema. Sense Estat no és possible l'existència de la nació, i és l'Estat qui fa la nació, que ha d'ésser homogènia, encara que per a això destrueixi unes altres cultures i hagi d'assimilar unes altres pobles. Tal és el cas de l'Estat francès, que intenta acabar amb les pobles occità, cors, bretó, basc o català, entre d'altres.

En el cas de l'Estat francès, com que el poble més potent, el més poderós, és el francès, i és aquest el que basteix l'estructura burocràtico-administrativa estatal, el que controla l'exèrcit i la policia, així com els mitjans de comunicació de masses i l'ensenyament, acabarà essent aquest poble, el francès, el que s'imposarà a la resta; i la seva llengua, la francesa, la que esdevindrà "llengua nacional", en detriment de les altres. Així, els francesos, de la mà de l'administració que ells mateixos han creat, intensifiquen el procés de destrucció de la consciència nacional de la resta de pobles que malviuen sota aquell Estat. Si per als francesos la Revolució constituï la creació del seu modern Estat-nació, per als catalans del nord significà l'augment de la pressió colonialista per part del govern de París.

Però aquest model d'Estat-nació influirà molt entre els liberals del segle XIX i, com no, entre les classes dominants de l'Estat espanyol. Així, si els francesos crearen l'Estat francès, amb la llengua francesa com a punta de llança homogeneïtzadora, els espanyols, dominants de l'Estat espanyol, cercaren el seu propi model d'Estat centralitzat sobre la base del dret, cultura i llengua castellans, tot continuant la

tasca expansionista que ja venien fent, a Catalunya, des del regnat de Felipe V de Borbó. Francesos i espanyols compartiren (i encara avui ho fan) la mateixa visió d'Estat, unitari, jacobí, centralista, homogeneïtzador, i destructor de la diversitat, que avui dia amenaça l'estabilitat regional i tot procés de construcció europea.

Però si per a esdevenir nació és indispensable tenir un Estat propi, què passa amb Catalunya?, no és una nació? Segons aquesta teoria, l'única part del nostre país que constituïria una nació seria Andorra, car és independent.

Així doncs, aquesta teoria de la nacionalitat no ens serveix als catalans, com no serveix a cap nació oprimida del món, ja que no tenim una estructura estatal pròpia que abasti tot el nostre territori. En qualsevol cas, la creació d'un Estat unitari, que abasti totes les terres que històricament sempre han compost la Nació Catalana (del Rosselló al Baix Segura i del Baix Cinca fins a Menorca o, àdhuc, L'Alguer) ha d'ésser el nostre objectiu col·lectiu com a poble, però amb la consciència present de que nació, ja ho som ara, i el futur Estat Català n'ha d'ésser la conseqüència.

2ª Teoria: La Romàntica.

En contraposició a la teoria francesa de nació, aparegué aquesta nova teoria, la romàntica, nascuda a Alemanya. El concepte alemany de nació té uns fonaments culturalistes força accentuats. Les seves arrels teòriques provindrien del filòsof Johann G. Herder, en la segona meitat del segle XVIII. Per a Herder, la nació vindria per herència biològica, i s'identificaria amb una raça, una llengua i una història concretes. La comunitat nacional fos una mena d'esperit col·lectiu del poble, el *Volksgeist*, on la cultura fos l'eix central de la pròpia afirmació. Aquesta nacionalitat es transmetria de pares a fills, passant d'aquesta manera de generació en generació. Per tant, la nacionalitat s'heretaria, no seria cap Estat l'encarregat de crear-la artificialment.

El respecte a les diferents llengües i, per tant, als diferents pobles, fos bàsic per a crear una comunitat internacional pacífica. Les nacions, diguem-ne, naturals, formarien un sistema de relacions pacífiques, mentre que els Estats serien els que provocarien les guerres. Segons se'n dedueix, d'aquesta teoria, no són les

nacions les que generen violència, sinó que són els mecanismes estatals els que ho fan.

Augmentà l'interès per l'estudi de la història, del passat, per la recerca de les arrels ancestrals del poble. I en aquesta recerca històrica destacà un altre filòsof alemany, J. Gottlieb Fichte, segons el qual tota nació tenia una missió a complir en l'esdevenir històric.

Dins aquest corrent, és interessant l'aportació que va fer l'italià Giuseppe Mazzini. Per a Mazzini, "*la pàtria és abans que res la consciència de pàtria.*"

3^a La Teoria Marxista.

La irrupció de les teories marxistes, a la segona meitat del segle XIX i durant el s. XX, ha suposat una nova visió pel que fa a la qüestió nacional a Occident. Tradicionalment, els marxistes han deixat (oficialment) la qüestió nacional desada en un segon pla, sempre subordinada a la qüestió social. Allò verament important fos el control dels mecanismes de poder per part del proletariat. Així, com que la fi és la revolució socialista, el tema de les nacionalitats quedarà subordinat a aquesta revolució. Els esquerrans donaran suport a aquells moviments de reivindicació nacional, com l'irlandès o el polonès, que siguin beneficiosos per a l'alliberament social de les classes populars; però a la resta de moviments d'alliberament nacional no els en donaran.

S'acabarà produint una divisió entre els "marxistes occidentals", encapçalats per Rosa Luxemburg, contraris a les lluites d'alliberament nacional; i els "marxistes orientals", amb els austríacs Otto Bauer i Karl Reuner, que s'adonaran de la força revolucionària existent dintre d'un moviment independentista.

Si el comunisme ortodox pensava que l'opressió que patien moltes nacions desapareixeria amb l'adveniment de la societat comunista en el futur, Otto Bauer creia tot el contrari, ja que pensava que en accedir les classes populars a la cultura s'arribaria a un reviscolament de la qüestió nacional.

Avui, amb l'arribada del segle XXI, ha quedat demostrat que la suposada classe obrera internacional i apàtrida preconitzada pel marxisme ortodox no s'ha conformat enlloc. Tanmateix, allò que anuncià Bauer que l'accés a la cultura de les classes populars accentuaria les diferències nacionals, sí que s'ha produït. No és d'estranyar, doncs, que els joves catalans, més cultes i amb més formació que els nostres avantpassats més propers, siguem els qui estem tirant endavant el procés de recuperació nacional del nostre país. Només cal veure les

diferents manifestacions a favor de la llengua o de la independència que es produeixen a Catalunya, mireu qui milita a les organitzacions patriòtiques (partits polítics, sindicats estudiantils, etc.), som, bàsicament, els més joves.

Lenin defensà el dret de tota nació a ésser independent i a bastir el seu propi Estat. De fet, l'alliberament nacional d'un poble podia comportar també l'alliberament social de les classes populars, sempre majoritàries en el si d'un país.

Aquesta teorització de la nacionalitat tindria un rerefons purament materialista, és a dir, el poble, format per les classes treballadores, es constituïria en Estat independent perquè això beneficiaria els seus interessos econòmics. Si les classes burgeses haurien creat els Estats centralistes i homogenis (el francès, el britànic, l'espanyol, etc.), cercant la unitat de mercat i l'expansió del model capitalista de producció; les classes populars haurien de destruir aqueixa unitat de mercat, en benefici del proletariat, cercant així una societat més justa i igualitària.

És cert que en aquests cents anys han passat moltíssimes coses. Hem vist com, en temps de guerres mundials, les masses treballadores s'han sentit més unides als burgesos del seu país que no pas als treballadors estrangers. En les dues guerres mundials, els obrers es mataren entre ells en defensa dels seus "interessos nacionals". I avui dia, als estats espanyol i francès, els treballadors i burgesos espanyols o francesos no es barallen entre ells a l'hora de defensar els seus interessos "nacionals", sinó que fan pinya contra els catalans o contra qui sigui. Com algú digué en certa ocasió "*el més semblant a un espanyol de dretes és un espanyol d'esqueres*"; dita que podem aplicar igualment als francesos. Així ha estat, és i serà.

Haig de puntualitzar, però, que un poble no és, per si mateix, ni de dretes ni d'esqueres; ni capitalista ni socialista; ni burgès ni proletari; ni cristià, musulmà, budista o ateu. Un Estat sí que pot, i de fet ho és en moltes ocasions, algunes d'aquestes coses, però una nació no. Un Estat pot definir-se ideològicament, ja que és una estructura artificial; una nació no. I el mateix passa amb les llengües. Dir que el català és una llengua burgesa sembla una broma de mal gust. En els anys del franquisme oficial (ara tenim un franquisme, diguem-ne, subliminal), els feixistes espanyols escrivien per les parets del nostre país: "*No hables catalán, es la lengua de la burguesía*" ("No parlis català, és la llengua de la burgesia"); al que els catalans responien escrivint a sota: "*No parlis espanyol, es la lengua de la policia*". Ω

Cal aturar l'agricultura productivista

Els qui assenyalaven clarament que això de la crisi alimentària era una cosa greu i que s'havia d'actuar des de l'arrel del problema, van ser titllats de catastrofistes i d'enfonsar el sector ramader. Ara resulta que tenien gran part de raó, perquè la situació, lluny d'haver-se arranjat està bastant descontrolada i confosa. La Tercera crisi de les vaques boges, segons el rotatiu Le Monde, cavalca de nou com una mena de genet de l'apocalipsi per tot el vell continent.

Hauriem de recordar per fer memòria a molta gent, que aquest problema de les vaques boges, que alguns autors ja l'han batejat com el nou SIDA del segle XXI, es remunta a quinze o setze anys enrere. En conseqüència, aquest enverinament gairebé massiu no es va aturar quan es podia fer. Tant la Unió Europea com els governs dels estats membres varen actuar amb molta frivolitat, poca coordinació, poca contundència democràtica i molta conivència amb els lobbys dels fabricants de pinsos (farines enverinadores) i d'altres potents grups econòmics que defensen una agricultura productivista i anticitudana. És a dir, no es varen fer els deures, no es va tallar d'arrel el « càncer » i al final el consumidor ho va pagar car, fins i tot amb la vida. Per altra banda, la política pròpiament sanitària i informativa ha estat un desgavell. Ho ha estat a nivell de la Unió Europea, per la seva feblesa davant els lobbys economicistes, però qui ha batut tots els records d'ineficàcia i desconcert ha estat el govern espanyol. No pot ser que a un govern com cal se li escapi de les mans un tema tan delicat com aquest. Al meu entendre, el Sr. Aznar com a responsable de tot l'executiu, cau en la deixadesa de l'exercici de les seves funcions. A hores d'ara ja hauria d'haver destituït als seus ministres de Sanitat i Agricultura, i haver endegat un gabinet de crisi amb els ministeris d'Agricultura, Sanitat, Medi Ambient i Economia amb una bona coordinació amb les Comunitats Autònomes. I el més greu de tot és que encara el Sr. Aznar repliqui amb excuses de mal pagador com per exemple que la culpa la tenen les Comunitats Autònomes.

I ara què? Des del meu modest entendre, hi ha molt poc marge de maniobra. La solució més racional i democràtica seria començar de nou amb unes noves regles de joc, com el que pensa fer Alemanya i que molt probablement serà la línia a seguir d'altres estats importants com França i Itàlia i de la mateixa la Unió Europea. Cal depurar responsabilitats polítiques i penals i afavorir, des dels poders públics i la societat civil, una agricultura i una ramaderia de producció molt més ecològica i sobretot al servei dels ciutadans. Perquè la lliçó que hem d'extreure tots plegats d'aquesta gran crisi alimentària, de la ESB i la conseqüentment mortífera malaltia de Creutzfeldt-Jakob, és que el model d'agricultura productivista que va « inventar » les vaques caníbals i que « juga » amb les plantes genèticament manipulades, constitueix un alt risc per la salut de tots els ciutadans. En definitiva cal aturar, el més ràpidament possible, el desastre provocat per uns elements aliens al sector agrícola (que només volien fer negoci especulatiu amb els productes de menjar) i protegir, més i millor, els veritables pagesos. Ω

Josep Mª Loste de Portbou

Llei de comerç: llum i ombres

JOAN CABOT CALÇAPECU

El Consell de Govern ha aprovat la Llei de comerç de les Illes Balears, primer pas abans que el Parlament no la validi definitivament, d'aquí a uns quants mesos -aquestes coses són com embarassos de somera, ja se sap. Es tracta d'una llei cabdal, perquè en aquest país la gent viu al servei de l'economia i hem de menester lleis que capgirin aquesta relació, lleis que humanitzin i facin racional l'activitat econòmica, partint de la base que l'economia ha d'estar al servei de la gent, i no al revés.

En conjunt, la Llei de comerç és bona: limita la venda d'alcohol a les nits, prohibeix les rebaixes-estafa i les ofertes enganyoses, limita la superfície dels grans centres comercials (protegint així el petit comerç), i fa tancar els comerços els diumenges i festius (garantint així el descans dels treballadors). Tot això és positiu i per tant benvingut -sobretot, és meleta en esguard del que deixam enrere. Ara bé, en la llei hi veim tres emperons (referents als drets lingüístics) que són desencoratjadors.

En primer lloc, la llei no fa necessari el coneixement del català per a les persones que treballen en contacte amb el públic. Del text es desprèn que la llengua no és un requisit elemental (que és el que toca ser) sinó una virtut selectiva, una mena de frivolitat empresarial. Que un supermercat té quinze treballadors? Basta que n'hi hagi un que sàpiga parlar català i ala!, ja estam normalitzats. Que en un comerç de dimensions mitjanes hi fan feina quatre treballadors? Poden passar bellament sense parlar ni entendre un borrall de català; ni bon dia; que demanes indiot i no et volen entendre? Idò hauràs de comprar pollastre, que igual t'entenen perquè s'assembla a *pollo*. D'això, el Govern Balear en diu "normalització" i "protegir els drets lingüístics dels consumidors". En la pràctica, aquesta llei difícilment farà avançar l'ús oral del català, ni la competència lingüística dels empleats. I és que, a quin establiment de més de cinc treballadors no hi ha qualcú capaç de dir, bé o malament, quatre mots en català? Per quedar si fa no fa allà on érem, no importava posar-s'hi.

En l'ús escrit, la llei sí que fa un pas envant: la senyalització, els cartells i la publicitat d'horaris hauran de ser, almenys, en català. Bé. Però el text no fa cap referència a la publicitat dels productes en venda. Per tant, a partir d'ara la llei empararà totes les empreses, supermercats i grans comerços que sembren el territori amb grans tanques publicitàries (i s'anuncien a les ràdios i les televisions) *només* en espanyol. En la publicitat -un àmbit vital en tot procés de normalització-, hom podrà ignorar l'existència de la llengua pròpia d'aquesta terra.

Però és que, a més, tenim dret a dubtar que aquestes ínfimes, ridícules, mesures "normalitzadores" (?), es duguin a la pràctica. Vejam. Si la Conselleria d'Educació, que té una autoritat inqüestionable sobre els seus funcionaris -els pot expedientar, sancionar i llevar complements salarials si no compleixen les seves obligacions (assistir al centre, complir l'horari, ensenyar en català)-, no fa complir el decret de mínims ni els projectes lingüístics allí on s'incomplixen, llavors com podem esperar que el Govern faci complir la llei en els comerços?

En resum: la Llei de comerç és una bona llei en un vuitanta per cent; quant a drets lingüístics, però, molt d'aparador i res en el fus que serveixi per protegir la llengua i abrigar-nos un poquet. Ω

Racisme espanyol

Nosaltres no podem controlar el que dirà Ansoñ en el seu pròxim diccionari d'argot, això és evident. Però és menester de no ser ingenus i saber que sempre ens les haurem amb Ansoñs, perquè ja fa mig mil·lenni que les coses van així i no porten camí de canviar, sinó més aviat al contrari. Per tant, hauriem de ser més conscients que cal denunciar-los i desemmascarar-los, de cap manera deixar-ho córrer o justificar-los amb raons "neutres" i "professionals": els espanyols no perceben llur racisme anticatalà (cap a un 17% de la població espanyola es declara indiscriminadament anticatalana, el 3% dins el mateix Principat; un 33% dels espanyols es declaren antigitanos, un 45% antimagribins), tot i ser de vegades tan fort, de la mateixa manera que els WASP no perceben llur racisme antinegre, ni els alemanys perceben llur racisme antisemita. Per què? Perquè ho troben lògic, natural i "merescut". Mentre no els demostrarem dignitat, que sabem defensar amb dignitat i pau allò nostre i denunciar el racisme que ens escanya (i que els fem saber que pateixen de la malaltia de racisme), no baixaran pas de l'ase.

I això és responsabilitat nostra (com deia en Macià en el millor i més breu discurs: "Catalans!: Catalunya!"). Si ens quedem en l'academicisme ens estarem simplement recloent en el ghetto de sempre, a la gàbia on "ellos" ens volen mantenir perquè no els fem nosa ni influïm en el món real. Pot ser molt còmode per a alguns, però simplement és rendir-se sense massa coratge ni dignitat humana. En Casanova al setembre del 1714 no actuà pas així, i tothom anem a recordar-lo, com qui va a la processó. Doncs si anem a recordar-lo, siguem una mica conseqüents també a aprendre'n alguna cosa, més enllà d'una certa beateria folklòrica.

Cal ser bons professionals, sí, però també hem d'actuar mirant les conseqüències reals, sociolingüístiques, sociopolítiques, etc. de les nostres actituds en aquests temes. Perquè recloure's en l'academicisme i en el culturalisme, sí, és molt útil per a evitar-se problemes, però també és deixar moltes coses en mans dels que ens volen veure definitivament soterrats. Nacionalment no és gaire responsable. Hem de plantar cara en els moments durs, tenir el lleu de fer-ho. Hem de saber plantar cara i veure les conseqüències de determinats enfocaments. La lingüística, a part d'una professió, ha de ser també la voluntat de salvar els mots (no sols d'estudiar-los com a espècies en vies d'extinció), de salvar-nos. De què? D'una desaparició banal, indigna, d'animals de granja. L'academicisme i la professionalitat és on manta dels nostres s'emmirallen, però, sincerament, crec que l'erren per a la supervivència de les nostres coses. Em fa l'efecte que és un pretext per a guanyar-se tranquil·lament les garrofes sense capficar-se en res més. Que cadascú jutgi, doncs, que majorets ja som.

Ara bé: quan els espanyols tenen aquests prejudicis contra els catalans es basen en fets reals: la nostra manca de coratge col·lectiu per a explicar-nos-hi, fer-nos-hi entendre, la nostra incapacitat per a avantposar allò col·lectiu a l'individualisme Academicista / culturalista, per a defensar-nos amb una mica de coratge...i fins i tot perquè els catalans, com ells diuen, som uns gasius. Gasius en què? Gasius a no donar més per la supervivència de la llengua i de la nació que diem estimar, tan retòricament. Si sols el que val Rivaldo ho haguéssim invertit en aspectes nacionals més decisius que, per ex., el Barça, ja tindríem molt camí fet.

Però estem desballestats psicològicament i el materialisme superficial ens entela un mínim de sentit geoestratègic col·lectiu. Després ens en planyem, però la culpa és nostra: és una decadència endògena que ens l'hauríem de repensar molt a fons. Després ho justifiquem dient que som mediterranis i els mediterranis som així. Talment els ha lluit el pèl als occitans. Podem comprendre com els jueus anaren cap a l'Holocaust sense fer-hi gran cosa, perquè nosaltres anem de la mateixa manera, cap a l'Holocaust cultural propi, tot ignorant-lo i negant-lo de facto (com l'estruç).

La cosa té solució sols si volem. I si tenim el lleu de parlar una mica clar. De parlar-ne, de no autocensurar-nos. Car una persona lliure és la que va fins al final del seu pensament. Som realment lliures?. Cordialment, Ω

Ricard Colom

el lleu de tots mereix un respecte
FORA FUMS!

Assistència Sanitària Europea CA

MARIA ALBERDINA
CENTRE D'ASSISTÈNCIA A PERSONES MAJORS O INCAPACITADES
Carrer dels Trencadors, 1-bis
Tel. 971 445 101 s'Arenal de Mallorca

Sindicats centralistes

PER JOSEP SERRA.
PRES. D'ESQUERRA REPUBLICANA-MALLORCA

La discriminació que la *Constitución* dels espanyols fa de tots aquells que no compartim absolutament els *usos, modos y costumbres* dels territoris castellanoparlants del Regne d'Espanya es presenta sovint com una mania dels separatistes a tot el que dugui l'adjectiu *español* o el substantiu *España*.

Tant de bo que la problemàtica és reduït només a una qüestió de gustos lingüístics i el nostre malestar només fos atribuïble a la sonoritat o l'ortografia d'unes determinades paraules, però la realitat és que pràcticament tota la legislació d'abast estatal posa en evidència que els espanyolistes de dretes i els d'esquerres comparteixen l'objectiu d'anihilar-nos.

Vegeu, si no, el següent exemple de legislació sindical espanyola (amb la connivència dels dos grans sindicats beneficiaris, la UGT i CCOO, propers, políticament, al PSOE i a

IU respectivament) que pretén ser justa i democràtica i respectuosa amb el dret a la llibertat i al tractament igualitari de tots els espanyols:

a) *La Ley Orgánica Sindical* (1985-PSOE, 1994-PP) diu que *Tendrán la consideración de sindicatos más representativos a "nivel estatal" ... los que acrediten... el 10 por 100 o más del total...* mentre que per a ser de *mayor representatividad autonómica hem de comptar los sindicatos de Comunidad Autónoma que cuenten en este último ámbito con un mínimo del 15 por 100 de los miembros de los comités de empresa o delegados del personal.*

La condició de sindicat més representatiu, per cert, atorga grans avantatges a l'hora de negociar els convenis col·lectius i altres mesures de gran importància, ja que assegura la representació institucional a

qualsevol nivell de decisió.

b) Pel que fa a les associacions empresarials representatives, la *LOLS* parla també de *las asociaciones empresariales que cuenten con el 10 por 100 de los empresarios y de los trabajadores afectados*, cosa que varia per a nosaltres, ja que es fa referència a *las asociaciones empresariales de Comunidad Autónoma que cuenten en tal ámbito con el 15 por 100 de los empresarios y trabajadores.*

Això presenta un caràcter tan discriminatori que planteja un problema d'inconstitucionalitat manifest si els espanyols volen dur a la pràctica els seus ideals constitucionals de la llibertat i la igualtat per a tothom; però, alhora, posa en evidència el col·laboracionisme dels sindicats d'abast estatal amb una legislació centralista i objectivament antidemocràtica.

Aquesta és la nostra autonomia real. Ω

Tot per la identitat

ANDREU SALOM I MIR

Bertran Tavernier, un dels cineastes actuals amb més prestigi, afirmà, en una entrevista que li feren fa poc, que "el qui no coneix el seu passat està condemnat a no viure en el futur". De fet, quant ens endinsam en el passat ens adonam tot d'una que te una relació directa amb el present. La història, per tant, és com una porta oberta a la imaginació, és a dir, al futur. En aquest sentit, és importantíssim que tots els membres d'un poble —o almanco la major part— coneguin llur pròpia història i la sàpiguen distingir perfectament de la dels pobles veïns. Alhora, disposar d'uns referents propis (històrics i culturals) és quelcom vital per a la identitat nacional d'un país i per a la seva bona salut col·lectiva.

És ben evident que nosaltres no tenim ni el mateix tarannà, ni la mateixa cultura, ni la mateixa manera d'entendre el món i de veure les coses que els nacionals espanyols (aquí els diem forasters). Som molt diferents, vet-ho aquí. Entre nosaltres, doncs, només és nacional allò que abraça tots els Països Catalans. Com diu

en Joan Fuster: "Per a tots els catalans, per a tots els catalano-parlants, només hi ha una resolució disjuntiva final clara: o Països Catalans o regionalisme en el mal sentit de la paraula.

Tot plegat fa que la reivindicació dels Països Catalans, amb uns lligams clars de sobirania nacional compartida en el passat, sigui un projecte de i amb futur. La negació de la nostra veritable substantivitat catalana, com a nació europea amb tots els drets nacionals que justament ens pertoqueu, tan sols pot ser fruit de la irracionalitat, de la repressió dels pobles (i dels individus) i del colonialisme.

Algú ha assenyalat que "tot és qüestió de fe, de treball, de constància i de deixar testimoni". I si els Països Catalans no troben, ara per ara, una estructuració política concreta, no per això deixaran de ser el que són, i no per això deixaran de ser el que haurien de ser: una nació estructurada en una federació lliure, democràtica, europea, respectuosa amb els veïns i solidària amb la resta del món. Ω

Una pregunta mes

Donem tots, tots, tots pacíficament la nostra genocida agònica lingüística? la veritat és que inclús els fumadors demanen fortes indemnitzacions als culpables de la seva malaltia i nosaltres? res de res, encara no tenim prou abaixats els pantalons, encara ens tapen els genolls.

Jo, que tota la meua vida l'he dedicada (infructuosament, ho he de reconèixer) a combatre l'i-

diotització que els mitjans de comunicació han aconseguit fer a la immensa majoria de la població, us demano als que encara podeu fer-ho em doneu 5 noms al vostre parer els més culpables, i quina hauria que ser l'indemnització que haurien de pagar. Ω

Josep Casalta

La política antimallorquina d'Aznar ja provoca abandonaments

(8.1.01) Segons informava El Mundo / El Día de Baleares (7.1.01), el regidor d'urbanisme d'Esporles pel PP, Gabriel Coll, ha abandonat el partit. Motiu? Doncs, segons ha explicat se n'ha anat per culpa de la sèrie de decrets i decisions del Govern central que no comparteix en absolut, ni en general ni a nivell d'illes. Ben pensat, això ja era de preveure i la calça no ha començat sinó a desfer-se. La política esbojarrada del PP de Madrid que castiga Balears a pa i aigua, l'espoliació fiscal de 170.000 milions

anuals, el "decreto de humanidades", la "E" de "España" a les matrícules "por cojones", la política a favor de les grans multinacionals i contra la petita i mitjana empresa mallorquina, la discriminació en el finançament de carreteres, hospitals i dessaladores, la puja brutal de les taxes de l'aeroport, etc. fan que molts militants del PP balear visquin una situació límit. A part d'això, dins el PP mallorquí encara coeja la purga que Aznar en persona va dirigir contra Gabriel Cañellas. Ω

Nova caracteriologia

Front al derrotisme, el "regionalismo bien entendido", l'esport de la *mesacamilla*, la hiperimportància de l'ego acartronat, la gossera "mediterrània", etc., un clàssic valencià dels que hauríem de llegir i rellegir més, ens dona la descripció exacta i concisa -i el camí, en certa manera- de com podríem fer per a plantar cara al canibalisme polític, amb una renovada caracteriologia (desimbolta, alegre, lliure, segura, audaç, creativa, generativa, no degenerada):

"Llir entre cards, no veu degun perill, fin amador, e si el veu punt no.l tem. tot cas és poc, essent lo pus extrem la torre gran li sembla gra de mill". Ausiàs March ("el gran catalán de amor maestro", en digueren els clàssics castellans del s. XVI).

(per si algú no ho entén del tot: degun: cap fin amador: el que ama finament punt no el tem: no en té cap més por essent lo pus extrem: és el més extremat mill: molt petit gra, típic de la dieta africana). Ω

SI T'HA AGRADAT AQUESTA REVISTA NO ET TALLIS I TELEFONA AL
971 265 005
I LA T'ENVIAREM CADA QUINZE DIES

Restaurant-Bar
ES RECÓ

Menú 900 ptes.

C/ Gaspar Perelló
SYP

Tel. 971 510 991
Alaró - Mallorca

Així comença l'any 2001

72.120 pessetes brutes al mes. El salari mínim enguany val menys. Ha augmentat un 2%, mentre la vida pujava un 4'1%.

48.895 pessetes brutes al mes sense pagues extra. A això equivalen les 586.740 pessetes anuals de la pensió mínima no contributiva.

51.128 pessetes brutes al mes sense pagues extra. A això equivalen les 613.340 pessetes anuals de la pensió mínima de viudetat.

64.055 pessetes brutes al mes sense pagues extra. A això equivalen les 768.670 pessetes anuals de jubilació mínima.

2% és l'augment salarial dels empleats públics. Perden un 2'1% que s'afegeix a lo dels anys anteriors.

40 pessetes costa enviar una carta. L'Estel que costava 18 pessetes d'enviar-vos, ara en costa 20.

1309 pessetes val una bomba de butà. Ha augmentat el 15%.

Em la paga dels assalariats se'ls descomptarà més diners per IRPF ja que, per segon any, el Govern no ha actualitzat la tarifa del IRPF per tal de mantenir-

lo al mateix nivell.

Tots aquests canvis s'afegeixen als durs cops que han representat per a la majoria l'augment dels combustibles i de les hipoteques.

És una evidència: el Govern transfereix ingents quantitat de doblers de la butxaca dels assalariats i pensionistes a la butxaca dels capitalistes, a fi de rescabalar-los d'allò que han perdut en la borsa i donar-los mitjans per que segueixin especulant.

I així, la Comissió Europea insisteix en que es precis reformar els mercats laborals, retardar l'edat de jubilació i noves reformes dels sistemes públics de pensions per eliminar el seu component solidari.

Això pretén aplicar el senyor Aznar amb el seu "diàleg social". Lo que cerquen és rebaixar de manera dràstica el salari directe i diferit dels treballadors, retallar dràsticament la participació del treball en la distribució de les rendes nacionals. Desmantellar les conquestes socials de segles... Ω

Pere Felip i Buades

JO TAMBÉ EM PLANTO

[03/01/2000] - Jaume Chalamanch i Fenosa:
Poema «Dotze hores III»

«Jo sóc el poble, tu ets poble», Lluís M. Xirinacs

La gràcia de l'Ésser ens porta precisa i sobirana, com la nit porta la segura aparició d'un nou dia. La Intenció del cel no enganya, arreu com a casa, l'Ésser és l'Ésser i una pila de virus i bacteries que cal menar estratègics, intel·ligents, elegants.

Quan l'enteniment esdevé un niu de garses on míseros sofistes empilen endergues podrides, no hi ha Llum.

Ai fills de la terra! El sentiment dins la intenció determina la qualitat de l'Amor; ho diu Jesús i ho diuen les Escripures! La sana Intenció és la casa.

Ai, beneït temerari! tot present en la teva sublim intenció. Per què t'enroques agosaradíssim, i vols desvetllar un poble grassament entabanat? Com rebrà el missatge de la teva intenció? Com presència i lleialtat venç el càncer de l'enteniment porquiejat?

Avui, però, esperem allò que és, i que ara i ara gosem esperar, i una sola veu, i una sola Intenció d'Amor.

Enmig del fred i del vent, dotze hores durant, hi haurà una sola i pregonia Intenció i l'Àgora serà l'Àgora, i l'espai serà on mirar-nos els ulls.

Avui, la volguda Intenció plana en els cors. Ω

Al déu de justícia contra la salvatge opressió i avarícia del P.P. i els Esbirros intoxicadors de notícies, que en cobren

SALM 4 Ara que t'invoc, respon-me

1 Per al mestre de cor amb instruments de corda.
Salm del recull de David.	5 Temeu el Senyor i no pequeu;
reflexioneu de nit i assereneu-vos
2 Ara que t'invoc, respon-me, oh Déu que em fas justícia.
Eixampla'm el cor en el perill,
compadeix-te de mi i escolta el meu prec.	6 Oferiu els sacrificis prescrits i confieu en el Senyor.
3 Fins quan vosaltres, homes, menyspreareu el Senyor, la meva glòria, preferint els qui no són res, acudint als qui són mentida?	7 Molts exclamen: «Qui ens farà feliços?»
Que sia el nostre estendard la claror de la teva mirada!
4 Sapieu que el Senyor ha escollit l'home que li és fidel.
El Senyor m'escolta sempre que l'invoc.	8 El goig que m'has posat al cor és més gran que el d'ells quan han tingut bona collita de blat i de vi.
	9 M'adorm en pau així que em fic al llit, perquè només tu, Senyor, em fas reposar segur. Ω

Pausa

Pausa

2000 anys?, un bocí de temps!

Quina expectativa! Quina eufòria! Fins i tot podríem dir: Quin enrenou! Tot perquè s'acaba el segon mil·lenni de l'Era Cristiana. Dos mil anys que no hem d'oblidar, han estat comptats tenint com a referència la naixença de Jesucrist.

Si tenim en compte aquest fet, hauríem de ser més asserenats, més objectius i no oblidar que altres cultures, que avui ja coneixem prou bé, també idearen calendaris iniciant a comptar els anys molt més abans que nosaltres. Son calendaris encara avui vigents, algun dels quals són molt més antics que el nostre. Com a exemple, el calendari Xinès que ja va per l'any 4697!

Servir-se del nostre calendari, per a creure, per a esperar, o per a sentir temor, que el simple fet de passar d'un mil·lenni a l'altre implicarà esdeveniments sobtats que, de

cop i volta, poden afectar la nostra existència, és una frivolitat.

Parlant de milers d'anys i parlant de calendaris, parlem de temps. Possiblement l'Home oblida massa fàcilment que la Natura no mesura el temps. La Natura només repeteix cicles i prou. És l'Home qui va tenir l'acudit o la necessitat de mesurar el que en denominem "temps".

Quan el calendari i el rellotge van ser a l'abast de tothom, la Humanitat va condicionar la seva vida al "transcòrrer del temps". L'Home actual dóna tanta importància al temps mesurat que la Natura, observant com la Humanitat actua, "es trenca de riure".

Avui ja sabem calcular l'edat de les pedres i els resultats ens indiquen que algunes tenen milers i milers d'anys. Tot i sabent això, l'Home encara continua donant-se importància.

Amb la seva immodèstia, raona, manifesta i escriu coses com: "l'Home pot destruir la Terra", "el món s'acabarà" i pensa en la fi del món com un fet absolut.

El seu sentit de superioritat no el deixa comprendre que la Terra no el necessita. Que la Terra pot existir sense l'Home. Que la Terra pot esdevenir un lloc inhòspit on ell no pugui viure. Un lloc on les pedres, sense l'Home continuarien envellint i on la Natura seguiria "trencant-se de riure" i refent a la seva manera el que l'Home li està desfent.

No siguem babaus! Utilitzem el començament del segon mil·lenni per celebrar-ho amb alegria, en pau i cercant de tenir més temps, més estimació els uns per als altres. Ω

Pere Vergés i Vilallonga.
(Catalunya)

Alarma General per a tot demòcrata: intent de cop d'estat del PP. en marxa

Els darrers intents del PP, a través de la seva premsa esbirra (especialment "El Mundo"), contra el tribunal Suprem espanyol pel tema del jutge corrupte pro-PP que el govern Aznar ha rehabilitat, és un intent de totalitarisme i feixisme molt reals. Si controlen els jutges pot passar qualsevol cosa, coses com aquesta que m'ha arribat (pràctica prohibició legal de l'euskara a Navarra), o com que ens condemnem per delictes d'opinió, com que prohibesquen les llengües

noespanyoles a l'escola o les teles o les universitats.

Van a totes a la involució total sota màscara democràtica-centrista.

L'ofensiva del PP és general en tots els camps. ALARMA. Prenguem iniciatives, però ràpid i de valent.

Espavil tothom!!!! Ω

Ricard Colom Original Message
<agusti@llibertat.com>

El problema foraster a Mallorca (IV)

De mallorquins i forasters (continuació)

ASSUMPCIÓ MAGRANER

Només tenim dues sortides, o la Constitució de Castella canvia i ens reconeix com a nació lliure i diferenciada, la nació dels Països Catalans (tan odiats i menyspreats fins ara) o la independència. Seguir igual com ara és un suïcidi. Si els mallorquins no volem ésser catalans hauríem d'ésser forasters. Ja sé que sempre hi ha hagut esclaus que no han volgut ésser lliures, també hi ha moltes dones atupades pel seu marit que no es volen separar. La inèrcia que crea haver format part de l'Estat de Castella durant tres segles ens pesa com una llosa i la paraula independència genera generalment angouxa. Tot això és veritat però també ho és la subsistència del poble mallorquí i com diuen els metges: o operar o morir, o independència o mort. I la nostra mort és canviar de llengua cada dia quan sortim al carrer. El favoritisme i la injustícia violen els nostres drets humans, ens impregnen i ens penetren les vint-i-quatre hores del dia. Ens fan viure la feixuga càrrega de contemplar l'agonia de la nostra llengua.

Som éssers socials. M'estim més anar per Palma o per Mallorca no canviant de llengua fins que no em queda més remei que cercar una reserva o un gueto, els guetos i les reserves no fan més que perpetuar l'odi racista d'un poder que es renta les mans preservant aquests àmbits. Algun dia arribarà que els mallorquins ens sentirem de la nació catalana i ens n'adonarem que odiar els catalans és odiar-se a un mateix. El nostre Estat natural és Catalunya i no Castella. L'amor i l'odi són apresos i desapareços. A nosaltres ens han fet odiar els catalans i estimar els forasters. Odiem a qui ens respecta com a poble i estimem a qui ens menysprea i se'n riu de nosaltres. Un poder polític català mai menysprearia la nostra llengua perquè també és la seva. A l'Estat de Castella li interessa molt que odiem els catalans, mentre els odiem no li reclamarem el nostre dret a ésser ben igual que un foraster i ens tindran fotuts

i contents perquè seguirem pensant que tenim els mateixos drets que té un foraster. Per això ha estat tan important "ensenyar-nos" a odiar els catalans, és a dir, a qui ens pot ajudar. Eliminat el nostre sistema d'autodefensa, aprenent a odiar-nos a nosaltres mateixos ens tenen subjugats com a poble, ja no podem lluitar ni molestar-los, ni posar en qüestió que els forasters són uns privilegiats i que nosaltres som els "altres" forasters, els de segona categoria.

La Serra de Tramuntana és la Mallorca profunda. S'alça serena a un costat de l'illa i mira astorada el boom turístic que ha envaït les costes, les platges i les cales construïnt cases, apartaments, xalets, blocs de pisos i hotels. S'ha canviat calma i territori per ciment i els edificis han sorgit com bolets en un agre. S'han aixecat pobles sencers allà on només hi havia dues cases de pescadors. A l'estiu, fileres i fileres de restaurants i botigues obren les seves portes a l'espera del client. Els carrers fan olor de cuina i una multitud de gent pul-lula per aquí i per allà badant i badocant. Gent i més gent que amb la seva xerradissa configura un paisatge humà artificial que tant li és estar a Mallorca com a qualsevol part del món on hi ha sol i platja i una bona canya de cervesa. Tota aquesta massa humana no sap res del l'existència dels Països Catalans, i per tant aprenen a dir "Hola" i "Buenos días". Ells et recorden que al món no existim com a nació diferenciada de la forastera. És quan més te n'adones que tenim segregada la nostra identitat. En no existir com a catalans se segueixen conculcant els nostres drets a viure com el que som i no com ens imposen que hem d'ésser. No existim com a poble mallorquí o català. A mesura que han omplert Mallorca de formigó i urbanitzacions també l'han farcit de forasters. Avui en dia la indústria del turisme ens ha enriquit però en no tenir un Estat independent de Castella ens farà morir com a poble. Hem estat envaïts en massa pels forasters. Ara, a Mallorca, hi ha massa gent, entre mallorquins, forasters i

estrangers hi ha una sensació d'acclapament, de falta d'intimitat, una tensió estressant pel fet de fer-te conviure, a la força, amb tanta de gent. A Palma l'han envoltada de barrades lletges i mal construïdes aviat i de pressa. Un enriquiment fàcil dels constructors ha envaït els nostres camps i els ha convertit en laberints de ciment. Mallorca està sobreexplotada. No em digueu radical. Radical ho és la política urbanística que s'ha duit a terme a Mallorca en tan poc temps sense pensar en les seqüeles psicològiques que estam patint els mallorquins. Radical ho és la política lingüística de Castella que esborrarà de la nostra terra a la nostra llengua. Radical ho és el boom demogràfic que hem de sofrir (retencions a les carreteres, cues al supermercat, haver d'esperar una hora per dinar a un restaurant) Però, sobretot, radical ho és qui menysprea a tot un poble i no respecta la seva identitat, és a dir, la política assimilista de Castella que de mallorquins ens convertirà a poc a poc en forasters, parlant foraster, ballant sevillanes, anant al Rocío i a la "feria de abril". Aquests canvis de costums, llengua i tradicions podeu estar segurs que sí que són radicals. No ens maten a trets però ens maten la nostra particular manera d'ésser. Qui mata és qui és radical i no qui denuncia un genocidi com el de Mallorca i dona una sortida política a aquest desgavell. Els independentistes mallorquins no som radicals. Som qui treim la careta de bon al·lot a qui trepitja els nostres drets i a més a més es diu demòcrata. Un bon demòcrata no voldria la mort del poble mallorquí. Les persones que en votar pensen que voten moderació o centre en realitat el que voten és la radicalitat de qui ens vol treure d'enmig com a mallorquins en una o dues generacions. Contràriament, la defensa d'uns Països Catalans independents seria qui MODERARIA, és a dir, detindria la nostra agònica mort.

Avui en dia no hi ha fronteres polítiques a Europa però sí que hi ha pobles i la frontera lingüística de França la conforma el poble francès,

la frontera lingüística d'Itàlia la conforma el poble italià, etc. Fins ara, fins fa molts pocs anys la frontera lingüística dels Països Catalans la conformava el poble que parlava català i és aquesta realitat, el fet d'existir tot un poble que parla una llengua aquella que s'està deixant morir perquè qui mata a una llengua mata a tot un poble. Si Hitler hagués guanyat la Segona Guerra Mundial i s'hagués obligat als francesos a parlar alemany ens sentiríem solidaris amb el poble francès. Aquí qui va guanyar la guerra fa ésser el general Franco, un dictador. Jo demano a Europa i al món sencer la mateixa solidaritat pel poble català, la mateixa que es tindria pel poble francès si hagués guanyat Hitler la guerra. Voler l'extermi de la llengua catalana i la del poble que la parla és una actitud feixista i racista. Un veritable Estat democràtic no consentiria el nostre genocidi i establiria el deure de saber parlar i escriure català als territoris de parla catalana. Només d'aquesta manera seríem iguals als forasters perquè només tenint un foraster el deure d'entendre'm puc exercir jo el meu dret de parlar la meua llengua i poder existir com a poble. Ho he dit i ho repetiré, des del moment que em diuen: "¿cómo?" i jo he de canviar de llengua m'estan assassinant, desintegrant com a mallorquina i obligant-me a ésser una forastera.

Hi ha qui em diria que la llengua de Mallorca no interessa ni als mallorquins, que la gent no es mou en defensa de la llengua sinó dels interessos econòmics, per la pessesta. I si quan fóssim independents cobràssim les pensions més altes, i si a Europa fóssim un Estat sobirà i la nostra llengua reconeguda a nivell europeu com ara ho és el castellà, i si estiguéssim tant o més bé econòmicament que ara, voldríem canviar la nostra llengua?

És racista un foraster que no vol parlar català? No, se'm contestaria és un foraster normal. És racista un francès que no vol parlar castellà? No, se'm contestaria, és un francès normal. Doncs un mallorquí que no vol parlar foraster a casa seva també

hauria d'ésser una situació normal.

Avui juga la selecció de Castella, sent els aplaudiments, els crits d'alegria i els clàssics coets, Castella ha marcat un gol. Aviat els carrers s'ompliran de cotxes tocant la botzina. La selecció catalana no té dret a existir, el nostre sentiment nacional s'ha de vehicular a través dels forasters i a l'hora de prendre partit defensam els Països Castellans perquè és l'única cosa que tenim. La selecció dels Països Catalans ni existeix ni la deixen existir, no som un Estat normal, som una nació sense Estat. No podem competir als campionats europeus i mundials perquè Castella ens té segregada la nostra identitat. Les empreses estrangeres ens envien els seus productes amb el manual d'instruccions només en castellà, els programes d'ordinador són en castellà, les etiquetes són en castellà i quan viatjam a l'estranger i hem d'escriure la nostra nacionalitat hem de dir dels Països Castellans no podem escriure català perquè no tenim un Estat-Nació independent que ens atorgui la nacionalitat catalana. Aleshores, a tot el món, seríem considerats i reconeguts com el que som i ens enviarien els seus productes en català. Llengua i nacionalitat són indistingibles, si nosaltres parlem català des del l'estranger s'haurien d'adreçar a nosaltres en català (manuals de qualsevol producte, programes d'ordinador etc)

La Constitució dels Països Castellans prohibeix a les Comunitats Autònomes federar-se. Som una nació desvertebrada i segmentada per trossos i més trossos. I som una província i no una Comunitat Autònoma quan anam a un restaurant i la carta està escrita en diversos idiomes estrangers i només en castellà. Quina impressió han de treure els estrangers en veure només la bandereta dels Països Castellans? Doncs, que a Mallorca només es parla castellà. I això és una mentida com una catedral. No passa mai a l'inrevés que la carta només estigui escrita en català i altres idiomes estrangers quan seria la cosa més natural d'aquest món. Ω

Pastoral del Cardenal Segura

La seva pastoral del mes de maig de 1931 contra la República és l'inici d'una oberta lluita entre l'Església Catòlica i el poder polític a Espanya i es pot afirmar que fou l'antecedent a la revolució militar del 1936. En aquells cinc anys, l'Església Espanyola fou víctima d'accions de les esquerres més radicals, però també va fomentar tant com va poder la conflictivitat amb

la República.

No es pot oblidar que en aquells anys encara dominaven els terratinents a la Península i que afavorits els projectes de la dreta reaccionària per la situació caòtica del món de l'època podien fer esperar qualsevol cosa tot i que els governants republicans van estar fins al moment de l'"Alzamiento" més pendents del que podien fer uns

comunistes que eren quatre gats que no pas del que poguessin fer els militars fustigats per la dreta-dreta.

A Catalunya l'actuació de l'Església durant la República fou diferent. Així el Cardenal Vidal i Barraquer va agafar el toro per les banyes i va negociar actituds i actuacions amb el president Francesc Macià; i el respecte a l'Església, que es va mantenir fins dates pos-

teriors al 19 de juliol de 1936. És clar que, el Cardenal Vidal i Barraquer no tingué prou suports en l'Església a Catalunya perquè no existia ni ha existit mai una Església catalana. Només el bisbe Irurita havia fet una pastoral defensant les reivindicacions dels treballadors en una actitud ben clarament progressista, però en canvi s'enfrontava amb el Cardenal Vidal i Barra-

quer perquè defensava una intervenció militar contra la República. Per aquesta causa, en Vidal i Barraquer, va haver de fugir de la dreta, va anar a parar al Vaticà i durant la guerra mundial es va haver d'exiliar a Suïssa abandonat de tothom. Allí va morir, amb tota la glòria moral però també amb tota la pena de veure el que s'havia fet al seu país. Ω

HISTÒRIA D'UNA FOTOGRAFIA

El tren de Sa Pobla

La meua primera relació amb el tren de sa Pobla, molt abans d'anar a jugar amb els amics per l'estació o de viatjar a Ciutat, al mercat del dijous bo a Inca, va ser una sèrie de fotografies antigues on es pot veure una d'aquelles impressionants i sorolloses locomotores que feien el trajecte (en prop de dues hores!) entre sa Pobla i Palma. Eren fotografies que havia deixat a les golfes de Can Verdera l'oncle Miquel Crespi, el batle Verdera. (L'oncle Miquel Crespi Pons, que durant el seu temps de batle de sa Pobla havia estat el màxim impulsor de la construcció de l'Escola Graduada del poble i que posteriorment marxà a l'Argentina).

Sens dubte aquesta és la primera imatge que tenc de l'estació del meu poble. Poc després ja la coneixeria de ben a prop i, per diverses circumstàncies, aniria amunt i avall sabent de bon de veres, a fons, el que era viatjar amb aquelles històriques locomotores (unes angleses, altres alemanyes i més endavant de Bilbo). Són molts records ben vius: jugar a les vies; anar a veure l'arribada i sortida del tren; contemplar la feina dels poblers -la Cooperativa era just arran de l'estació- en moments d'exportació de la patata; sentir encara -dècades i dècades després!- l'efecte de la carbonissa que entrava per les finestres -i el fum!- fent-te plorar, obligant els passatgers a tancar els vidres... És evident que tots aquests records de la infantesa m'han vingut a la memò-

ria aquests dies, quan es dona la feliç circumstància de la reobertura del servei de tren, interromput durant vint anys, entre Ciutat i el meu poble.

El tren arribà per primera vegada a sa Pobla el matí de dia vint-i-quatre d'octubre de mil vuit-cents setanta vuit. D'ençà aquella data històrica per al progrés del poble fins al dia atziac de la supressió del ramal (la línia fou suprimida amb excuses banals l'any 1981), gernaçió i gernaçió de poblers i pobleres vèren augmentades les possibilitats de relacionar-se amb la resta de Mallorca i del món mitjançant aquella gran iniciativa del "Ferrocarril de Mallorca". El "Ferrocarril de Mallorca" va començar la seva tasca amb capital totalment mallorquí dia nou de juny de mil vuit-cents setanta-dos (la qual cosa demostra ben clarament l'empenta d'un poble).

Però els records més frescos que tenc del tren de sa Pobla fan referència a aquells viatges de mitjans anys cinquanta (aleshores jo havia fet el deu anys i havia començat a estudiar a l'Institut de Can Garroví, a la plaça del Mercat, ben a prop de l'estació, per cert). Com és evident, més que jugar a la plaça del Mercat el que de veritat ens agradava era arribar fins a l'estació per veure arribar o sortir aquella màgica màquina negra, poderosa, que nosaltres aleshores imaginàvem (i no ens erràvem gens ni mica!) viva, com un monstre de TBO o de les pel·lícules que vàiem a Can Guixa o Can

Pelut (els cines del meu poble). Els problemes que deguérem causar, ara que ho pens, al cap d'estació, Gabriel Sudera, per por que no tenguéssim cap accident anant i venint per les vies de ferro!

En aquell temps per anar a Ciutat els poblers trigaven prop de dues hores. El pare i l'oncle, que vingueren de la península just acabada la guerra civil (el pare com a presoner de guerra republicà), deien que en aquells anys era més ràpid caminar per les vies fent camí que no pas anant dins dels vagons. Jo també hi havia anat de menut, en els cinquanta, en vagons de fusta, amb seients durs com la pedra, amb el revisor avançant per l'exterior, afeerrat no se sap on, i el qual, inesperadament, trobaves al davant, com una aparició, sortint del mig del fum i la carbonissa. Aleshores ens demanava un d'aquells bitllets de cartró que, en ser foradats per l'estranya maquineta d'aquell home, feien un renou sec, sonor. La màquina xiulava, fent tremolar tots els vagons

mentre avançava envers l'estació de Muro enfilant, a poc a poc, cap a Inca camí de Ciutat. Viatges amb fum i carbonissa, amb llargues aturades allà on hi havia els necessaris dipòsits d'aigua per alimentar el vapor de les màquines. Tot un espectacle, aquell anar amunt i avall, voltar en aquelles plataformes giratòries enmig dels núvols de vapor que sortien de la locomotora, l'exèrcit d'espines procedents de la caldera.

A poc a poc, la nostra història, la història d'una Mallorca pagesa (i també industrial), la Mallorca que va ser capaç de bastir amb el seu esforç l'aventura del ferrocarril, quedava més i més arraconada sota l'atac de la "modernitat", amb tot el que això ha significat de pèrdua de senyes d'identitat, d'avanç de la banalització i un progrés envers el no-res, envers la mundialització de la beneïta generalitzada. La Mallorca obrera i pagesa que contribuï a bastir els trens de Mallorca, el ramal de Palma a sa Pobla i que, amb el seu esforç i ima-

ginació, va fer un verger -amb els molins d'aigua- allà on només hi havia quatre sínies eternes des del temps dels àrabs; aquella Mallorca treballadora que començà el seu deslliurament amb l'arribada de la República l'any trenta-u, rebé un fort sotrac a conseqüència de la victòria del feixisme l'any trenta-sis. Vol-dria pensar que amb la posada novament en servei del tren Ciutat-sa Pobla, i amb la possible extensió de la via fins a Alcúdia, alguna cosa ens torna a unir, els mallorquins del present, amb els d'ahir, amb les esforçades generacions de finals del segle XIX i començaments del XX. Qui sap si l'arribada del tren a sa Pobla servirà per a reprendre aquest camí envers un nou retrobament amb les senyes d'identitat del nostre poble. És, per tant, una alegria immensa deixar constància d'aquest fet, de la mateixa significació històrica que tengué aquella arribada del tren l'any 1878. Ω

Miquel Verdera

Galeria d'Herois Populars

Els periodistes i la llibertat d'expressió

MIQUEL FERRÀ I MARTORELL, ESCRIPTOR

Durant la nostra guerra civil, a Manacor, era detingut i executat per elements del bàndol franquista un corresponsal estranger, francès, i llavors, cremat amb benzina, en un amuntegament de cadàvers. Com ell, que pertanyia a un periòdic de centre-dreta, en caigueren molts d'altres de totes les tendències polítiques. També foren nombrosos en els camps de concentració de Hitler i a les presons de Mussolini. Llavors, en el temps nord-americà del maccartisme i soviètic de l'estalinisme. A l'Amèrica llatina el martirologi dels periodistes és immens. Llavors, Xina, Corea, Vietnam... La boca tancada! Aquest és el sistema de les dictadures.

Llàstima de tants herois populars sense més armes que una ploma, un bloc i una càmera fotogràfica, la majoria anònims.

El gran escriptor i sociòleg, George H. Sabine, editor de la *Philosophical Review* i del *Journal of the History of Ideas*, publicava una de les seves obres cabdals. Es tractava del llibre "A History of Political Theory" que surt de les mans de l'autor, tal dia com avui, l'abril de l'1937, quan la trista i dramàtica lliçó del nazi-feixisme, ideologia aleshores coneguda però que encara no havia escampat tota la seva barbàrie, s'estava promocionant a la guerra civil espanyola. Publicat per Holt, Rinehart amb Winston Inc. de

Nova York. En aquella mateixa contrada americana, a la vila d'Itaca, un topònim tan ple de referències clàssiques i hel·lèniques, George H. Sabine, com el torrer des de la seva atalaia, observava l'apocalíptica tempesta social que s'apropava a passes gegantines. Veia Sabine, aleshores, més amenaçat que mai, el dret internacional i també els drets democràtics dels ciutadans. En aquest sentit, el professor Sabine dedicava un respectable espai a parlar de la llibertat d'expressió, la sagrada llibertat d'expressió, potser la més gloriosa i determinant de les llibertats. L'home neix per la paraula i en la paraula. L'home cobra la paraula i es serveix de la para-

ula. L'home és home, és a dir, un ésser social superior gràcies a la paraula. I aquesta paraula no pot tenir fermalls ni cadenes ni grills. La guerra de paraules és sempre la guerra més civilitzada. La guerra amb armes, a pedrades o cops de puny ens acosta a les bèsties. Durant més d'una dècada, des de 1966 al 1976 vaig formar part dels moviments universitaris que demanaven la democràcia i la llibertat d'expressió en aquest país. Vull dir amb això que vaig mamar ben d'aprop el que la censura del Règim totalitari significava i ho vaig mamar en carn pròpia. Tant és així, que de la meua obra de quaranta títols, els dos primers foren censurats, amb els seus corresponents retalls i taxadures. Tant "Golpe de Sol" com "La Universitat" passaren per aquell departament delsensors. Mala cosa aquesta. I ara, al cap de vint anys de democràcia hi ha qui encara no ha entès el que vol dir llibertat d'expressió. Fins i tot hi ha hagut qui volia posar un cors, de monja a la meua secció, en aquest periò-

dic. No us sembla ridícul, estimats lectors?

Hi ha una dita popular, "no és el mateix ésser maricó que fer mariconades", i amb tots els meus respectes pel col·lectiu homosexual, és a dir, per a tots aquells homosexuals de bona voluntat que no volen deshonrar amb malifetes el seu col·lectiu, dignes de totes les reivindicacions i de la nostra estimació, i no així aquells, homosexuals i heterossexuals que fan mariconades, és a dir, malifetes per l'esquena per a perjudicar la llibertat d'expressió d'altri. Però tornem a George H. Sabine per afirmar que el seu llibre constituí un gran èxit, fou adoptat per la majoria de les universitats del món i adoptat també, per a la llengua castellana, pel "Fondo de Cultura Económica" de Mèxic. El llibre, un homenatge a la memòria de Walter James Shepard, afegia a la defensa de les llibertats els següents mots: "iustum et tenacem propositi virum non civium ardor prava iubentium, non voltus instantis tyranni, mente quatit solida." Ω

Davant les festes de les grans superfícies

Ara que la societat de consum s'ha apoderat de les celebracions del naixement... dels hipermercats ("Nadal"), val la pena de recordar de què van les grans superfícies. Tots sabem, si fa no fa, els greus desastres socioeconòmics que provoquen a ca nostra les grans superfícies de capital francès. Com és sabut la pràctica totalitat de grans superfícies comercials a ca nostra són de capital francès i s'enduen els guanys cap allà, tot ensorrant el petit comerç autòcton.

Potser no sabeu, i és històricament simptomàtic, que durant el període anterior a la revolta antiborbònica del nostre poble pla (pagesia, viles franques, menestrals, petita aristocràcia i baix clergat), o sia, des que Felip V arriba al tron de les Espanyes (1700) fins que el General valencià Basset desembarca a Dènia amb els aliats anglesos i holandesos, després de la conquesta de Gibraltar (1705), hi ha tant al regne valencià com al Principat diversos avalots antifrancesos a causa de l'acaparament que el primer Borbó ja dona al comerç francès a ca nostra. Aquesta és una de les causes principals del per què les viles franques nostres, governades per la burgesia comercial autòctona, s'oposen als Borbons i prenen partit pels Austries.

Doncs bé, aquest afavorir el comerç francès ha estat una constant al llarg de tota la Dinastia Borbona, que ha pactat hàbilment amb l'Oligarquia castellano-andalusa (al principi agrària i ara bancària-mediàtica) a fi d'enfonsar la burgesia comercial i industrial de tots els territoris de l'Estat espanyol. I això per múltiples raons:

-L'Oligarquia veia en les burgesies ascendents unes competidores del seu poder polític absolutista (ara representat pel P.P.).

-Actualitzava l'eix francocastellà (en ús des del s.XIII amb breus desconexions -bàsicament durant els primers Austries), a causa del major poder polític de França i la satel·litització de la incompetent i despòtica Oligarquia castellana.

-Es beneficiava directament i econòmicament dels pactes amb França i amb la seua potent burgesia comercial, encara que fos venent "les matèries primeres" o la industrialització del propi país en una mena de **sofmetiment al més potent imperialisme econòmic francès, alhora que deixava el propi poble en la misèria i la ignorància més absoluta, a fi de dominar-lo** amb eines com la Inquisició, el caciquisme, l'analfabetisme, etc.

Com a dades d'interès, dir que a durant la primera meitat del s. XIX Andalusia fou la zona més industrialitzada de l'Estat (fins i tot indústria de ferro) i que posteriorment fou torpedinada i desballestada per l'Oligarquia des de Madrid. Amb la burgesia ascendent basca i catalana-valenciana intemptaren el mateix joc, però sense èxit. **Això provocà que les tensions de classe es tenyiren de connotacions nacionals.**

La Dinastia Borbona suposa l'aliança franco-castellana, de l'Oligarquia hispana amb l'imperialisme i el capital francès, per a menjar-se'ns tant nacionalment com econòmicament.

Si voleu donar un bon cop de peu als ous dels qui ens estossen, deixem-nos d'històries i **defensem el petit comerç autòcton, i cridem al boicot contra les grans superfícies franceses: això ho entendreà tothom i estarem tocant un punt neuràlgic (com en una acupuntura social pancatalana) del pacte hispano-francès que ens divideix entre dos estats estrangers, ens espolia i ens imposa la Dinastia que ens està rematant.**

Front a això, el contrapès de les petites nacions europees i fins i tot dels Estats grans germànic-protestants, i fins i tot dels Estats Units, poden ser, segons en quins casos, uns aliats potencials nostres contra el sadisme jacobí francocastellà (amb el vist-i-plau tradicional i multiseular del Vaticà, el tercer poder de l'Eix).

Cal saber **geoestratègia** no tant perquè hi puguem fer gran cosa internacionalment, sinó **per a interpretar i adreçar millor els nostres interessos, futur i el que cal fer ara i ací.** Saber almenys qui són els nostres amics i els nostres enemics (tant els actuals com els potencials). No anar totalment a les cegues fent l'indi, a la babalà, sobre la marxa (que és el que fa quasi tot el dit nacionalisme pancatalà). Ω

Jaume Tallaferro.

L'horitzó immens de l'aigua salada dins la lírica lorquiana i la de Rosselló Pòrcel

PER MARINA FERRÀ A-HAMELYNCK

"...Una absència de boscs, paravents i gelosies, camina entabanada per les teulades de les cases antigues. L'aire poleix el seu prisma sobre la mar i l'horitzó puja com un gran aqüeducte. Mariners que ignoren el vi i la penombra tallen el cap de sirenes dins mars de plom. La nit, negra estàtua de la prudència, té el mirall rodó de la lluna a la seva mà. Un desig de formes i límits ens guanya. Ve l'home que mira amb el metre groc. Venus és una blanca natura morta i fugen els col·leccionistes de papallones. Cadaqués, a la fidelitat de l'aigua i el pujol aixeca petites escales i amaga caragoles. Les xeremies de fusta pacifiquen l'aire. Un Déu silvà de temps immemorial dona fruits als menuts. Llurs pescadors dormen, sense capficaments, a l'arena. Al l'alta mar els serveix de bruixola una rosa. L'horitzó verge de "foulards" ferits uneix els grans vidres del peix i de la lluna. Una dura corona de blancs bergantins ceneix fronts amargs i cabells de sorra. Les sirenes convencen mes no suggestionen, i surten si mostram un tassó d'aigua

dolça..."

El poeta García Lorca (1898-1936) va viure uns dies a Cadaqués, i ja sabem la forta unió amical, qualcú podria pensar que inclús afectiva donades les tendències sexuals dels dos personatges, que l'unia a l'artista català Salvador Dalí, convidat per ell en aquest municipi de la Costa Brava, que obre les costes escarpades i de gran onatge del Golf de Lleó amb el Cap de Creus. Les seves impressions sobre la vila marinera les deixa reflexades en aquests versos traduïts a prosa poètica en català. El mar un tema molt emprat per poetes de tot el món també era cabdal no només per García Lorca sinó que també per altres poetes de la generació del 27 com Rafael Alberti... El poeta de les nostres illes Rosselló Pòrcel (1913-1938) també escrigué alguns versos sobre la mar, aquest pic el Cantàbric, l'agost del 1934, a La Magdalena:

"Només un arbre, a la vorera, porta.../ a Amàlia Tineo/ Només un arbre, a la vorera, porta/ el tremolor del mar, i el frec de fulles/ retorna el

benefici de les ones./ Les roques mortes en arenes mortes/ viuen només uns brins d'herba poruga./ Mar foll de gris i verd i força d'aire:/ trenca cristalls sobre la costa blana!/ Aprèn l'ombra llunyana, blava i blanca/ dels núvols plens de vent i pròdigs d'alles./ Només en mi pots créixer més i estendre/ més pura sal, més amagada pedra./ i encara retrobar-te en camins foscos/ per balenes remotes i algues velles.

Però jo m'he perdut en les planúries / que han oblidat la dansa, el crit de l'aigua/ entre alzines i roures, entre llunes/ sense rius, sense pous, sense ones altes."

Els dos poetes morts en la flor de la joventut i víctimes d'una societat intolerant, tancada en qüestió d'idees, i d'una guerra cruenta sorgida de les grans injustícies socials que patia aquella Espanya i aquella Catalunya de l'Escola Nova, del Tarradellas, del Companys i dels primers passos de la Generalitat del Francesc Macià... cantaven així al major símbol de llibertat, la mar oberta, amb el seu horitzó salvatge, immens i perillós. Ω

Proliferen les iniciatives perquè el Vaticà tingui en compte el clergat català en els relleus episcopals

El grup Església i País intensifica la demanda de bisbes catalans

La meitat de l'episcopat s'ha de renovar en dos anys

Demanaran una entrevista amb el nunci Monteiro de Castro per fer-li arribar les seves propostes

El grup de catòlics Església i País reforçarà les accions per demanar a la Santa Seu que tingui en compte el clergat català a l'hora de cobrir les vacants que deixaran els bisbes de les diòcesis catalanes els pròxims mesos. Aquest grup de catòlics simultanejarà accions de reivindicació pública com els que va protagonitzar per Cap d'Any a la Sagrada Família i al Vaticà, amb trobades amb els caps de l'Església de l'Estat i de Catalunya.

La campanya d'Església i País se suma a les que diverses organitzacions i publicacions de base cristianes estan portant a terme aquest curs eclesial, amb motiu del pròxim relleu als bisbats de Solsona, Barcelona i Girona. La meitat de l'episcopat català s'ha de renovar els pròxims dos anys.

El grup Església i País havia denunciat diverses vegades al nunci Lajos Kada la marginació de l'Església catalana a Roma i per part de la Conferència Episcopal Espanyola. Amb el nomenament del nunci

Manuel Monteiro de Castro (1 de març del 2000), el grup va concedir una treva a la jerarquia vaticana, però ara es disposen a "tornar a recupear les reivindicacions", assegura Àlex Manyé, un dels seus promotors.

A banda de les accions reivindicatives en favor dels bisbes catalans i de l'ús del català en les benediccions multilingües del papa Joan Pau II, Església i País demanarà una audiència amb els responsables de l'Església catalana, tant el cardenal Ricard Maria Carles de Barcelona com l'arquebisbe de Tarragona, Lluís Martínez Sistach. Igualment faran extensiva la petició d'entrevista al nunci Monteiro de Castro, per fer-lo arribar el seu parer sobre la renovació dels bisbats catalans. El nunci no va deixar clar, durant la seva última visita a Barcelona, si la Santa Seu es decantaria per elegir algun bisbe català o preferiria escollir prelats d'altres comunitats.

Església i País va repartir un document als assistents a la missa de la

Sagrada Família de Cap d'Any.

L'endemà un grup d'activistes d'aquest col·lectiu va ser retingut per la policia italiana durant unes hores a la plaça de Sant Pere. El grup intentava ubicar una pancarta entre el públic que assistia a la benedicció papal de l'Any Nou. En la pancarta i les octavetes que es repartien es feia referència a la campanya pels bisbes catalans i per l'ús de la llengua. En més de dues dècades de pontificat, Joan Pau II ha parlat sis cops en català. L'última va ser l'any 1999 (una frase del text) amb motiu de la canonització de Jaume Hilari.

L'Església acull diverses iniciatives per reclamar bisbes catalans. Els mateixos prelats s'hi ha pronunciat de forma prudent. L'últim membre de la cúpula eclesial a dir-hi la seva ha estat l'abat de Montserrat, Josep Maria Soler, que creu que "hi ha un cert perill d'un refredament del catalanisme dins de l'Església". En declaracions a TV3, Soler es mostrava disabte partidari de vetllar perquè "no caiguem en aquest perill". Ω

LA NOSTRA CUINA

Conill amb ceba

Ingredients:

Conill i ceba, el mateix pes; sobrassada, llorer, canyella, sal, pebre negre, oli i aigua.

Preparació:

En una cassola amb oli i un pessic de sal, es fregeix un tall de sobrassada, sense pell; quan s'esflori, s'hi tira el conill, net, salpebrat i fet a trossos, i es deixa fregir fins que sigui ben ros. Mentre, en una paella, es fregeix la ceba tallada pel llarg, ben fina, també fins que sigui ben fosca. Quan tot és ben daurat, es redueix el foc de la cassola i se li aboca el contingut de la paella. Després, s'hi afegeix un got d'aigua, una fulla de llorer, un tronquet de canyella, sal i pebre negre. Es deixa ofegar, tapat i a poc foc, fins que el conill sigui tou.

Conill amb bolets

Ingredients:

Conill, bolets frescos o conservats al natural, ceba tendra, alls, julivert, llorer, canyella, oli, sal i pebre negre.

Preparació:

En una cassola amb oli i un pessic de sal, es posa, a poc foc i tapat, el conill a trossos, la ceba tallada pel llarg, un brot de julivert, una fulla de llorer, un tronquet de canyella i una mica de pebre mòlt. Quan està quasi cuit, s'hi afegeix una picada d'alls, els bolets i, si són conservats, la seva aigua; sinó, un raig d'aigua clara. Es deixa acabar d'ofegar i es serveix.

Conill amb cargols

Ingredients:

Conill, ceba, tomàquet, alls, farina, carquin-

yolis, ametlles torrades, canyella, llorer, orenega, farigola, aigua (o brou de pollastre), vi ranci, oli i sal.

Preparació:

Es renten els cargols i s'enganyen, matant-los en una olla amb aigua freda que s'escalfa a poc foc. Es trosseja el conill, net, i s'hi posa sal. En una cassola amb oli i un pessic de sal, es fregeixen els talls de conill. Quan comencen a agafar color, s'hi afegeix la ceba picada; quan la ceba també agafa color, s'hi tira el tomàquet ratllat. Així que el tomàquet és cuit, s'escorren els cargols i s'afegeixen a la cassola, junt amb la sal que calgui, un tronquet de canyella, una o dues fulles de llorer i uns brots de farigola i una mica d'orenga. També s'hi afegeix una mica d'aigua o brou i una cullerada de farina i es remena bé. Es deixa coure a poc foc. Quan sigui quasi cuit, es fa una picada amb unes ametlles torrades, unes dents d'all i un o dos carquinyolis. Es deixata la picada en una mica de vi ranci i s'afegeix a la cassola.

Es deixa coure deu minuts més i ja està.

Conill (i/o pollastre) amb samfaina

Ingredients:

Conill, pollastre, oli, sal i samfaina.

Preparació:

Es tallen el conill i el pollastre, un cop nets, a trossos petits i es fregeixen, en una cassola amb oli abundant i un pessic de sal. Quan el tall és ros, es treu i es fa la samfaina en el mateix oli. En ésser feta, s'hi posa el tall, es tapa i es deixa confitar una estona, a poc foc.

Crida Carnestoltenca del Tirant lo Blanc

Elogi de l'exili

Esgarrada la nit pels crits bandolers,
presa la lluna en el bàndol incert,
la fosca engoleix els rínxols daurats
dels darrers herois.

Qui afirmarà la propietat del cel?
Qui haurà fet tanques en la mar?
Qui voldrà irradiar la llum
o posseir el vent?

Trista raça partida,
blana gent ajustadissa,
inics lladres de la vergonya
que furteu la memòria.

Una part és un fracàs,
una almoïna de la misèria,
el recurs de la impotència,
la voluntat del roder.

Infesta, que no es reconeix
en els altres que són les imatges del seu somni.
Monstruós rostre de la por
que infama l'espill que ens acull.

Que la part no arrabasse el mot,
que us inunde el moment:
petita esperança
que engendrà el destí:

Aquell qui no té interstici ni traus
que coven la fuga.
Que té el cos de les ales de l'au
i el seu cor és el si de volcà!

Però no especuleu amb l'hora incerta,
beseu els seus llavis de nacre!
La part mai no galivarà el seny
perquè el que desitgem ho abasta tot. Ω

!!! VISCA LA INDEPENDÈNCIA !!!

Josep Mir - Benimaclet, 22 febrer de 1997

“Paraules al vent”, el llibre de poemes de Miquel Julià i Prohens

El propassat 13 de desembre a la Sala de Plens del Consell de Mallorca, sota de presidència de Mª Antònia Munar, es presentà PARAULES AL VENT, el llibre de poemes de Miquel Julià i Prohens. El poeta Vicenç Calonge i Gustà en féu la presentació amb aquestes paraules:

“L'autor neix i viu els seus primers anys a Felanitx, però la seva infantesa no és una arcàdia, encara que la mare s'identifiqui amb un floc de roses i el pare sigui exemple ferm al tall. Aquesta tendresa de les mares es cospa lleugerament en la poesia de Miquel Julià, no així el treball diari i constant del seu pare, exemple que el poeta s'ha fet seu, perquè ell també treballa i treballa.

No, no és casualitat que en aquest primer apartat del llibre, titulat RECORDS, l'amic utilitzi símbols tan clars i tan actuals en aquells anys trenta com “La sínia”, “L'era”, “La tafona” i “La llar pairal”, poemes que són testimoni d'un temps. Temps idealitzat i mastegat. Paradís d'insomni, però també de por. D'ensomni és el poema titulat “La sínia” on, cinematogràficament, endevinam pluges vives, ruixims de llum i, per què no, aquell terròs llançat a una branca tractant de ferir un ocell que fuig, talment aquell gest de Charles Chaplin al final de les seves pel·lícules. Sí, aquell botet i picar de

peus, que ens indica que tant se val!, demà tornarà un altre ocell, un altre somni, un altre dia.

Però arriba el juliol del trenta-sis i la por entra, sense demanar permís, per uns ulls innocents que no entenen què està passant. I aquell infant, ara home madur, ens recorda que res pitjor que la guerra, les creus sobre el camp, el fossar de Son Coletes, un cel que sagna, una infantesa morta sobtadament com coloms abatuts, un esguard ingenu que s'ensorra, unes veus blanques ara desnatades.

De sobte, tal volta producte d'aquest despertar insolent, Miquel Julià pren consciència, es declara amic de i per a la seva terra, reneix amb ella i la personifica com a dama endevinada a força de visions i flames, talment l'espès se li entrega, l'estima, la neteja i l'acarona. Però el camí no és fàcil, aleshores l'atracció dels doblers fa que la seva estimada sigui ultratjada, ferida, com un vaixell que s'enfonsa, tot davant la indiferència dels propis mallorquins. Perquè, com deia l'insigne poeta Miquel Forzeza i Pinya, els culpables som nosaltres, els mallorquins que callam.

No, el poeta no calla, sinó que ens anima, ens exhorta, ens senyala el cim, vol que defensem els nostres ideals, els nostres símbols, la nostra llengua “i a la senyera enganxa-la al teu

pal”. D'aquesta manera Miquel Julià i Prohens fa un fort envit i és sincer i se'ns desfulla “Estim ma mare, estim ma tendra filla, estim ma llar, ma vida i tant com elles la meua llengua catalana”. L'amor a la paraula, a la llengua catalana, és el punt clau, la primera senya d'identitat d'un poble que vulgui ésser poble i no pobre. “No deserteu dels avis”, “no deserteu d'ésser qui sou”; clams que sens llancen per advertir-nos que cal estar atents, cal ésser fidels i no renunciar a tants d'altres que rere nosaltres i en condicions més difícils han conreat la nostra llengua. Finalment l'experiència es vessa en consells i ens regala un missatge: estimem la vida com si cada dia fos el darrer, amb un entusiasme sense límits ni fronteres: “Tu vius per reflectir la vida”.

I ja que el poeta és carn i aquesta desitja carn, un amor d'estiu se'ns confessa al poema “El mar”. L'amor melancòlic se'ns apareix en tot el significat de la paraula a “Capvespre”. La passió de l'amor en dos cossos que s'uneixen i vibren i frueixen sota una “Lluna plena”, síndnim de perfecta i bellíssima rodonesa. I un darrer poema amb la contraposició “Sol i gebre”, calor i fred, joventut i vellesa, amor i adéu.

PARAULES AL VENT pretén que aquest, el vent, espargeixi les llavors més enllà de les

parets físiques d'uns fulls, per tal que puguin covar, aquestes “paraules” i els seus significats, en altres éssers germans de cor i d'ideals amb un home, Miquel Julià, que menja, somnia i batega les vint-i-quatre hores del dia estimant la seva causa primera: Mallorca!” Ω

Trossets de sa meva vida

PER CLIMENT GARAU DE LLUCMAJOR

Ja tenc vuitanta vuit anys,
He vistes moltes de coses,
Mes dolentes que de bones,
He passats moments estranys.
He conegut vells tamanys,
També els nous que han vengut,
A cada un d'ells los jutj,
De tots ells en faig balanc.

S'ordre dins una nació
És lo que és més desitjat,
Viure amb tranquil·litat,
A no res tenir temor.
Te dona satisfacció,
Quant a no res tu tens por,
És per tu un gran tresor,
Es viure sense temor.

Sa soca rama traurà,
Sa ramera per fer fruits,
I li donarà impuls,
Per poder-los madurar.
Lo mateix li passarà,
A tota la gran nació,
Si te bona direcció,
Allà sa pau regnarà.

Amb sa guerra em vaig trobar,
Allà a dins Barcelona,
Això no era el meu conte,
Això que allà em va passar,
Per tres dies vaig anar,
I a Mallorca tornaria,
però m'equivocaria,
tres anys en guerra lluitar.

Dotze duros me'n vaig dur,
Per tres dies estar allà,
I sa guerra comença,
No l'esperava ningú.
Era moment insegur,
Per tot ses bales xiulaven,
Rojos i negres lluitaven,
Anaven a tu per tu.

Els doblers vaig acabar,
Que de Mallorca duria,
Sense duros ni família,
Que me pogués ajudar.
Ben perdut me vaig trobar
Cercant meva salvació,
Sols trobí un companyó,
Que me va orientar.

A Pedralves has d'anar,
Que recluten molta gent,
Allà formen regiment,
Per una tropa agrupar.
Allà em vaig encaminar,
Per veure lo que hi havia,
Una grossa algarabia,
Allà jo m'hi vaig trobar.

En Durruti allà hi havia,
Com a cap ell figurava,
A ell jo me presentava,
Es nom me demanaria.
Sa gent anava i venia,
Els qui estaven allistats,
Estaven assabentats,

L'endemà tots a sa cita.
En Durruti me digué,
Demà t'has de presentà,
En la tropa has de formar,
Que llista jo passaré.
A n'això, jo li vaig dir,
Que família no tenia,
De cap duro disponia,
No me'n puc anar d'aquí.

Amb això, ordres donà,
A sa gent de sa cantina,
I un plat de calent duria,
Panet per acompanyar.
Matalasset m'entregà,
I manta per tapar-me,
Vaig poder consolar-me,
Sa fam me va espassar.

A les nou del dematí,
Tot Pedralves quedà ple,
Ho va ser de bon dever,
Sa gent que va acudir.
Amb un diferent vestir,
Anavem el milicians,
Els molt anaven cantat,
Com si fos festa anar-hi.

En Durruti feu formà,
Aquella molta de gent,
Amb una veu molt potent,
Digué: a mi heu d'escoltar.
El consell que vos darà,
Vos ha d'entrar dins el cor,
Lo que aquí vos diré jo,
Cap moment heu d'oblidar.

No conec sa procedència,
Dels molts que aquí formau,
Però se que tots pensau,
Oferir gran resistència.
Amb vostra benevolència,
I un abnegat compliment,
Sa divisió en tot moment,
Honrarà seva presència.

Sa honra demostrareu,
Se pot dir en tot moment,
Respectau sa noble gent,
Pels llocs per on passareu,
Cap dona violareu,
Ni cap gallina robar,
Tots aquell qui pecareu,
Sota les bales caureu.

A Torralba d'Aragó,
Una dona va avisar,
Que li anaren a robar,
El gros gall de sa llavor,
Assenyalar s'infractor,
En Durruti s'avisava,
Sa justícia li aplicava,
Cincs bales des mosquetó.

Aquell ja no hi va tornar,
A robar es gall de llavor,
Si se fes dins sa nació,
Es mal podria acabar.
Però es governants que hi ha
Als malvats fan avantatges
Enterren ses gents que maten,
El matador es salvarà. Ω

Els banyuts

VICENÇ DE SON RAPINYA

Ja l'hi som passat Nadal
en portes és Sant Antoni ,
també Sant Sebastià
qui bones obres farà,
no tendrà por al dimoni.

Tornaran les xeremies
anunciant foguerons ,
pa negre botifarrons
hi haurà a totes les viles .

A Sa Pobla Espinagrada
coenta com el mal llamp,
pobre de vell o infant
que li doni quixalada,
si de vi no s'acompanya
tot ell serà una foganya ,
que no es podrà apagar
si no es amb negra llàgrima.

Sant Antoni és un bon sant
qui té un dobler la hi dona,
perquè mos guard s'animal
Tant si es de pel com de ploma. Ω

**Poemes de la resistència contra l'Estat
terrorista Espanyol (Pots guerra, dedicat a les
víctimes i als joves condemnats a mort per la
repressió del psicopata genocida Franco)**

JASMINA A Maria Rosa

Vosaltres, els morts, condemneu
la vida
i la joventut.
Vosaltres, els jutges, voleu
privar-me, tan sols, de viure.
I el meu destí viu malgrat vosaltres,
inaugura un procés insubornable
on vosaltres sereu jutjats.
Vosaltres, els botxins, arrenqueu,
com ocellots afamats de rapinya,
els òrgans i els membres que han d'obrar
i acariciar les esperances cobejades.
Descarregueu, ara, la vostra ràbia!
Brega inútil i suïcida:
construir dies innobles d'escombraries,
tallar arbrets que han de créixer a les ribes,
no poder mai estroncar les deus d'aigua clara.
I amb tot,
amb tot el que confio i espero,
amb tot el vostre fracàs i la vostra desfeta,
amb tot el que tinc i estimo, amb tot,
amb tota la joia de viure i caminar endavant, amb tot, la mort.
La mort per a mi.
La més injusta de les sentències.
La més bestial de les venjances.

(recollit a Barcelona, per via oral, l'única que molts podien en
aquella època dels ministres nazis pares dels actuals ministres
de l'integrista/extremista PP)Ω

L'ESTEL

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom.....
.....
Adreça.....
.....C.P.....
Població.....
C.I.F.....Tel.....

M'interessa una subscripció

ANUAL 4.000 PTS (24,04 euróns)

Rebut domiciliat a un banc o caixa

Banc/Caixa.....
Adreça.....
Núm. entitat.....Núm. sucursal.....
Compte núm.....

Firma

**Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Apartat de Correus 124
07600 s'Arenal de Mallorca**